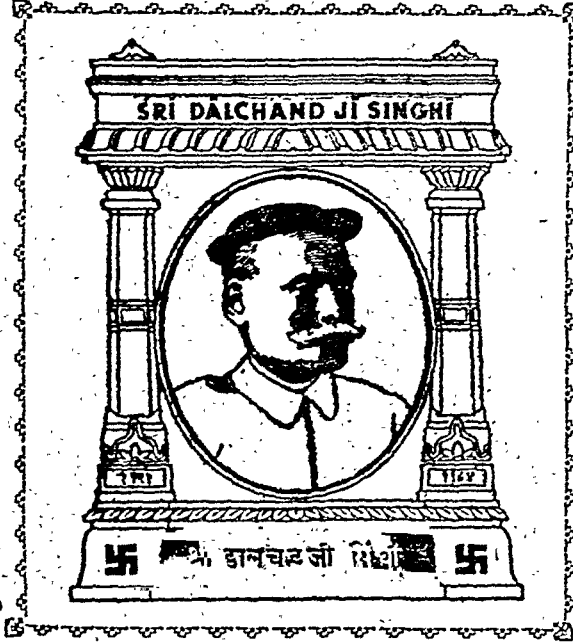

सिंघी जैन ग्रन्थ माला

*****[ग्रन्थांक २७]*****

प्राकृतभाषाग्रथित

जिनदत्ताख्यान द्वय

SINGHI JAIN SERIES

*****[NUMBER 27]*****

TWO JINADATTĀKHYĀNA
IN PRAKRITA

क ल क त्ता नि वा सी
साधुचरित-श्रेष्ठिवर्य श्रीमद् डालचन्दजी सिंघी पुण्यसृतिनिमित्त
प्रतिष्ठापित एवं प्रकाशित

सिंघी जैन ग्रन्थ माला

[जैन धार्मिक, दार्शनिक, साहित्यिक, ऐतिहासिक, वैज्ञानिक, कथात्मक—इत्यादि विविधविषयगुम्फित;
प्राकृत, संस्कृत, अपभ्रंश, प्राचीनगूर्जर-राजस्थानी आदि नानाभाषानियत; सार्वजनीन पुरातन
वाङ्मय तथा नूतन संशोधनात्मक साहित्य प्रकाशिनी सर्वश्रेष्ठ जैन ग्रन्थावलि.]

प्रतिष्ठाता

श्रीमद्-डालचन्दजी-सिंघीसत्पुत्र

स्व० दानशील-साहित्यरसिक-संस्कृतिप्रिय

श्रीमद् वहादुर सिंहजी सिंघी

प्रधान सम्पादक तथा संचालक

आचार्य जिनविजय मुनि

ऑनररी मेंबर, जर्मन ओरिएण्टल सोसाइटी
(सम्मान्य नियामक-भारतीय विद्या भवन)

सर्वप्रकार संरक्षक

श्री राजेन्द्र सिंहजी सिंघी तथा श्री नरेद्र सिंहजी सिंघी

*

प्रकाशक

सिंघी जैन शास्त्र शिक्षा पीठ

भारतीय विद्या भवन, बंबई

प्रकाशक—जयन्तछ्त्रण, ह. दवे, ऑनररी रजिस्ट्रार, भारतीय विद्या भवन, चौपाटी रोड, बंबई. नं. ७

मुद्रक—लक्ष्मीबाई नारायण चौधरी, निर्णयसागर प्रेस, २६-२८ कोलभाट स्ट्रीट, बंबई

सुमतिसूरिकृत तथा अज्ञातविद्वत् कर्तृक

प्राकृतभाषा ग्रथित

जिनदत्ताख्यान द्वय

*
* *

संपादक

पं. अमृतलाल मोहनलाल, भोजक

प्रकाशक

मुंबईनगरस्थ

भारतीय विद्या भवन

प्रतिष्ठित

सिंघी जैन शास्त्र शिक्षा पीठ

[विक्रमाब्द २००९]

प्रथमावृत्ति, पंचशत प्रति

[ख्रिस्ताब्द १९५३]

ग्रन्थांक २७]

सर्वाधिकार संरक्षक भा. वि. भ.

[मूल्य रु. २-८-०]

सिंधी जैन ग्रन्थमाला

अद्यावधि मुद्रितग्रन्थनामावलि

- १ मेरुतुङ्गाचार्यरचित प्रबन्धचिन्तामणि
मूल संस्कृत ग्रन्थ.
- २ पुरातनप्रबन्धसंग्रह बहुविध ऐतिह्यतथ्यपरिपूर्ण
अनेक निबन्ध संचय.
- ३ राजशेखरसूरिरचित प्रबन्धकोश.
- ४ जिनप्रभसूरिकृत विविधतीर्थकल्प.
- ५ मेघविजयोपाध्यायकृत देवानन्दमहाकाव्य.
- ६ यशोविजयोपाध्यायकृत जैनतर्कभाषा.
- ७ हेमचन्द्राचार्यकृत प्रमाणमीमांसा.
- ८ भट्टकलङ्कदेवकृत अकलङ्कग्रन्थत्रयी.
- ९ प्रबन्धचिन्तामणि - हिन्दी भाषान्तर.
- १० प्रभाचन्द्रसूरिरचित प्रभावकचरित.
- ११ सिद्धिचन्द्रोपाध्यायरचित भानुचन्द्रगणिचरित.
- १२ यशोविजयोपाध्यायविरचित ज्ञानविन्दुप्रकरण.
- १३ हरिपेणाचार्यकृत बृहत्कथाकोश.

- १४ जैनपुस्तकप्रशस्तिसंग्रह, प्रथम भाग.
- १५ हरिभद्रसूरिविरचित धूर्ताख्यान. (प्राकृत)
- १६ दुर्गदेवकृत रिष्टसमुच्चय. "
- १७ मेघविजयोपाध्यायकृत दिग्विजयमहाकाव्य.
- १८ कवि अब्दुल रहमानकृत सन्देशरासक.
- १९ भर्तृहरिकृत शतकत्रयादि सुभाषितसंग्रह.
- २० शान्त्याचार्यकृत न्यायावतारवार्तिक-वृत्ति.
- २१ कवि धाहिलरचित पडमसिरीन्नरिड. (अप०)
- २२ महेश्वरसूरिकृत नाणपंचमीकहा. (प्राकृत०)
- २३ भद्रबाहुसंहिता.
- २४ जिनेश्वरसूरिकृत कथाकोषप्रकरण. (प्रा०)
- २५ उदयप्रभसूरिकृत धर्माभ्युदयमहाकाव्य.
- २६ जयसिंहसूरिकृत धर्मोपदेशमाला.
- २७ कोऊहलविरचित लीलावती कथा.
- २८ जिनदत्ताख्यानद्वय.

संप्रति मुद्रमाणग्रन्थनामावलि

- १ खरतरगच्छवृहद्गुर्वावलि.
- २ कुमारपालचरित्रसंग्रह.
- ३ विविधगच्छीयपट्टावलिसंग्रह.
- ४ जैनपुस्तक प्रशस्तिसंग्रह, भाग २.
- ५ विज्ञप्तिसंग्रह - विज्ञप्ति महालेख - विज्ञप्ति त्रिवेणी
आदि अनेक विज्ञप्तिलेख समुच्चय.
- ६ उद्घोतनसूरिकृत कुवलयमालाकथा.
- ७ कीर्तिकौमुदी आदि वस्तुपालप्रशस्तिसंग्रह.

- ८ दामोदरकृत उक्तिव्यक्ति प्रकरण.
- ९ महामुनिगुणपालविरचित जंबूचरित्र (प्राकृत)
- १० जयपाहुडनाम निमित्तशास्त्र. (प्राकृत)
- ११ गुणचन्द्रविरचित मंत्रीकर्मचन्द्रवंशप्रबन्ध.
- १२ नयचन्द्रविरचित हम्मीरमहाकाव्य.
- १३ महेंद्रसूरिकृत नर्मदासुन्दरीकथा. (प्रा०)
- १४ स्वयंभूविरचित पडमचरिड (अपभ्रंश)
- १५ सिद्धिचन्द्रकृत काव्यप्रकाशखण्डन.
- १६ कौटल्यकृत अर्थशास्त्र - सटीक.

मुद्रणार्थ निर्धारित एवं सज्जीकृतग्रन्थनामावलि

- १ भानुचन्द्रगणिकृत विवेकविलासटीका.
- २ पुरातन राम-भासादिसंग्रह.
- ३ प्रकीर्ण वाङ्मय प्रकाश.
- ४ सिद्धिचन्द्रोपाध्यायविरचित वासवदत्ताटीका.
- ५ देवचन्द्रसूरिकृत मूलशुद्धिप्रकरणवृत्ति.
- ६ रत्नप्रभाचार्यकृत उपदेशमाला टीका.
- ७ यशोविजयोपाध्यायकृत अनेकान्तव्यवस्था.
- ८ जिनेश्वरार्यकृत प्रमालक्षण.
- ९ महानिशीथसूत्र.
- १० तद्व्यप्रभाचार्यकृत आवश्यकवालावबोध.
- ११ राठोडवंशावलि.
- १२ उपकेशगच्छप्रबन्ध.
- १३ वर्द्धमानाचार्यकृत नगररत्नमहोदधि.
- १४ प्रतिष्ठासोमकृत सोमसौभाग्यकाव्य.
- १५ नेमिचन्द्रकृत षष्ठीशतक (पृथक् पृथक् ३ बालावबोधयुक्त).
- १६ शीलंकाचार्य विरचित महापुरुषचरित्र (प्राकृत महाग्रन्थ).
- १७ चंदप्पहचरियं (प्राकृत).
- १८ नेमिनाहचरित्र (अपभ्रंशमहाग्रन्थ).
- १९ उपदेशपदटीका (वर्द्धमानाचार्यकृत).
- २० निर्वाण-लीलावती कथा (सं. कथा ग्रन्थ).
- २१ सनत्कुमारचरित्र (संस्कृत काव्यग्रन्थ).
- २२ राजवल्लभ पाठककृत भोजचरित्र.
- २३ प्रमोदमाणिक्यकृत वाग्भटालंकारवृत्ति.
- २४ सोमदेवादिकृत विदग्धमुखमण्डनवृत्ति.
- २५ समयगुन्दरादिकृत वृत्तरत्नाकरवृत्ति.
- २६ पाण्डित्यदर्पण.
- २७ पुरातनप्रबन्धसंग्रह - हिन्दी भाषान्तर.
- २८ गुणनभानुचरित्र बालावबोध.
- २९ भुवनसुन्दरी चरित्र (प्राकृतकथा) इत्यादि, इत्यादि.

॥ सिंधीजैनग्रन्थमालासंस्थापकप्रशस्तिः ॥

अस्ति ब्रह्माभिधे देशे सुप्रसिद्धा मनोरमा । सुशिवाबाद इत्याख्या पुरी वैभवशालिनी ॥	१
बहवो त्रिवसन्त्यत्र जैना उकेशवंशजाः । धनाढ्या नृपसम्मान्या धर्मकर्मपरायणाः ॥	२
श्रीडालचन्द्र इत्यासीत् तेषुवेको बहुभाग्यवान् । साधुवत् सञ्चरित्तो यः सिंधीकुलप्रभाकरः ॥	३
बाह्य एवागतो यश्च कर्तुं व्यापारविस्तृतिम् । कलिकातामहापुर्यां धृतधर्मार्थनिश्चयः ॥	४
कुशाग्रीयस्वबुद्धैव सदृच्या च सुनिष्ठया । उपाज्य विपुलां लक्ष्मीं कोट्यधिपोऽजनिष्ट सः ॥	५
तस्य मन्त्रकुमारीति सन्नारीकुलमण्डना । अभूत् पतिव्रता पत्नी शीलसौभाग्यभूषणा ॥	६
श्रीबहादुरसिंहाख्यो गुणवाँस्तनयस्तयोः । अभवत् सुकृती दानी धर्मप्रियश्च धीनिधिः ॥	७
प्राप्ता पुण्यवता तेन पत्नी तिलकसुन्दरी । यस्याः सौभाग्यचन्द्रेण भासितं तत्कुलाम्बरम् ॥	८
श्रीमान् राजेन्द्रसिंहोऽस्य ज्येष्ठपुत्रः सुशिक्षितः । यः सर्वकार्यदक्षत्वात् दक्षिणवाहुवत् पितुः ॥	९
नरेन्द्रसिंह इत्याख्यस्तेजस्वी मध्यमः सुतः । सुनुर्वीरेन्द्रसिंहश्च कनिष्ठः सौम्यदर्शनः ॥	१०
सन्ति त्रयोऽपि सन्पुत्रा आसभक्तिपरायणाः । विनीताः सरला भव्याः पितुर्मार्गानुगामिनः ॥	११
अन्येऽपि बहवस्तस्याभवन् स्वस्त्रादिबान्धवाः । धनेर्जनैः समृद्धः सन् स राजेव व्यराजत ॥	१२

अन्यच्च -

सरस्वत्यां सदासक्तो भूत्वा लक्ष्मीप्रियोऽप्ययम् । तत्राप्यासीत् सदाचारी तच्चित्रं विदुषां खलु ॥	१३
नाहंकारो न दुर्भावो न विलासो न दुर्व्ययः । दृष्टः कदापि तद्गोहे सतां तद् विस्मयास्पदम् ॥	१४
भक्तो गुरुजनानां स विनीतः सज्जनान् प्रति । बन्धुजनेऽनुरक्तोऽभूत् प्रीतः पोष्यगणेऽपि ॥	१५
देश-कालस्थितिज्ञोऽसौ विद्या-विज्ञानपूजकः । इतिहासादि-साहित्य-संस्कृति-सत्कलाप्रियः ॥	१६
समुच्चलै समाजस्य धर्मस्योत्कर्षहेतवे । प्रचाराय च शिक्षाया दत्तं तेन धनं धनम् ॥	१७
गत्वा सभा-समित्यादौ भूत्वाऽध्यक्षपदान्वितः । दत्त्वा दानं यथायोग्यं प्रोत्साहिताश्च कर्मठाः ॥	१८
एवं धनेन देहेन ज्ञानेन शुभनिष्ठया । अकरोत् स यथाशक्ति सत्कर्माणि सदाशयः ॥	१९
अथान्यदा प्रसङ्गेन स्वपितुः स्मृतिहेतवे । कर्तुं किञ्चिद् विशिष्टं स कार्यं मनस्यचिन्तयत् ॥	२०
पूज्यः पिता सदैवासीत् सम्यग्-ज्ञानरुचिः स्वयम् । तस्मात् तज्ज्ञानवृद्ध्यर्थं यतनीयं मयाऽप्यरम् ॥	२१
विचार्यैवं स्वयं चित्ते पुनः प्राप्य सुसम्मतिम् । श्रद्धास्पदस्वमित्राणां विदुषां चापि तादृशाम् ॥	२२
जैनज्ञानप्रसारार्थं स्थाने शा न्ति नि के तने । सिंधीपदाङ्कितं जैनज्ञानपीठं मतीष्टिपत् ॥	२३
श्रीजिनविजयः प्राज्ञो मुनिनाम्ना च विश्रुतः । स्वीकर्तुं प्रार्थितस्तेन तस्याधिष्ठायकं पदम् ॥	२४
तस्य सौजन्य-सौहार्द-स्थैर्यैर्दार्यादिसद्गुणैः । वशीभूय मुदा येनस्वीकृतं तत्पदं वरम् ॥	२५
कवीन्द्रेण रवीन्द्रेण स्वीयपावनपाणिना । रस-नागाङ्क-चन्द्राब्दे तत्प्रतिष्ठा व्यधीयत ॥	२६
प्रारब्धं मुनिना चापि कार्यं तदुपयोगिकम् । पाठनं ज्ञानलिप्सूनां ग्रन्थानां ग्रथनं तथा ॥	२७
तस्यैव प्रेरणां प्राप्य श्रीसिंधीकुलकेतुना । स्वपितृश्रेयसे चैषा प्रारब्धा ग्रन्थमालिका ॥	२८
उदारचेतसा तेन धर्मशीलेन दानिना । व्ययितं पुष्कलं द्रव्यं तत्तत्कार्यसुसिद्धये ॥	२९
छात्राणां वृत्तिदानेन नैकेषां विदुषां तथा । ज्ञानाभ्यासाय निष्कामसाहाय्यं स प्रदत्तवान् ॥	३०
जलवाय्वादिकानां तु प्रातिकूल्यादसौ मुनिः । कार्यं त्रिवार्षिकं तत्र समाप्यान्यत्र चास्थितः ॥	३१
तत्रापि सततं सर्वः साहाय्यं तेन यच्छता । ग्रन्थमालाप्रकाशाय महोत्साहः प्रदर्शितः ॥	३२
नन्द-निर्धर्क-चन्द्राब्दे जाता पुनः सुयोजना । ग्रन्थावल्याः स्थिरत्वाय विस्तराय च नूतना ॥	३३
ततः सुहृत्परामर्शात् सिंधीवंशनभस्वता । भा वि द्या भ व ना येयं ग्रन्थमाला समर्पिता ॥	३४
आसीत्तस्य मनोवाञ्छाऽपूर्वा ग्रन्थप्रकाशने । तदर्थं व्ययितं तेन लक्षावधि हि रूप्यकम् ॥	३५
दुर्विलासाद् विधेर्हन्त ! दौर्भाग्याच्चात्मबन्धुनाम् । स्वल्पेनैवाय कालेन स्वर्गं स सुकृती ययौ ॥	३६
इन्दु-ख-शून्य-नेत्राब्दे मासे आषाढसञ्ज्ञके । कलिकाताख्यपुर्यां स प्राप्तवान् परमां गतिम् ॥	३७
पितृभक्तैश्च तत्पुत्रैः प्रेयसे पितुरात्मनः । तथैव प्रपितुः स्मृत्यै प्रकाश्यतेऽधुना पुनः ॥	३८
इयं ग्रन्थावलिः श्रेष्ठा प्रेष्ठा प्रज्ञावतां प्रया । भूयाद् भूलै सतां सिंधीकुलकीर्तिप्रकाशिका ॥	३९
विद्वज्जनकृताह्लादा सच्चिदानन्ददा सदा । चिरं नन्दत्वियं लोके श्रीसिंधी ग्रन्थपद्धतिः ॥	४०

॥ सिंधीजैनग्रन्थमालासम्पादकप्रशस्तिः ॥

स्वस्ति श्रीमेदपाठाख्यो देशो भारतविश्रुतः । रूपाहेलीति सन्नाम्नी पुरिका तत्र सुस्थिता ॥	१
सदाचार-विचाराभ्यां प्राचीननृपतेः समः । श्रीमच्चतुरसिंहोऽत्र राठोडान्वयभूमिपः ॥	२
तत्र श्रीवृद्धिसिंहोऽभूद् राजपुत्रः प्रसिद्धिभाक् । क्षात्रधर्मधनो यश्च परमारकुलाग्रणीः ॥	३
मुञ्ज-भोजमुखा भूपा जाता यस्मिन् महाकुले । किं वर्ण्यते कुलीनत्वं तत्कुलजातजन्यनः ॥	४
पत्नी राजकुमारीति तस्याभूद् गुणसंहिता । चातुर्य-रूप-लावण्य-सुवाक्-सौजन्यभूषिता ॥	५
क्षत्रियाणीप्रभापूर्णा शौर्योदीसमुखाकृतिम् । यां दृष्ट्वैव जनो मेने राजन्यकुलजा त्वियम् ॥	६
पुत्रः किसनसिंहाख्यो जातस्तयोरतिप्रियः । रणमल्ल इति चान्यद् यन्नाम जननीकृतम् ॥	७
श्रीदेवीहंसनामाऽत्र राजपूज्यो यतीश्वरः । ज्योतिर्भैषज्यविद्यानां पारगामी जनप्रियः ॥	८
धागतो मरुदेशाद् यो भ्रमन् जनपदान् बहून् । जातः श्रीवृद्धिसिंहस्य प्रीति-श्रद्धास्पदं परम् ॥	९
तेनाथाप्रतिभ्रमणा स तत्सुनुः स्वसन्निधौ । रक्षितः शिक्षितः सम्यक्, कृतो जैनमतानुगः ॥	१०
दौर्भाग्यात् तच्छिशोर्वाल्ये गुरु-तातौ दिवंगतौ । विमूढः स्वगृहात् सोऽथ यदृच्छया विनिर्गतः ॥	११

तथा च-

भ्रान्त्वा नैकेषु देशेषु सेवित्वा च बहून् नरान् । दीक्षितो मुण्डितो भूत्वा जातो जैनमुनिस्ततः ॥	१२
ज्ञातान्यनेकशाखाणि नानाधर्ममतानि च । मध्यस्थवृत्तिना तेन तत्त्वातत्त्वगवेपिणा ॥	१३
अधीता विविधा भाषा भारतीया युरोपजाः । अनेका लिपयोप्येवं प्रल-नूतनकालिकाः ॥	१४
येन प्रकाशिता नैके ग्रन्था विद्वत्प्रशंसिताः । लिखिता बहवो लेखा ऐतिह्यतथ्यगुम्फिताः ॥	१५
स बहुभिः सुविद्वद्भिस्तन्मण्डलैश्च सत्कृतः । जिनविजयनाम्नाऽसौ ख्यातोऽभवद् मनीषिषु ॥	१६
यस्य तां विश्रुतिं ज्ञात्वा श्रीमद्गान्धीमहात्मना । आहूतः सादरं पुण्यपत्तनात् स्वयमन्यदा ॥	१७
पुरे चाहम्मदावादे राष्ट्रीयः शिक्षणालयः । विद्या पीठ इति ख्यात्या प्रतिष्ठितो यदाऽभवत् ॥	१८
धाचार्यत्वेन तत्रोच्चैर्नियुक्तः स महात्मना । रस-मुनि-निधीन्द्रवन्दे पुरा तत्त्वां ख्यमन्दिरं ॥	१९
वर्षाणामष्टकं यावत् सम्भूष्य तत् पदं ततः । गत्वा जर्मनराष्ट्रे स तत्संस्कृतिमधीतवान् ॥	२०
तत आंग्ल-संलक्ष्यौ राष्ट्रकार्ये च सक्रियम् । कारावासोऽपि सम्प्राप्तो येन स्वराज्यपर्वणि ॥	२१
क्रमात् ततो विनिर्मुक्तः स्थितः शान्तिनिकेतने । विश्वबन्धकवीन्द्रश्रीरवीन्द्रनाथभूषिते ॥	२२
सिंधीपदयुतं जैनज्ञानपीठं तदाश्रितम् । स्थापितं तत्र सिंधीश्रीडालचन्द्रस्य सुनुना ॥	२३
श्रीबहादुरसिंहेन दानवीरेण धीमता । स्मृत्यर्थं निजतातस्य जैनज्ञानप्रसारकम् ॥	२४
प्रतिष्ठितश्च तस्यासौ पदेऽधिष्ठातृसञ्ज्ञके । अध्यापयन् वरान् शिष्यान् ग्रन्थयन् जैनवाङ्मयम् ॥	२५
तस्यैव प्रेरणां प्राप्य श्रीसिंधीकुलकेतुना । स्वपितृश्रेयसे ह्येषा प्रारब्धा-ग्रन्थमालिका ॥	२६
अथैवं विगतं यस्य वर्षाणामष्टकं पुनः । ग्रन्थमालाविकासार्थिप्रवृत्तिषु प्रयस्यतः ॥	२७
घाण-रत्न-नैवेन्द्रवन्दे मुंबाईनगरीस्थितः । मुंशीति विरुदख्यातः कन्हैयालालधीसखः ॥	२८
प्रवृत्तो भारतीयानां विद्यानां पीठनिर्मितौ । कर्मनिष्ठस्य तस्याभूत् प्रयत्नः सफलोऽचिरात् ॥	२९
त्रिदुपां श्रीमतां योगात् संस्था जाता प्रतिष्ठिता । भारतीयपदोपेत विद्याभवनसञ्ज्ञया ॥	३०
आहूतः सहकार्यार्थं स मुनिस्तेन सुहृदा । ततः प्रभृति-तत्रापि सहयोगं प्रदत्तवान् ॥	३१
तद्भवनेऽन्यदा तस्य सेवाऽधिका ह्यपेक्षिता । स्वीकृता नम्रभावेन साऽप्याचार्यपदाश्रिता ॥	३२
नन्द-निधयङ्क-चन्द्रावन्दे वैक्रमे विहिता पुनः । एतद्ग्रन्थावलीस्थैर्यकृतं तेन तन्वयोजना ॥	३३
परामर्शात् ततस्तस्य श्रीसिंधीकुलभास्वता । भाविद्याभवनार्थं ग्रन्थमाला समर्पिता ॥	३४
प्रदत्ता दशसाहस्रीं पुनस्तस्योपदेशतः । स्वपितृस्मृतिमन्दिरकरणाय सुकीर्तिना ॥	३५
देवादर्शने गते काले सिंधीवर्यो दिवंगतः । यस्तस्य ज्ञानसेवायां साहाय्यमकरोत् महत् ॥	३६
पितृकार्यप्रगत्यर्थं यत्नशीलैस्तदात्मजैः । राजेन्द्रसिंहमुख्यैश्च सत्कृतं तद्वचस्ततः ॥	३७
पुण्यश्लोकपितुर्नाम्ना ग्रन्थानारकृते पुनः । बन्धुज्येष्ठो गुणश्रेष्ठो ह्यर्दलक्षं प्रदत्तवान् ॥	३८
ग्रन्थमालाप्रसिद्धयर्थं पितृवत् तस्य कांक्षितम् । श्रीसिंधीबन्धुभिः सर्वं तद्गिराऽनुविधीयते ॥	३९
विद्वज्जनकृताह्लादा सच्चिदानन्ददा सदा । चिरं नन्दत्वयं लोके जिनविजयभारती ॥	४०

समर्पण

संसोहणकोसल्लं लद्धं किंचि वि मए विणीएणं ।
जाण सयासे ताणं चारुचरित्ताण ताणाणं ॥ १
संपाययाण सक्कय - पायय - ऽववभंसऽणेयगंथाणं ।
सिरिकंतिविजयसिस्साण पुण्णसिस्साण चउराणं ॥ २
सिरिचतुरविजयवइवरवसहाणं वरयहत्थपोम्मम्मि ।
अप्पिज्जइ पारोक्खं जिणयत्तकहेस अमएणं ॥ ३

किंचित् प्रास्ताविक

*

सिंधी जैन ग्रन्थमालामां गुम्फित करवा माटे पाटणनां जैन भण्डारोमांथी जे केटलांक ग्रन्थरूप पुष्पो में सन् १९३२-३३ मां चूटी काढ्यां हतां तेमांनी ज प्रस्तुत ग्रन्थांकमां प्रकट थती 'जिनदत्ताख्यान' नामनी वे पुष्पकलिकाओ पण छे. मात्र पाटण अने जेसलमेरना भण्डारोमां प्राचीन ताडपत्र उपर ज लिखितरूपे उपलब्ध थती आ वने कृतिओनी प्रतिलिपि करवानुं काम भाई अमृतलाल पण्डितने सोंप्युं. ताडपत्रीय लिपिना वाचनमां निष्णात वनेला अने साथे साथे प्राकृत भाषाना अभ्यासमां पण सुप्रविष्ट थएला पं. अमृतलालनी सुवाच्य अने सुपाठ्य प्रतिलिपिओ जोई, प्रस्तुत कृतिओनुं संपादनकार्य पण एमना ज द्वारा कराव-वानो में विचार कर्यो अने प्रेसकाँपी प्रेसमां छापवा आपी. परंतु ग्रन्थमालाना बीजा अनेकानेक ग्रन्थोनुं संशोधन-संपादन-मुद्रण कार्य आदि एक साथे चालतुं रहेतुं होवाथी तेम ज विश्वव्यापी द्वितीय महायुद्ध अने भारतव्यापी खराज्य प्राप्तिविषयक आन्तरिक अहिंसक-विग्रह आदिना व्याघातोने लीधे, ग्रन्थमालाना प्रस्तुत ग्रन्थांकनुं मुद्रणकार्य बहु ज अनियमित अने अव्यवस्थित-रूपे चालतुं रह्युं. युद्धजन्य परिस्थितिने लईने प्रेसनी कार्यशैथिलता तेम ज कागळोनी दुर्लभताने लीधे ६-८ महिनामां एकाध फार्म छपाईने तैयार थतो. आ रीते सन् १९४० मां प्रारंभेला आ नानकडा ग्रन्थांकनुं मुद्रणकार्य १९५० मां लगभग पूर्ण थयुं अने आजे हवे १९५३ ना जून मासमां आ ग्रन्थ आ रीते पूर्ण थई-मुद्रित थईने, विज्ञ वाचकोना करकमलमां उपस्थित थाय छे.

सिंधी जैन ग्रन्थमालामां प्रकाशित करवा माटे ग्रन्थोनुं चयन अने निर्धारण एक खास आदर्शने लक्ष्यमां राखीने करवामां आवे छे. जे प्रकारना ग्रन्थोना प्रकाशनथी जैन संप्रदाय अने जैन संस्कारनी विद्वत्समाजमां विशेष प्रतिष्ठा थाय अने जैन विद्वानोए भारतीय संस्कृतिना सात्त्विक स्वरूपने सुसंस्कृत, सर्वोपयोगी अने सुसमृद्ध वनाववा माटे केवी जातनी साहित्यिक सुन्दर रचनाओ करी छे अने ए रीते भारतीय वाङ्मयनी केवी आदर्शभूत उपासना करी छे तेनुं उत्तम चित्र, संस्कारप्रिय शिक्षित समाजने दृष्टिगोचर थाय एवा विशिष्ट हेतुने लक्ष्यमां राखीने ग्रन्थोनुं गुम्फन करवामां आवे छे.

प्रस्तुत जिनदत्ताख्यान नामक कृति वे दृष्टिए विशेषत्ववाली छे. एक तो जैनकथानकनी दृष्टिए अने बीजुं प्राकृत भाषा साहित्यनी दृष्टिए.

कथानकगत वस्तुनो संक्षिप्त सार, पं. अमृतलाले पोतानी प्रस्तावनामां आप्यो छे, ते परथी कथा घटनानुं स्वरूप वाचकोना लक्ष्यमां सरलताथी आवी शकशे.

प्राकृत भाषाना अभ्यासिओनी दृष्टिए आ वने कृतिओ बहु ज सरल अने सुबोध रीते रचाएली छे तेथी ए भाषानो सामान्य परिचय धरावनार व्यक्ति पण, ए कथाओ सारी पेठे समजी शके तेम छे. तुलनात्मक भाषा विज्ञानना अभ्यासिओने पण एमांथी अनेक नवा शब्दो

અને શબ્દપ્રયોગો મઠી શકે તેમ છે. સમયાભાવને લીધે એ વિષે વિશેષ ત્રિવેચન કરવાનું મારા માટે શક્ય નથી બન્યું.

આ બંને કૃતિઓની પ્રતિઓ માત્ર તાલપત્ર ઉપર જ લખેલી જોવામાં આવી છે જેનો પરિચય સંપાદક પંડિતે આપેલો છે. પ્રાચીન પ્રતિઓના આકાર-પ્રકારાદિની કલ્પના અને સ્મૃતિ બની રહે તે દૃષ્ટિથી એના અન્તિમ પત્રોનાં હાફટોન બ્લૉક બનાવી તેનાં ચિત્રો પણ આ સાથે આપવામાં આવ્યાં છે.

ભારતીય વિદ્યા ભવન, વંવરૂં.
જ્યેષ્ઠ શુક્લા ૧ સં. ૨૦૦૧. ૧૨, ૬, ૧૯૫૩ }

-મુનિ જિનવિજય

सर्वज्ञानोत्तिष्ठकसूक्ष्मज्ञानोच्चात्यति
वशानुदिक एमरद्वालांगउसुख्लो॥
ख्यानसमाप्तम्॥संभव॥२५६
तखिसाववववनागायास्वसाव

कामकोतिकमजिसाससायकभवति॥सिधोनी॥तउकाउ एमरुव
आतउयोरपरणतिव्वानाति॥अणयत्ता॥५५५॥जिनदत्ता
आधरुप्रीचिवहृटा॥लिखितयंमालितइएप्रतिनायश्रिद्ध
अयकारणम्॥५५५॥मगलमसुवाचकज्जनानाम्॥

जिनदत्ताख्यानप्रतिष्ठापितम्
जिनदत्ताख्यानप्रतिष्ठापितम्
जिनदत्ताख्यानप्रतिष्ठापितम्

जिनदत्ताख्यानप्रतिष्ठापितम्
जिनदत्ताख्यानप्रतिष्ठापितम्
जिनदत्ताख्यानप्रतिष्ठापितम्

जिनदत्ताख्यानती प्राचीन ताडपत्रीय प्रतिनी प्रतिष्ठितयो.

प्रस्तावना

प्रस्तुत प्रकाशनमां प्राकृत भाषामां रचायेली जिनदत्ताख्यान नामक कथानकनी वे कृति-ओनो समावेश थाय छे. आ वने कथाओनी पहेलां पण जिनदत्तविषयक अन्य कृतिओ रचायेली हती. आ हकीकत प्रथम कथानी गाथा ५, ३६४ अने ३६५ तेम ज वीजी कथानी वीजी गाथा उपरथी जाणी शकाय तेम छे. तेम-ज आ वने कथाओ पछी पण पूर्णिमापक्षीय श्रीगुणसागरजीना शिष्य श्रीमान् गुणसमुद्र सूरिजीए संयमसिंह गणिना आग्रहथी सं. १४७४ मां जिनदत्तकथा संस्कृतमां रची छे. उपरांत डेक्कनकॉलेजना संग्रहमांनी भद्राचार्यकृत 'जिनदत्तकथासमुच्चय' नामनी १०३ पानमां लखायेली प्रति 'जैन ग्रंथावली'ना पत्र २५२ मां नोंधार्ई छे. तेना नाम उपरथी तेमां विविध जिनदत्तकथाओ होय तेम लागे छे. ते प्रति में जोई नथी तेथी विशेष माहिती आपी शक्तो नथी.

नाम

प्राचीन जैन कथाग्रंथोना रचनार विद्वानोए आंतरजीवननो विकास साधनार आदर्शजीवी स्त्री के पुरुषनी प्रधानता जणाववा माटे, ते ते कथाग्रंथने, ते ते धर्मपुरुष के स्त्रीना नामथी प्रसिद्धि आपी छे. दा. त. समराइच्चकहा, अरिडुनेमिचरिड, शांतिनाथचरित्र, नम्मयाकहा, सुरसुंदरिचरित्र, पउमसिरिचरिड वि०. तेम ज उपर जणाव्या प्रमाणेनी धर्मकथाओनो संग्रह जे ग्रंथोमां गूंथ्यो होय तेवा ग्रंथोना नाममात्रथी जं ह्याल आवे ते सारु ग्रंथकारोए तेने अनुरूप संग्रहसूचक नामथी अंकित कर्या छे. दा. त. चउप्पन्नमहापुरिसचरियं, कहावली, त्रिषष्टिशलाकापुरुषचरित्र, कहारयणकोसो विगेरे. नाणपंचमीकहा, होलीरजःपर्वकथा, मौनैकादशीकथा, मेरुत्रयोदशीकथा विगेरे कथाओमां तेना प्रणेताओए तेना नामाभिधानद्वारा साधक अने साधनोनुं निरूपण करेछं छे.

प्रस्तुत कथामां मुख्य पुरुष जिनदत्त होई तेना कर्ताए तेने 'जिनदत्तकथाणं' (जिनदत्ताख्यानम्) 'जिणयत्तकहा' (जिनदत्तकथा) विगेरे नामोथी प्रसिद्धि आपी छे.

कथावस्तु

भारतीय कथासाहित्यनुं आलेखन धर्म अने नीतिना शिक्षण उपरांत पोतपोताना संग्रदायनी पुष्टि माटे थयुं छे. आ कथाओ पैकी केटलीक कथाओ वास्तविक वनेली घटनारूप होय छे, ज्यारे तेमांनो मोटो भाग आजनी नवलकथाओ जेवो लागे छे. आ वने य जातनी

१ एतां श्रीजिनदत्तभूपतिकथां श्रीपूर्णिमापक्षसन्मुख्यश्रीगुणसागराख्यसुगुरोः शिष्येण सङ्क्षेपतः ।

वेदोर्वीधरविश्व (१४७४)वर्षविहितां पुण्यप्रभावानुभूतां शृण्वन्तु श्रमणामृतं(तां) शिवकृते भव्या भवन्ताश्चिरम् ॥

संयमसिंहगणेशराग्रहतः श्रीगुणसमुद्रसूरिवरैः । सुग्धानुग्रहबुद्ध्या कृता कथेयं चिरं जीयात् ॥

કયાઓના આલેખનમાં તેના લેખકોની પ્રતિભા વાસ્તવદર્શી. કે સંપ્રદાયવદ્ધ અમુક પ્રકારના રૂઢ વિચારવશવર્તી અથવા જે જાતના વિચારોને અનુસરતી હોય તે પ્રકારનું એ કયાગ્રંથમાં વસ્તુ-રચનાનું સૌષ્ટવ કે શૈથિલ્ય દૃષ્ટિગોચર થાય છે. આ દૃષ્ટિએ વિચાર કરીએ તો પ્રસ્તુત કયા એ વનેલી હકીકત નહિ પણ તે જમાનાના જૈનસમાજને અનુલક્ષીને રચાયેલી એક નવલિકા જેવી કલ્પિત-કયા લાગે છે. આ કયા કલ્પિત હોવાનું અનુમાન નિમ્નલિખિત હકીકતથી થઈ શકે છે -

કયામાં મુલ્યતઃ સ્ત્રીપ્રાપ્તિને લગતા ચાર પ્રસંગો આ પ્રમાણે છે - જિનદત્ત નામનો વણિક-પુત્ર (૧) દેવમંદિરમાં પૂતળીને જોઈને મુગ્ધ થતાં વિમલમતિને, (૨) પેટમાં રહેલા સર્પને મારવાથી શ્રીમતિને, (૩) રૂપલાવણ્ય અને સાહસથી આકર્ષી અંગારવતીને, અને (૪) મદોન્મત્ત હસ્તીને વશ કરવાથી રતિસુંદરીને પરણી, અત્યંત વૈભવ મોગવી, અંતે ત્યાગી વની આયુઃક્ષયે મરણ પામી દેવલોકમાં ઉત્પન્ન થાય છે.

(૧) કન્યાલાભના આ ચાર પ્રસંગો પૈકી એક કે તેથી વધુ પ્રસંગ પણ અન્યત્ર વીજી જૈન કયાઓમાં અલ્પાધિક વર્ણનયુક્ત મળી આવે છે, (૨) ઘૂતનો પ્રસંગ પણ તેવી જ રીતે સમજી શકાય, (૩) પૂર્વભવમાં દરિદ્રાવસ્થામાં મુનિદાનાદિનો પ્રસંગ શાલિભદ્રકથાની સાથે તદ્દન સામ્ય ધરાવે છે. (૪) ઉપરાંત આ આખી કયા શ્રીભદ્રેશ્વરસૂરિકૃત કહાવલીમાંથી લેવામાં આવી હોય તેમ પણ લાગે છે.

ટુંકમાં - આ આખી કયા કહાવલીમાંથી લઈ પાત્રોના નામોમાં ફેરફાર કરી તેને રસમય વનાવવા તેમાં એકાદ પ્રસંગ વધારી રચાયેલી હોઈ આ કયા કાલ્પનિક છે, એમ કહી શકાય.

રચનાનો હેતુ

સુપાત્રને દાન આપવાથી ઐહિક અને આમુષ્મિક લાભ થાય છે એ વતાવવા માટે આ કયા રચવામાં આવેલી છે. જુઓ પ્રથમ કથાની ગાથા ૧૪ મી અને વીજી કથાની વીજી ગાથા:

કથાની ઉપયોગિતા

ભારતીય પ્રાચીન સંસ્કૃતિના અભ્યાસ માટે સાહિત્ય, સ્થાપત્ય, લિપિકલા, ચિત્રકલા વિગેરેના જે પ્રૌઢ નમૂનાઓ અને અવશેષો મળે છે તેમાં જૈન સંસ્કૃતિનો હિસ્સો ધારવા કરતાં ય ઘણો મોટો છે. અને એ નિર્માણના મૂલ્યમાં નિર્ધિક્ષન અનગારી શ્રમણોનો શ્રમ, રસવૃત્તિ અને ઉપદેશ એ પ્રધાન-વસ્તુ છે. ત્યાગ-તપ-સંયમપ્રધાન જૈન શ્રમણોના પ્રેરણાદાયી ઉપદેશને શીલી તે તે યુગનો જૈન ગૃહસ્થવર્ગ, જે વસ્તુઓ પોતે કરવા જેવી હોય તે પોતે જ કરતો અને જે વસ્તુઓ જૈન શ્રમણો દ્વારા સાધ્ય હોય તેમાં તે તે કાર્યને લગતી દરેક આવશ્યકતાઓને પૂરી પાડતો, જેના પરિણામે

૧ કહાવલીમાં શ્રીશાંતિનાથમગવાનની કથામાં વીરભદ્રની કથા આવે છે. પૂર્વભવમાં વીરભદ્રનું નામ જિનદત્ત જણાવેલું છે. પ્રસ્તુત કયા અને આ વીરભદ્રની કથાના પ્રસંગોમાં ઘણું સામ્ય છે. આ કથામાં જે કંઈ વધારે જણાય છે તે તેની પશ્ચાદ્ધાવિતા પુરવાર કરવા ઉપયુક્ત થઈ શકે.

જૈન સંસ્કૃતિએ સાહિત્ય, સ્થાપત્ય આદિ કલાનાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં અનેક સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરી છે અને પોતાની એ અપૂર્વ સિદ્ધિઓનો લાભ જગતને પણ છૂટે હાથે આપ્યો છે.

ઉપર જણાવ્યું જેમ શ્રમણોપાસકો શ્રમણોની આવશ્યકતાઓ પૂરી પાડતા તેના મૂલ્યમાં જૈન શ્રમણોના ત્યાગ તપ સંયમ અને વિદ્વત્તાદિ ગુણોનો પ્રભાવ તો હતો જ, પણ તે ઉપરાંત કેટલાક વર્ગને ઓછે વક્તે અંશે આવી કથાઓ પણ દાનાદિ કાર્યોમાં પ્રેરણાપ્રદ બનેલી હોવી જોઈએ, એ પણ એક હકીકત છે. એટલે પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિના એક પ્રધાન અંગભૂત જૈન-સંસ્કૃતિના નિર્માણ અને વિકાસમાં પ્રેરક બનેલી આવી સુપાત્રદાન આદિનો મહિમા દર્શાવતી અનેક કથાઓ કાલ્પનિક હોવા છતાં નિરર્થક છે, એમ ન જ કહી શકાય. આથી ઉલટું ઘણી વાર તો આવા સાહિત્યની મહત્તા સમજવા માટે તે તે યુગની પરિસ્થિતિ અને જનસમાજની અભિરુચિનો આપણે વિચાર કરવો એ પણ આવશ્યક વસ્તુ છે. આપણા ભારતીય કથાસાહિત્યના નિર્માણમાં માત્ર એક બીજા સંપ્રદાયનો જ નહિ પણ દેશ-વિદેશના કથાસાહિત્યની પણ અસરો આવી છે. જો તે તે યુગને લગતી આવી વિવિધ પરિસ્થિતિઓનો આપણે વિચાર કરીશું તો આવી કથાઓનું નિર્માણ શાને આભારી છે અને કેટલું મહત્ત્વનું છે એ આપણા ધ્યાનમાં આવી શકશે.

લોકમાનસ હંમેશાં મોટે ભાગે વિનિમય વૃત્તિવાળું જ હોય છે. અને તેમાં ય વ્યાપારકુશલ વણિકોનું સ્થાન મોઝરે જ હોય. વણિક્ જેમ વ્યાપારમાં વ્યય કરતાં લાભની માત્રા વિશેષ ઇચ્છે તેમ અહિં પણ વિવિધ પ્રકારના દાનાદિ પ્રસંગે જે કોઈ વદલાવૃત્તિ ધરાવતા હોય તે પણ, આવી કથાઓમાંથી પ્રોત્સાહન મેળવી ધાર્મિક અને સામાજિક જરૂરીયાતો પ્રત્યે વેદરકાર ન રહે, એ કારણથી પણ કદાચ રચાયેલી આવી કથાઓ જે વર્ગ પારલૌકિક લાભમાં સંદિગ્ધ છે તેને પણ નિઃશંકિત કરવા મદદરૂપ થાય એ સ્વાભાવિક છે.

કથાના સ્વામી જિનદત્તના શૌર્ય, સાહસ, સહિષ્ણુતા, પરગજુપણું, ઔદાર્ય, આયુર્વેદસંગીતાદિ-શાસ્ત્રોમાં નૈપુણ્ય, તેમ જ જૈન જૈનેતર ગ્રંથોનું ઝંઢું જ્ઞાન અને ત્યાગ વિગેરે ગુણો આલેખી ગ્રન્થકારે વણિક્ પુત્ર કેવો હોવો જોઈએ તેની હિમાયત કરી છે. હકીકત પણ સાચી છે. જો સંસારવાસ અનિવાર્ય માન્યો તો પછી તેમાં માયકાંગલી મનોદશા રહે તેવું શરીરસ્વાસ્થ્ય તે પણ એક શાપરૂપ છે. જો આમાંથી વણિક્પુત્રોને પ્રેરણા આપવી ન જ હોત અને કેવલ ધર્મકથારૂપે જ આ કથા લખવી હોત તો, ગ્રન્થકાર કથાનાયકને ક્ષત્રિય કે એવી બીજી કોઈ લઢાયક જાતનો જ વતાવત.

પ્રાચીન જૈનાચાર્યોએ તે તે યુગને અનુરૂપ વિશાલ અને વિવિધ પ્રકારના કથાસાહિત્યનું સર્જન કરી પ્રજામાનસના વિકાસમાટે જેવો ગૌરવપૂર્ણ પ્રયત્ન કર્યો છે તેવો પ્રયત્ન આજના યુગને લક્ષીને જૈન પ્રજાએ ખાસ કરી જૈનાચાર્યોએ અને જૈન મુનિવર્ગે અવશ્ય કરવો જોઈએ. જો જૈન મુનિવર્ગ આજે આવી નક્કર પ્રવૃત્તિઓમાં પોતાના કીમતી સમયનો સદુપયોગ કરે તો આજના મુનિવર્ગની કેટલીક ક્ષિપ્ર પ્રવૃત્તિઓનો અંત આવવા સાથે જૈનધર્મ અને જૈનપ્રજા ઉન્નતિના માર્ગે અનાવા-ધપણે ગતિ કરે. અને ફલતઃ વિશ્વની સમગ્ર પ્રજાને જૈનસંસ્કૃતિની વાસ્તવિકતાનું દર્શન થાય.

कथागत उपयोगी शब्दो विगरे

आडत्तिगा }
आडत्तिया } = आडतीया.

पत्र १७-२४-५१-५६

सिम्बल्लिगा }
समल्लिगा } = सुंछी, करंडिओ.
सामल्लिगा }

पत्र २३-५४-५५

वक्खरो = वाखरो.

पत्र २४-५६

मइरं = वेडामूल्य.

पत्र २६ टिप्पणी त्रीजी.

एकाद प्रसंगे छंदोभंग न थाय ते माटे प्राचीन छान्दसिक नियमने अनुसारे 'वराई = वराकी' ने वदले 'वरई' शब्द मूक्यो छे. जुओ पत्र ८ गाथा ६८ मी.

विदर्भराजे (वीतभयनगरना स्वामीए) दशपुर (आधुनिक मंदसोर) वसाव्युं हतुं. जुओ पत्र २ गाथा १८ मी.

बन्नेय कथाओमां प्राकृत तथा अपभ्रंश सुभाषितानो संग्रह आकर्षक छे.

ग्रंथकार अने समय

प्रथम कथाना प्रणेता आचार्य श्रीसुमतिसूरि छे. तेमनो विशिष्ट परिचय के रचना-समयने जाणवानुं साधन कथाना अंतनी प्रशस्ति सिवाय बीजुं कशुं ज जाणवामां आव्युं नथी. दशवैकालिकटीकाना कर्ता श्रीसुमतिसूरि अने आ सुमतिसूरि अभिन्न नथी. प्रस्तुत आख्यानना प्रणेता आचार्य श्रीसुमतिसूरि पाडिच्छय गच्छीय आचार्य श्रीसर्वदेवसूरिना शिष्य छे. पाडिच्छय गच्छ विषेनी विशेष माहिती ते अंगेना साधनना अभावे आपवी शक्य नथी. पाडिच्छय गच्छनी उत्पत्तिनुं कोई स्वतंत्र महत्त्वनुं कारण नथी लागतुं परंतु आ गच्छना आचार्योए ज्ञानादिनी वृद्धिनिमित्ते बीजा गच्छना आचार्योनुं गुरुत्व प्रतीच्छेल = स्वीकारेल होई तेमने पाडिच्छयगच्छीय कहेवामां आवता होवा जोईए एम मने लागे छे. आ सिवाय आ विषेनी बीजी कशी हकीकत मारी सामे हाजर नथी.

बीजी कथाना ग्रंथकारनुं नाम प्रशस्ति आदि नहिं होवाथी जाणी शक्यानुं नथी. छातां प्रथम कथा करतां बीजी कथानी रचना पहिलां थई होय तेम लागे छे. आ कथानी एक प्रति मुद्रण थया पछी पूज्यपाद साक्षरवर्य श्रीपुण्यविजयजी द्वारा वडोदराना श्रीआत्मानंद ज्ञानमंदिरमांथी मळी आवी. जे प्रति उपरथी मुद्रण थयुं छे ते प्रति अशुद्ध; उपरांत केटलेक स्थले ताडपत्रो खरी जवाथी त्रुटित पाठवाळी; तेम ज अंतमां वे त्रण पत्रोना अभावे अपूर्ण होवाथी वडोदरावाळी प्रतिनो उपयोग करवो आवश्यक बन्यो. ग्रंथना अंत वडोदरावाळी प्रतिना पाठोनी नोध आपी छे.

પ્રતિપરિચય

પ્રથમ કથાની પ્રતિ જૈસલમેરના મોટા મંડારની છે. શુદ્ધિ ઠીક ઠીક છે. લંબાઈ પહોળાઈ ૩૨ x ૨ $\frac{૩}{૪}$ ઇંચ પ્રમાણ છે. સ્થિતિ સારી છે. આ પ્રતિમાં વે કૃતિઓ લખાયેલી છે. તે આ પ્રમાણે (૧) પત્ર ૧ થી ૨૫૫ સુધીમાં મલધારી હેમચંદ્રવિરચિત ભવભાવનાવૃત્ત્યન્તર્ગત-અરિષ્ટ-નેમિચરિત, (૨) પત્ર ૨૫૬ થી ૨૯૪ સુધીમાં જિનદત્તાહ્યાન. સંવત્ ૧૨૪૬ માં આ પ્રતિ લખાણેલી છે. તેની પુષ્પિકા કથાના અંતમાં સાથે જ પત્ર ૪૦ માં મૂકી છે.

બીજી કથાની પ્રતિ પાટણના શ્રીહેમચંદ્રાચાર્ય જૈન જ્ઞાનમંદિરમાં રહેલા શ્રીસંઘના મંડારની તાલપત્રીય પ્રતિ છે. ઘણે સ્થળે અશુદ્ધિઓ જોવા મળે છે. અંતનું ૩૧ મું પત્ર તથા ૨૭, ૨૮, ૨૯ મળી ચાર પત્રો નથી. અન્ય પત્ર ન હોવાથી લેખનકાલ વિ. મળી શક્યું નથી. છતાં અનુમાને વિક્રમના વારમા શતકમાં લખાયેલી નિશ્ચિત લાગે છે. પ્રતિનાં પત્ર ૩૦ છે. લંબાઈ પહોળાઈ ૧૩ $\frac{૩}{૪}$ x ૧ $\frac{૩}{૪}$ ઇંચ પ્રમાણ છે. પ્રત્યેક પત્રની પ્રત્યેક પૃષ્ઠિમાં વધુમાં વધુ છ અને ઓછામાં ઓછી ચાર પંક્તિઓ છે. કેટલેક સ્થળે તો પ્રતિ અતિ અશુદ્ધ કહેવાય.

બીજી કથાનું પ્રલંતર, મુદ્રણકાર્ય થયા પછી મળેલું અને તે અતિ ઉપયોગી લાગવાથી પાઠલ પરિશિષ્ટમાં તેના પાઠભેદો આપ્યા છે, અને પ્રતિની સંજ્ઞા 'વ' દર્શાવી છે. અન્તમાં પુષ્પિકા આ પ્રમાણે છે—“જિનદત્તાહ્યાનં સમાપ્તમ્ ॥ સંવત્ ૧૧૮૬ અથેહ શ્રીચિત્રકૂટે ॥ લિખિતેયં માણિભદ્રેણ યતિના યતિહેતવે સાધવે વરનાગાય । સ્વસ્ય ચ શ્રેયકારણમ્ ॥ મંગલમસ્તુ વાચકજનાનામ્ ॥” પ્રતિની લંબાઈ પહોળાઈ ૧૦ x ૧ $\frac{૩}{૪}$ ઇંચ પ્રમાણ છે. પત્ર સંખ્યા ૬૯ છે. પ્રત્યેક પત્રમાં પાંચ પંક્તિઓ છે, કેટલાંક પત્રોમાં ચાર પળ છે. ઉપર પ્રમાણે પ્રથમ કથાની એક પ્રતિ અને બીજી કથાની વે પ્રતિઓ ઉપરથી આ પ્રકાશન થયું છે.

સંશોધન

પ્રસ્તુત બન્ને ય કથાઓની નકલ માત્ર જ મારે કરવાની છે એમ સમજી મેં કૉપી તૈયાર કરી પૂજ્યપાદ, પુરાતત્ત્વાચાર્ય મુનિશ્રી જિનવિજયજીને સોંપેલી. તેઓશ્રીએ ‘એનું સંપાદન મારે કરવાનું છે’ એ સ્ખ્યાલથી કૉપી પ્રેસમાં આપી. હું દૂર પ્રદેશમાં રહેતો હોવાથી ઘુપ્તો વિગેરે નિયમિત રીતે ન જોઈ શક્યો. તેથી સરવાળે શુદ્ધિપત્રક વધ્યું. વાચકોને શુદ્ધિપત્રકનો ઉપયોગ કરવા મારપૂર્વક મલામણ કરું છું.

સંક્ષિપ્ત કથાસાર

આદિમાં પ્રન્યકાર ભગવાન મહાવીરને તથા સરસ્વતીને નમસ્કાર કરીને તેમ જ પાઠકગણગત સજ્જન-દુર્જનનું પૃથક્કરણ કરીને મુનિદાનના પ્રભાવથી જિનદત્ત કેવી રીતે સદ્ગતિ પામ્યો તે જણાવે છે.

જિનદત્તનો પૂર્વભવ

વિક્રમવર્મ શાસિત અવંતી દેશમાં *પુરા કાઠમાં પ્રद्यોતરાજવિજેતા વિદર્ભ (વીલભય)ના રાજા [ઉદાયને] વસાવેલા* દેશપુર નગરમાં શિવધન નામનો વણિક પોતાની યશોમતી નામક પત્નીની સાથે રહે છે. કાઠક્રમે તેમને પુત્ર થતાં તેનું નામ શિવદેવ પાડે છે.

શિવદેવ આઠ વર્ષનો થતાં શિવધન મરણ પામે છે. તેના મરણ પછી અલ્પ સમયમાં જ સમૃદ્ધિનો પળ નાશ થતાં યશોમતી પોતાની ભૂતકાઠની જાહોજલાલીનું સ્મરણ કરી, જ્યાં પરિચિત માણસો ન હોય ત્યાં દાસકર્મ કરવાનો વિચાર કરી, પુત્રને સાથે લઈ, રુઝિયાનીમાં એક કુલીન વણિકને ત્યાં કામ કરવા માટે રહે છે. શિવદેવ રોજ વાછરડાને જંગલમાં ચરાવવા લઈ જાય છે.

એક દિવસ વાછરડાં ચરાવવા ગયેલા શિવદેવે ધર્મધ્યાનમાં સ્થિત એક તપસ્વીને જોતાં વહુમાન ડાહ્યાથી તેમની વંદનાદિપૂર્વક પર્યુપાસના કરી. ઘેર આવી પોતાની માતાને પણ આ વાત કરી. 'તે તપસ્વી ધન્ય છે, તેમને અન્ન-પાનાદિ આપનાર પણ ધન્ય છે, પુણ્યહીન આપણે તો તપ કે દાન વેમાંથી એક પણ કરી શકતાં નથી, તો વત્સ! તે તપસ્વીનું રોજ વંદન કરીને પણ તું આત્માને કૃતાર્થ કરજે' આવી માતાનો શીખ મેઠ્ઠી શિવદેવ તે તપસ્વીની વંદનાદિ ઉપાસના કરે છે, અને વિચારે છે કે-આ મુનિ મ્હારે ઘેર આહાર લે તો ઠીક.

અન્યદા માઘ પૂર્ણિમાના તહેવારને દિવસે, એક વીજાને ત્યાં, ઝાઘ પદાર્થોની મેટ આપવાની તે કાઠની પ્રથા હોવાથી વિધવા હોવાના કારણે યશોમતીને ત્યાં પણ ખોરાકની વાનીઓ આવે છે. શિવદેવ જમવા વેસે છે તેવામાં જે તપસ્વીની તે નિત્ય વંદના પર્યુપાસના કરતો હતો તે તપસ્વી ત્યાં આવતાં ભાવુક શિવદેવ અતિ પ્રસન્ન થઈ અત્યંત ભક્તિભાવપૂર્વક મુનિને આહાર આપે છે. આ સમયે ઝાઘ વસ્તુઓ આપવા આવેલી ચાર વાલાઓ શિવદેવનો ભક્તિભાવ જોઈ 'વયસ્ય! આવા સુપાત્રને દાન આપીને તું ધન્ય થયો છે' ઇત્યાદિ વચનોથી શિવદેવની પ્રશંસા કરીને સ્વસ્થાને જાય છે. શિવદેવ પણ પ્રસન્ન ચિત્તે ભોજન કરે છે.

સાર પછી શિવદેવ પોતાની જીંદગી સુખે માઠી આયુષ્ય પૂર્ણ થતાં મરણ પામે છે.

જિનદત્તનો જન્મ અને વાલ્ય-યુવાવસ્થા

મધ્ય દેશમાં વસંતપુર નગરમાં જૈનધર્મમાં સ્થિત જીવદેવ નામે શ્રેષ્ઠી રહે છે. તેમને જીવયશા નામે પત્ની છે. શિવદેવનો જીવ જીવયશાની કુક્ષીએ અવતરે છે. જીવદેવ શેઠ પોતાની સમૃદ્ધિને અનુરૂપ વધામણું સંઘપૂજા તથા મંદિરોમાં ઉત્સવ વિગેરે કરાવી તેનું નામ જિનદત્ત પાડે છે.

૧ વીજી કથામાં વિક્રમવર્મની રાણી પદ્મશ્રી નામની જણાવી છે.

* * આ વે ફુલીના મધ્યમાં રહેલી હકીકત વીજી કથામાં નથી.

૨ આ સ્થલે વીજી કથામાં પદ્મપુર પત્તન જણાવી આગઠ (સુદ્રિતપત્ર-૭૧ માં) દેશપુર નગર જણાવેલું છે. આ ઉપરથી કાં તો પદ્મપુર અને દેશપુર અભિન્ન છે અથવા વીજી કથાના કર્તા પ્રથમ પદ્મપુર રહ્યા અંત સુધી તેનો સંબંધ જાઠવી શક્યા નથી.

आठ वर्षनी वये तेने लेखाचार्य पासे शिक्षणमाटे मूकवामां आवे छे. अनुक्रमे ते भाषा अने कळांमां प्रावीण्य मेळ्ळ्या बाद पितानी प्रेरणाथी निर्ग्रन्थ मुनिद्वारा जैन धर्मना सिद्धांतोनो पण अभ्यास करे छे.

विमलमतिपरिणयन

लग्न करवानी पोतानी अनिच्छाने लीबे अनेक लक्ष्मीपतिओनी कन्याओ मळती होवा छतां जिनदत्त सर्वथा निषेध करतो होवाथी, तेना पिता ते सांसारिक जीवनमां गूथाय ए माटे जेमना सहवासथी विलासादि तरफ वृत्तिओ ढळे तेवा मित्रोनो जिनदत्तने संपर्क सधावे छे.

जिनदत्त ते मित्रोनी साथे प्रतिदिन विलासजनक स्थळोए फरतां फरतां एक दिवस एक मंदिरना द्वारनी वाजुमां वनावेला स्त्रीना रूपने जोईने, वाजु उमेला मित्रोनो ख्याल पण भूलीने, अत्यंत मुग्ध थई तल्लीन वनी, दृष्टरूपना जेवी सहचरी मेळ्ळवानी चिंतामां गरकाव थई गयो.

घेर आवीने चिंतामग्न वनी एक वाजु वेठेला जिनदत्तने जोई जिनदास शेठे पूछतां संतोषकारक प्रत्युत्तर न मळतां तेना मित्रो द्वारा सर्व हकीकत जाणी, जिनदत्ते जोयेला ते स्त्रीस्वरूपना निर्माता कलाकार द्वारा आलेखित स्त्रीस्वरूप, अनुरूप कुमारनी अप्राप्तिथी अद्यावधि कुंवारी रहेली चंपा नगरीवास्तव्य विमल शेठनी पुत्री विमलमतिनुं छे एम जाणी, जिनदत्तनी प्रतिवृत्ति करावी माणसो मारफते चंपा नगरीमां विमलशेठने त्यां मोकली विमलमतिनुं मागुं कर्युं.

विमल शेठे जिनदत्तनुं चित्र जोई प्रसन्न थई आडकतरी रीते विमलमतिनो अभिप्राय जाणी संबंध कबूल कर्यो.

जिनदत्त शुभ दिवसे खजनो साथे प्रयाण करी चंपा नगरीमां आवे छे. त्यां महोत्सवपूर्वक लग्न थया पछी विमलमतिनी साथे वसंतपुर आवे छे.

जिनदत्तनी द्यूतासक्ति अने परदेशगमन

एकदा उपचार करवा छतां पोतानी शिरोवेदना न मटवाथी समय वीताववा माटे, जिनदत्ते द्यूत रमवुं शरू कर्युं. दैववशात् ते जेम हारतो गयो तेम वधारे रमवा मांड्यो. ज्यारे बहु द्रव्य आप्या पछी पिता अने पत्नीना खजानचीओए द्रव्य आपवा निषेध कर्यो त्यारे मानभंगथी जिनदत्तने बहु ज दुःख थयुं. घेर आवीने उदास रहे छे. जिनदास अने विमलमतिने खबर पडतां तेओ पोतपोताना खजानचीओने ठपको आपे छे.

एक दिवस जिनदास शेठे जिनदत्तने कहुं— पुत्र ! लक्ष्मीनी कंड खोट नथी, वीजा सारे मार्गे यथेष्ट द्रव्य व्यय कर, द्यूतव्यसन पुरुषार्थवाह्य कहेवाय छे. जिनदत्त 'पिताजी ! हवे ते मार्गे नहिं जाउं' एम कही गुमावेला द्रव्यथी वधु उपार्जन करवाना विचारोथी चिंताग्रस्त वने छे.

विमलमति पोताना पतिनी संचित अवस्था जोईने 'मारा पिताने त्यां थोडो वखत रहेवाथी तेमनी मानसिक परिस्थिति सुधरशे' एम विचारी जिनदास शेठनी रजा लई जिनदत्तने विनंति करीने साथे लई चंपा नगरी जाय छे. त्यां जिनदत्तने प्रसन्न राखवा विमलमति प्रतिदिन प्रयत्न करे छे.

જિનદત્ત પરદેશ જવાની અનુકૂલતા સાધવામાટે જ વિમલમતિની સાથે આવેલો હોઈ પ્રસંગ મેલ્લવાની પ્રતીક્ષા કરે છે. એક દિવસ જિનદત્ત અને વિમલમતિ ઉદ્યાનમાં ફરવા ગયાં. ત્યાં પ્રસંગ જોઈ જિનદત્તે વિમલમતિની નજર ચૂકવી નજીકમાં જઈ વર્ણપરાવર્તિની ગુટિકાથી પોતાનું રૂપ બદલી દક્ષિણ દિશા તરફ પ્રયાણ કર્યું.

થોડા સમયમાં જ પોતાના પતિને ન જોવાથી વિહ્વલ બનીને મૂર્ચ્છિત થયેલી વિમલમતિને જોઈ, સહીઓ તેને સ્વસ્થ કરે છે, તેમ જ તેનાં માતા-પિતાને સ્વસ્થ આપે છે. બંધાં જિનદત્તની શોધ કરે છે પણ ક્યાંઈ પત્તો લાગતો નથી. માતા-પિતાના સાન્ત્વનથી વિમલમતિ કંઈક દૃઢ થઈ ભોજન સિવાયનો પોતાનો સર્વ સમય સાધ્વીઓની વસતિમાં ધર્માનુષ્ઠાનમાં ગાળે છે.

જિનદત્તનું પર્યટન તથા શ્રીમતીપરિણયન

જિનદત્ત ચાલતાં ચાલતાં દધિપુર નગરની બહાર એક દરિદ્ર સાર્થવાહના સુકાયેલા વગીચામાં બેસે છે. વિશિષ્ટ આકૃતિવાળા જિનદત્તને જોઈને દરિદ્ર સાર્થવાહે વિનંતિ કરતાં વનસ્પત્યાયુ-વેદના જ્ઞાનથી જિનદત્તે તે બાગ ફલ-ફલયુક્ત-નવપલ્લવિત કર્યો. દરિદ્ર સાર્થવાહ પોતાને પુત્ર ન હોવાથી જિનદત્તને પુત્રવત્ માની સ્વગૃહે લઈ જાય છે. થોડા દિવસ પછી 'તાત ! સમુદ્ર પાસે હોવા છતાં આવી દરિદ્ર અવસ્થા શામાટે મોગવવી?' વિગેરે જિનદત્તના વચનોથી પ્રેરાઈ દરિદ્ર સાર્થવાહ વ્યાપાર માટે જિનદત્તની સાથે વહાણ ભરી સિંહલદ્વીપ ગયો. ત્યાંના પૃથ્વીશેખર રાજાને મળી તે બંને એક કુલપુત્રને ત્યાં રહ્યા. તે કુલપુત્રની માતા જિનદત્તને પુત્રની પેટે જ રાખે છે.

એક દિવસ વૃદ્ધાને રડતી જોઈ જિનદત્તે રોદનનું કારણ પૂછતાં વૃદ્ધાએ કહ્યું—'આ નગરના રાજાની શ્રીમતી નામની કન્યા મહાવ્યાધિથી પીડિત છે. તેની પાસે રાત્રીએ સુનાર માણસનું મરણ થતું હોવાથી રાજાએ નગરમાંથી પ્રતિદિન એક માણસ કુમારી પાસે સુવા માટે મોકલવા આજ્ઞા કરી છે. આજે મારા પુત્રનો વારો આવવાથી હું અસહાય રહું છું.'

વૃદ્ધાની આનાકાની હોવા છતાં તેના પુત્રની રક્ષા કરવા માટે જિનદત્ત સંધ્યાસમયે સ્નાન-વિલેપનાદિ કરી હાથમાં સ્વઙ્ગ લઈ રાજા-પ્રજાને વિષાદ પમાડતો વૃદ્ધાપુત્રની બદલીમાં સુવા માટે રાજકુમારીના મહેલે જાય છે.

ક્યાંથી ભય હશે ? એનું અન્વેષણ કરવા માટે મૌંયતલીયું ચોકસાઈથી તપાસી મેડા ઉપર જઈ ઉદરવ્યાધિથી પીડિત રાજકન્યાને વિશ્વસ્ત્વિત્તે જોઈ જિનદત્તે મધુરવાણીથી પૂછ્યું—'સુંદરિ ! તને કયા પ્રકારની પીડા છે ?' શ્રીમતીએ પોતાનું ઉદર બતાવી 'મારે આવા તેજસ્વી પુરુષને વચાવવો જોઈએ' એમ વિચારી કહ્યું—'તમે રાજાનો આદેશ પાળ્યો, જરા અંધકાર થાય એટલે આ મહેલની નજીકમાં ક્યાંક સૂઈ રહેજો, કારણ ઁંધ્યા પછી જ્યારે હું જાગું છું ત્યારે નજીકમાં સુનાર માણસને મરણ પામેલો જોઉં છું.' જિનદત્ત તેના સૌમ્ય સ્વભાવથી આકર્ષાઈ 'સુંદરિ ! તને એકાકી છોડીને મારે જીવ વચાવવો નથી' એમ કહી તેની નજીકના પલંગમાં બેસે છે.

પોતાની ચિંતાથી રાજકુમારી ઁઘતી નથી. ઁમ જાણી જિનદત્ત ઁક ઁાર્તા કહી પૂર્વ કર્મથી મઝતાં સુખ-દુઃખમાં હર્ષ-વિષાદ ન કરવા શ્રીમતીને કહે છે. 'આઁા પ્રતિભાશાઁી પુરુષથી મારું દુઃખ દૂર થશે' ઁવી શ્રદ્ધાથી શ્રીમતીને નિદ્રા આવે છે.

શ્રીમતીને નિદ્રાઘીન જાણી જિનદત્ત ઘીમેથી ઁઠીને ઁક મોટું ઁાકહું ઁાઁી પોતાને સુવાના પલંગમાં મૂકી, તેના ઁપર કપહું ઁાંકી, ઁીવામાં પૂરતું તેઁ પૂરી, ઁડ્ગ ઁડીને થાંમલા પાઁઁ સંતાડીને ઁમો રહે છે. થોડી ઁાર પઁઁી રાજકન્યાના મોઁામાં ઁે નાની જીમો જુઁે છે. 'આ શું હશે ?' ઁમ વિચાર કરતાં રાજકન્યાના મુખમાંથી કાઁો સર્પ નીકઁે છે. 'આનાથી મય છે' ઁમ જિનદત્ત ચિંતઁે છે. ઁટલામાં તે સર્પ શ્રીમતીની પથારીમાંથી જિનદત્તના પલંગમાં જડીને મસ્તકના સ્થઁે રહેલા તે કાઁને ઁંઁ મારે છે. કુમાર પળ સાઁઁધાન થઈ સર્પના સ્થાં જ ઁુકઁા કરી ઁાજુમાં પઁેલા કરંડીયામાં નાંઁે છે.

પેટ નાનું થઁાથી સંપૂર્ણ નિદ્રા ઁડી પ્રમાતે રાજઁ્ઁારનાં ઁાજિત્રોના નાઁથી જાગેઁી શ્રીમતી ઁ જિનદત્તને તેના પલંગમાં ઁેઁેઁો જોઈ, અશ્ચર્યમુગ્ધ ઁની, સઁિનય પૂઁતાં જિનદત્તે સર્પની હકીકત કહી.

પ્રતિઁિન પ્રમાતે મૃતક લેઁા આવનાર માળસો ઁ્ઁારા જિનદત્તનું કુશઁ સાંમઁી રાજા સ્થાં આઁી, શ્રીમતીના મુઁે રાત્રીની ઁટના જાણી, જિનદત્તને ઘન્યઁાઁ આપી, ઁૌષઁાઁિના ઁપચારથી શ્રીમતીને સ્ઁસ્થ કરી, હાઁમાઁથી શ્રીમતીનો અભિપ્રાય જાણી ઁામઘૂમથી જિનદત્ત અને શ્રીમતીનું ઁગ્ન કરે છે. જિનદત્ત પ્રસંગે પ્રસંગે શ્રીમતીને ચિત્રપટમાં જૈનમંઁિર-સાધુ-સાઁ્ઁી ઁિગેરે આલેઁી જૈન ઘર્મનાં તત્ઁો સમજાઁી જૈનઁર્શનાનુયાયિની ઁનાઁે છે.

અન્યઁા પોતાના ઁ્યાપારને ઁગતું કાર્ય પૂર્ણ થતાં રાજાની રજા ઁડી, શ્રીમતીને સાથે ઁડી, જિનદત્ત તથા ઁરિઁ્ર સાર્થઁાહે સ્ઁઁેશ જઁા ઁહાળ મરી પ્રયાળ કર્યું.

ઁપાર્જિત ઁ્રઁ્યમાં અને ઁિશેષે શ્રીમતીમાં આસક્ત થઁાથી ઁરિઁ્ર સાર્થઁાહે નોકરોને સંકેત કરી 'જિનદત્ત જીઁતો હશે સ્થાં સુઁી શ્રીમતી મને નહિ ઁઁ્ઁે' ઁમ વિચારી રાત્રીના સમયમાં અઁાજ થાય ઁઁી રીતે ઁરિયામાં કંઈ ઁસ્તુ ઁેંકી. જ્યારે કહેઁા ઁતાં કોઈ પળ માળસ પઁેઁી ઁસ્તુ લેઁા માટે પાળીમાં ઁથી ઁતરતો સ્થારે જિનદત્ત ઁોરહું ઁાંઁીને સાગરમાં ઁતરે છે. સાર્થઁાહ તે ઁોરહું કપાઁી નાંઁી ઁહાળ હંકારી જાય છે.

સાર્થઁાહ ઁિલાપ કરતી શ્રીમતીને પોતાની પઁી થઁા માટે અનેક પ્રકારે સમજાઁીને કહે છે—'જિનદત્ત મારો પુત્ર નથી, ઁાળીથી જ પુત્ર તરીકે સ્ત્રીકાર્યો હતો.' સાર્થઁાહને ઁળો ઁપઁેશ આપઁા ઁતાં નિષ્ઁઁતા મઁતાં, શ્રીમતી ઁ 'પોતાને આજીઁન ઁૈઁઁ્ય નથી' ઁઁા નૈમિત્તિકના ઁચનનું સ્મરણ થતાં ઁરી જિનદત્તને મઁઁાની સંમાઁનાથી સામનીતિથી સીઁઁરકષ્ઁા કરઁા માટે, ઁ માસની મુઁત માગતાં સાર્થઁાહ સહર્ષ કઁૂઁ કરે છે. ઁ માસ પૂર્ણ થતાં કિનારો પળ આવે છે. અઁઁિ-પૂર્ણ થયો જાળી શ્રીમતી 'પોતે-રજસ્ઁલા છે' ઁમ જળાઁે છે. કાંઁો આવતાં સાર્થઁાહ ઁહાળમાંથી ઁતરી તે નગરના રાજાને મઁઁા જાય છે.

સમય જાણી શ્રીમતી પળ નીહાર કરવાને વહાને પોતાની દાસીઓ સાથે જાય છે. આગલ ઉતાવળે ચાલતાં, ચંપાપુરી તરફ જતા સાર્થને જોઈ તે સાર્થના પ્રધાન પુરુષની અનુજ્ઞા લઈ તેની સાથે ચાલતાં, અનુક્રમે ચંપા નગરીનું સામીપ્ય જણાતાં, અનેક વિચારોથી મુંઝાયેલી શ્રીમતીને સાધ્વીઓને જોતાં 'આર્યપુત્રે ચિત્રપટમાં દર્શાવેલી આ ગુરુણીઓ દયાલુ હોય છે' એમ વિચારી તેમની પાછળ પાછળ ચાલવા માંડ્યું. ઉપાશ્રય આવતાં 'નિસિદ્ધી' કથનપૂર્વક પ્રવેશ કરતી શ્રીમતીને જોઈ ત્યાં વેઠેલી વિમલમતિએ અજાણી સમર્થમિણી જાણી પૂછ્યું — 'ક્યાંથી આવો છો ?' મનઃસંતાપથી પીડિત શ્રીમતી જ્યારે કશું વોલી શકતી નથી, ત્યારે વિમલમતિએ તેની દાસીઓ દ્વારા સર્વ હકીકત જાણી, શ્રીમતીને આશ્વાસન આપી શાંત કરી વિશેષ હકીકત પૂછી. શ્રીમતીએ પોતાનો સવિસ્તર હેવાલ કહ્યો. વિમલમતિ વર્ણભેદ વિના પોતાના પતિનું સામ્ય જણાતાં 'વહુરત્તા વસુંધરા' એ કહેવતથી સમાધાન પામે છે. ત્યાર પછી વને સાથે જ રહે છે.

અંગારવતી પરિણયન

જિનદત્તે સાગરમાં ઋતર્યા પછી દોરહું કપાયેલું જાણી અનેક તર્ક વિતર્ક કરી મનને દટ વનાવી સાગરમાં તરવા માંડ્યું. થોડા સમયમાં કોઈ માંગેલા વહાણનું લાકહું તેના હાથમાં આવે છે. પ્રમાત થતાં દિશાવિભાગ જાણી જિનદત્ત ઉત્તર તરફ જવા લાગ્યો.

જિનદત્તને સાગરમાં તરતો જોઈ આકાશમાં જતા વે સ્વેચરોએ તેનાં વૈર્યની યાત્રી થતાં કહ્યું—'અમારે આપનું કામ છે, જો અનુજ્ઞા આપો તો આપને સાગરમાંથી વહાર કાઢીને કહીએ.' જિનદત્તની સમ્મતિ મળતાં તેને વહાર કાઢી, જ્ઞાન કરાવી, વલ્લો પહેરાવીને સ્વેચરોએ કહ્યું— 'વૈતાલ્ય પર્વતમાં રથનૂપુરચક્રવાલ નગરના રાજા અશોકશ્રીને વેગવતી રાણીથી થયેલી અંગારવતી નામની કન્યા પૂર્ણ યુવાનીમાં આવવાથી અને વિદ્યાધર કુમારોમાંથી તેને અનુરૂપ વર ન મળવાથી રાજાજ્ઞાથી અમે યોગ્ય વરની શોધ માટે નીકળી ચારે તરફ ફરતાં ફરતાં આપને સમુદ્રમાં તરતા જોયા, તમારાથી અમારા રાજાની ચિંતા ટલશે, જો આજ્ઞા હોય તો આપને લઈ જઈએ.'

વૈતાલ્ય જોવાના કુતૂહલથી જિનદત્તે સમ્મતિ આપ્યા પછી તરત જ તે વિદ્યાધરો તેને અશોકશ્રી પાસે લઈ ગયા. જિનદત્તને જોઈને રાજા પ્રસન્ન થયો. અંગારવતીના હાવભાવથી તેની સમ્મતિ જાણી શુભ દિવસે અશોકશ્રીએ વનેનું લગ્ન કરી, જિનદત્તને અનેક વિદ્યાઓ શિખવાડી.

અહિં જિનદત્ત ચુસ્ત જૈન હોવા છતાં કુતૂહલથી પોતે વૌદ્ધ છે એમ વતાવે છે. અંગારવતી જૈન હોવાથી જિનદત્તને યુક્તિપ્રયુક્તિથી જૈન દર્શનની મહત્તા એવી રીતે સમજાવે છે કે જેથી જિનદત્ત પ્રમુદિત થઈ તેને કહે છે કે—'પ્રિયે ! કુલક્રમથી આવતા વૌદ્ધ ધર્મને છોડીને મેં તારો ધર્મ સ્વીકાર્યો છે.'

એક દિવસ જિનદત્ત શ્રીમતીની સ્મૃતિ થતાં દક્ષિણસમુદ્ર તરફ ક્રીડા કરવાને વહાને અંગારવતીને લઈને વિમાનમાં વેસી દધિપુર જવા નીકળે છે. માર્ગમાં ચંપા નગરી આવતાં ઉદ્યાનમાં સાધ્વીપાસે અભ્યાસ કરતી વિમલમતિ અને શ્રીમતીને વિમાનમાં વેઠાં વેઠાં જોઈને જિનદત્તને હર્ષ થયો.

જિનદત્તે અંગારવતીની સાથે સમુદ્રતીરે ક્રીડા કરી વળતાં શેષ રાત્રી તીર્થભૂમિ ચંપા-નગરીમાં ગાલ્લા માટે અંગારવતીની અનુમતિ મેલવી જે ઉદ્યાનમાં વિમલમતિ અને શ્રીમતી સાધ્વીઓની

साथे रहे छे ते ज उद्यानमां विमान उतार्थुं. त्यां विश्वस्तपणे अंगारवती निद्राधीन थाय छे. जिनदत्त 'बधी पत्नीओ, एकत्रित थई ते सारुं थयुं, अंगारवतीने पण अहिं मूकी रूप वदली आ नगरीमां ज रही प्रसंगोपात्त प्रकट थवुं ठीक छे, आ त्रण सरखा दुःखवाळी होवाथी परस्पर प्रेमपूर्वक वर्तती थशे, एटले भविष्यमां गृहकलह नहिं थाय' आम विचारी अंगारवतीने छोडी प्रयोगथी वामनरूप धारण करी नजीकमां संताई रहे छे.

रात्रीना अंतभागमां जागृत थयेली अंगारवती जिनदत्तने न जोवाथी विलाप करे छे. तेनो विलाप सांभळी विमलमति अने श्रीमती 'आ कोई अमारा जेवी ज दुःखी छे, तेने शान्त करीए' एम विचारी तेनी पासे जईने हकीकत पूछे छे. अंगारवती सर्व वीना कहे छे. श्रीमतीए कहुं— 'भारा पतिनी साथे सर्व हकीकत मळती आवे छे, फक्त तेओ जैन हता एटलुं ज नहिं पण तेमणे मने जैनधर्मिणी बनावी हती अने आनो पति वैद्ध हतो एटलो ज तफावत छे. 'विमलमतिए 'हशे कोई' एम कही अंगारवतीने कहुं—'तुं पण अमारी साथे ज रही धर्मानुष्ठान कर.' 'एकली कन्याए पिताने घेर जवुं ठीक नहिं' एम विचारी अंगारवती त्यां ज रहे छे.

जिनदत्त वामनक वनीने गीत - वाद्यना विनोदथी चंपा नगरीना माणसोने दिन - प्रतिदिन मुग्ध करे छे. त्यांनो राजा तेना विज्ञानथी रंजित थई तेने रोजना सो द्रम्म आपे छे.

एक दिवस राजसभामां 'विमलमति श्रीमती अने अंगारवती आ त्रणे य महासतीव्रत पाळे छे अने कोई पण पुरुषनी साथे हसती वोळती नथी' एवी प्रशंसा सांभळी राजानी आज्ञा लई वामनक त्यां जईने पहेले दिवसे पोतानी ज कथा आरंभथी विमलमतिना त्याग पर्यंत, बीजे दिवसे समुद्रावतरणपर्यंत अने त्रीजे दिवसे अंगारवतीपरिहारपर्यंत कही, ते त्रणेनी साथे सहास्य वार्तालाप करी सर्वेने विशेष मुग्ध करे छे.

रतिसुंदरी परिणयन

एकदा राजानो हाथी मदनमत्त वनी आलानस्तंभ तोडीने आखीं चंपानगरीने भयग्रस्त करे छे. ते हाथीने कोई पण काबुमां लई शकतुं नथी. ज्यारे राजाए अर्ध राज्य अने कन्या आपवानी जाहेरात करवा छतां तेने वश करवा कोई तैयार न थयुं त्यारे वामनक राजानी आज्ञा लई तेने वश करी फरी तेना स्थाने बांधे छे.

आवा गुणी छतां कुरूपने पोतानी पुत्री आपवा माटे राजाने चिंता थतां तेणे 'कदाच मूळरूप छूपावनार कोई विद्यासिद्ध पुरुष होय' एम चिंतवी वामनकने कहुं—'हुं तमारा वडिलना स्थाने छुं, माटे मारी समक्ष तमारे सत्य छूपाववुं न जोईए, तमे तमारा चरित्रथी कोई सिद्धपुत्र लागो छो. तो साची हकीकत जणावो.' वामनके अवसर जाणी पोतानुं सर्व चरित्र कहुं. पछी राजानी प्रेरणाथी विमलमति, श्रीमती अने अंगारवतीने बोलावी तेम ज अशोकश्री अने पृथ्वी शेखरने तेमना नगरमांथी लावी वामनक पोतानुं यथास्थित स्वरूप यथाविधि प्रकट करे छे. त्यार वाद जिनदत्त अने रतिसुंदरीनुं उत्सवपूर्वक लग्न थाय छे. अशोकश्री अने पृथ्वीशेखरने स्वस्थाने पहाँचाडवामां आवे छे.

अर्धराज्य अने चारपत्नीओनुं सुख भोगवतां एक दिवस जिनदत्त वसंतपुरमां पोताना पिताजीने त्यां माणसो द्वारा छप्पन करोड द्रव्य मोकली पोतानी कुशळवार्ता जणावे छे. ते माणसोए पाछा आनीने माता-पिताना पुत्रवियोगना दुःखनी जाण करतां जिनदत्त चंपानगरीना

રાજાની રજા લઈ ચાર પત્ની અને પરિવાર સાથે અતિવૈભવથી વસંતપુર જાય છે. ત્યાં જઈ પિતાજીને પાંચવંદન કરી, ચાર પત્નીઓ સાથે હર્ષાશ્રુવાળી માતાને પગે પડી, સ્વચ્છનોને સન્માન આપી, દેવમંદિરોમાં પૂજા કરાવી, કાયમ માટે ત્યાં જ રહે છે. કાલક્રમે ચારે સ્ત્રીઓને પુત્ર થાય છે.

જિનદત્તનો ત્યાગ અને સદ્ગતિ

અન્યદા વસંતપુર નગરના ઉદ્યાનમાં શુભંકર નામના અતિજ્ઞાની આચાર્ય આવતાં નગરજનોની સાથે જિનદત્ત પણ પોતાની પત્નીઓ અને મિત્રોની સાથે તેમનું વંદન કરવા જાય છે. ત્યાં જઈ વંદન કરી ધર્મકથા સાંભળી 'મને વૈભવપ્રાપ્તિ કેમ થઈ?' એમ જિનદત્તે પૂછતાં આચાર્યશ્રીએ તેનો પૂર્વભવ કહી, 'ચાર પત્નીઓ તે, પૂર્વભવમાં તારા દાનની પ્રશંસા કરનાર ચાર કન્યાઓના જીવ છે' એવો નિર્દેશ કર્યો. આ સાંભળી જિનદત્ત અને તેની સ્ત્રીઓને પૂર્વ ભવનું જ્ઞાન થયું. ત્યાંથી ઘેર જઈ માતા-પિતાની રજા લઈ પોતાના મિત્રો અને પત્નીઓ સાથે જિનદત્તે શ્રમણદીક્ષા લીધી.

જિનદત્ત શ્રમણ થયા પછી વિવિધશાસ્ત્રાભ્યાસ કરી અનેક પ્રકારના તપની આરાધના કરી અનુક્રમે આયુષ્ય પૂર્ણ થતાં દેવગતિ પામે છે. ભવિષ્યમાં ત્યાંથી મૃત્યુ પામી મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં સારા કુલમાં જન્મી મોક્ષ પામશે.

ઋણસ્વીકાર

પૂર્વાચાર્યોએ સંક્ષેપ અને વિસ્તારથી જિનદત્ત ચરિત્ર કહ્યું છે તેને મેં મ્હારી બુદ્ધીએ કહ્યું છે. પૂર્વની કથાઓથી મ્હારી કથામાં કંઈ વિશેષ હોય તો તે પ્રાચીન કથાના ભાવને મેં વિસ્તારથી પ્રકાશ્યો છે એમ જાણવું. અથવા અલ્પવુદ્ધિના કારણે કંઈ પણ ઓછું વધતું કહ્યું હોય તો તે નિપુણ જનોએ દરગુજર કરવું જોઈએ.

*

પૂજ્યપાદ મુનિ શ્રીજિનવિજયજીએ સિંઘી જૈન ગ્રંથમાલામાં પ્રકાશિત કરવા માટે જે અનેકાનેક સંસ્કૃત પ્રાકૃત અપભ્રંશ ભાષા ગ્રથિત પ્રાચીન ગ્રંથરત્નો નિર્ધારિત કર્યાં છે અને જેમાંનાં અનેક અપૂર્વ રત્નોએ અત્યારસુધીમાં પ્રકટ થઈને વિદ્વજ્જગતને આનન્દિત અને અનુપ્રેરિત કર્યું છે, તેમાંનાં કેટલાંક નાનાં મોટાં ગ્રંથરત્નોની પ્રતિલિપિઓ કે પ્રેસકોપિઓ વિગેરે કરવા રૂપ દ્રવ્ય અને ભાવ વન્ને રીતિએ લાભદાયક એવું સાહિત્યિક પુણ્ય કાર્ય કરવાનું મને પણ સદ્-ભાગ્ય પ્રાપ્ત થતું રહ્યું છે. પરંતુ આ ગ્રંથમાલામાં આ રીતે એક પ્રાચીન સુંદર જૈન કથાનક ગ્રંથનું સ્વતંત્ર સંપાદન કાર્ય કરવાનું અહોભાગ્ય પણ મને ક્યારેક પ્રાપ્ત થશે એની તો કલ્પના પણ ક્યારેય ન હોતી થઈ. ગ્રંથમાલાના પ્રધાન સંપાદક, પ્રતિષ્ઠાપક અને પ્રાણદાયક પૂજ્ય શ્રી જિનવિજયજીએ આ રીતે પોતાની આ વિશ્વવિખ્યાત જૈન ગ્રંથમાલામાં આવા એક સ્વલ્પ શ્રમને સ્થાન આપી મારા જેવા અલ્પજ્ઞ જન ઉપર જે વત્સલભાવ પ્રદર્શિત કર્યો છે તે માટે હું તેમના પ્રસન્ન કયા શબ્દોમાં અલ્પ-સ્વલ્પ પણ હૃદયનો આભારભાવ પ્રદર્શિત કરું?

પ્રસ્તુત સંપાદનકાર્યમાં ઉદ્ભવેલી કેટલીક શંકાઓનું નિરાકરણ કરવા માટે, વિદ્વદ્ધિ-ભૂષણ પૂજ્યપાદ શ્રીપુણ્યવિજયજી મહારાજે જે અનુગ્રહ વતાવ્યો છે તે વદલ હું અહિં તેઓશ્રીપ્રસન્ને પણ મારો વિનમ્ર કૃતજ્ઞભાવ પ્રકટ કરું છું.

વાગોલનો પાઠો-પાટળ, અળહિલપુર
વૈશાક્ષી પૂર્ણિમા ત્રિ. સં. ૨૦૦૬

વિદ્વજ્જનવિનેય
અમૃતલાલ મોહનલાલ

जिनदत्तचरित्रगतप्रसङ्गानुक्रमः ।

- १,४१ मङ्गलम्
 २,४१ जिनदत्तपूर्वजन्मवर्णना । सा चेत्यम्—शिवधनेभ्यपत्नीयशोमल्याः शिवदेवाभिधानपुत्रत्वेन जन्म, शिवधनमरणानन्तरं गृहदारिद्र्यम्, ततः शिवदेवसहिताया यशोमल्या दशपुरा-दृज्जयिनीं गत्वा दासित्वकरणम्, वत्सपालननियुक्तस्य शिवदेवस्य बहिस्तपस्वीदर्शनं वन्दनादिपर्युपासना च, कन्याचतुष्कानुमोदनासहितं तपस्विने आहारदानम्, काल-क्रमेणोपार्जितशुभकर्मणः शिवदेवस्य पञ्चत्वम् ।
- ५,४५ जिनदत्तजन्मवर्णना
 ६,४६ दृष्टपुत्तलिकारूपोत्पन्नानुरागस्य जिनदत्तस्य विमलमतिपरिणयनवर्णना ।
 ९,४७ जिनदत्तधूतप्रसक्तवर्णना ।
 १०,४८ धूतमग्नस्य प्रभूतद्रव्यहानेरनन्तरं कोशाव्यक्षनिषेधितद्रव्यादानप्रेषितपुरुषस्य जिनदत्तस्य मानहानेरुद्वेगः ।
 ११,४९ जिनदत्तोद्वेगनिवारणार्थं विमलमतिविचारणा, वसन्तपुरे स्वपितृगृहे जिनदत्तसहिताया विमलमल्याः प्रस्थानं, तत्रैवावस्थानं च ।
 १२ जिनदत्तविमलमल्लोः प्रहेलिकाविनोदः ।
 १४,४९ धूतहारितद्रव्याधिकवित्तोपार्जनचिन्तायुतो जिनदत्तस्य वर्णपरावर्तेन परदेशगमनम्, दधिपुरनिवासिनोऽपुत्रस्य दरिद्रसार्थवाहस्य गृहे पुत्रत्वेनावस्थानं च ।
 १६,५१ दरिद्रसार्थवाहसहितस्य जिनदत्तस्य सिंहलद्वीपं प्रति प्रयाणम्, तत्र सपुत्रवृद्धागृहनिवासश्च
 १७,५३ सिंहलद्वीपस्वामिपृथ्वीशेखरनृपपुत्र्याः श्रीमतीनाम्न्या उदरस्थसर्पमारणोपकाराद् जिनदत्त-स्योपर्यनुरागः, तयोः पाणिग्रहणं च । अन्तरे जिनदत्तकथिता विजयकुमारकथा ।
 २४,५६ श्रीमतीसहितयोजिनदत्त-दरिद्रसार्थवाहयोः सिंहलद्वीपात् प्रतिक्रमणम्, श्रीमल्लोपरि-सञ्जातानुरागदरिद्रसार्थवाहरचितछन्नेन जिनदत्तस्य मध्यरात्रौ समुद्रान्तराले पातनम् ।
 २६,५७ श्रीमल्याः कौशल्येन शीलरक्षा, चम्पानगरीस्थविमलमल्ला सह वसनं च ।
 २७,५८ उदधिपतितस्य जिनदत्तस्य विद्याधराभ्यां समुद्रान्निष्काशनम्, रथनूपुरनामविद्याधर-नगराधिपस्य पुरो नयनम्, तत्कुमार्या अङ्गारवल्याः सहोद्वाहश्च ।
 ३०,६२ श्रीमल्लन्वेषणार्थं जिनदत्तस्याङ्गारवल्याः सार्धं कीलाप्रवासः, मार्गे चम्पायां भार्याद्वय-निरीक्षणात् तत्रैवाङ्गारवतीं छन्नेन त्यक्त्वा वामनकरूपेणावस्थितिः ।
 ३३,६५ मदोन्मत्तराजहस्तिनिग्रहणरञ्जितचम्पानृपाभ्यर्थनानिराकृतवर्णपरावर्त-वामनकत्वस्य जि-नदत्तस्य नृपकुमारीरतिसुन्दरीपरिणयनम् ।
 ३५,६७ भार्याचतुष्कसनाहस्य जिनदत्तस्य पितृगृहे गमनम्, तत्रैव वासश्च ।
 ३७,६८ " " धर्मोपदेशश्रवणम् ।
 ३९,७४ " " दीक्षाग्रहणम् ।

३९, ७४ जिनदत्तस्य स्वर्गमनम् ।

४० ग्रन्थकारप्रशस्तिः ।

४०, ७४ ग्रन्थलेखकप्रशस्तिः ।

जिनदत्तचरित्रगतविशेषनाम्नामनुक्रमः ।

२, ६, ४१, ४५	जिणयत्तो	श्रेष्ठिपुत्रः	१९	विजओ	राजकुमारः
२	जंबुद्वीवो	द्वीपः	२८	वेयड्डो	पर्वतः
२, १९, ४१	अवंतिदेसो	देशः	२९	रहनेउरचक्कवा-	विद्याधरनगरम्
२	वियव्भ (यभय)	विदर्भः= देशः, वीतभयं=नगरम्	"	लपुरं	
२	पज्जोओ	राजा	"	असोगसिरी	विद्याधरराजा
२	दसपुर	नगरम्	"	वेगवई	विद्याधरराज्ञी
२	विक्रमवम्मो	अवंतिराजा	"	अंगारवई	विद्याधरराजकु- मारी
२, ४१	सिवघणो	श्रेष्ठी	३५	रइसुंदरी	राजकुमारी
२, ४१	जसमई	श्रेष्ठिपत्नी	३७	सुहंकारो	आचार्यः
२, ४१	सिवदेवो	श्रेष्ठिपुत्रः	४०	नेमिचंदसूरी	" (प्रशस्तौ)
३, १९, ४१	उज्जेणी	नगरी	"	सब्बदेवसूरी	" "
५, ४५	वसंतउरं	नगरम्	"	सुमइगणी	मुनिमहत्तमः "
" "	जीवदेवो	श्रेष्ठी	"	अणहिलपाटक	नगरम् (लेखक- पुष्पिकायाम्)
" "	जीवजसा	श्रेष्ठिभार्या	"	रांवदेव	श्रावकः "
७, ४६	चंपाउरी	नगरी	"	अरिष्टनेमिचरित	तन्नामा-ग्रन्थः "
" "	विमलसेट्ठी	श्रेष्ठी	"	पउमसिरी	राज्ञी
७, ४८	विमलमई	श्रेष्ठिपुत्री	४१	पउमपुरं	पत्तनम्
१६, ५०	दहिपुरं	नगरम्	"	चित्रकूट	दुर्गः (लेखक- पुष्पिकायाम्)
१७, ५१	सिंघलदीवो	द्वीपः	७३	माणिमद्रः	यतिः "
१७	पुहईसेहर	राजा	"	वरनाग	श्रावकः "
"	सिरिमई	राजकुमारी	"		
१९	जयतुंग	राजा	"		
"	चंदवई	राज्ञी	"		

जिनदत्ताख्यानकम् ।

नमो वीतरागाय ।

जयउ विणिज्जियदुज्जयदुरंतकंदप्पदप्पमाहप्पो ।
दुड्डुक्कम्मदोघड्डुकेसरी जिणवरो वीरो ॥ १ ॥
काऊण पंचपरमेट्टिसंथवं तिविहकरणजोएण ।
अण्णाणतिभिरहरिणिं, नमिऊण सरस्सइं सिरसा ॥ २ ॥
वोच्छं सूरिपरंपरसमागयं सुप्पसन्नवन्धेण ।
जिणयत्तचरियभित्तिं, धम्मकहं तं निसामेह ॥ ३ ॥
धम्मो चउप्पयारो, दाणाई जिणमयम्मि सुपसिद्धो ।
भन्निही (न्नीहि) जहावसरं, भवियाणुग्गहकए एत्थ ॥ ४ ॥
सुपसिद्धं चरियमिणिं, तह वि हु वोच्छामि जेण सुयणाणं ।
चरियाणुक्कित्तणेणं, सुकयं अणुमोइयं होइ ॥ ५ ॥

भणियं च -

चउसरणगमणदुक्कडगरिहा सुकडाणुमोयणं चेव ।
एस गणो अणवरयं, कायवो कुसलहेउ ति ॥ ६ ॥
जी(जा)वीह विरह-संगम-सिंगाराईण वन्नणा का वि ।
तं मोहविलसियं ति य, दुक्कडगरिहा सुणेयवा ॥ ७ ॥

अलं वित्थरेण ।

केसिंचि पियं गज्जं, पज्जं केसिंचि वल्लहं होइ ।
विरएमि गज्ज-पज्जं, तम्हा मज्झत्थवित्तीए ॥ ८ ॥
वीहेमि दुज्जणाणं, सुयणाण वि तह य सुट्टु वीहामि ।
एणे दूंसिति गुणे, इयरे दोसे वि छायंति ॥ ९ ॥

अओ दुवेण्हं पि पसायणत्थं आसीवायं देमि -

कवत्थचिंतणपरो, जं लहइ कई मणम्मि सुहदुक्खं ।
तं लहउ सज्जणो दुज्जणो उ लद्धे जमत्थम्मि ॥ १० ॥

अहवा -

अत्थेण व सत्थेण व, परस्स तोसो बुहेण कायवो ।
दोसग्गहणेण खलो, जइ तूसइ तूसउ वराओ ॥ ११ ॥

दूसिहिइ खलो कवं, सलहिस्सइ सज्जणो निसग्गेण ।
 ता होउ जारिसं तारिसं पि किं किर पयत्तेण ॥ १२ ॥
 इचाइओ पसंगो, सप्पासंगम्मि जुज्जइ पवंधे ।
 मडहं च इमं चरियं, भणामि ता पत्थुयं इण्हि ॥ १३ ॥
 सुणिदाणपभावेणं, कल्लणपरंपरं लहेऊण ।
 जह संपत्तो सुगइं, जिणयत्तो तह निसामेह ॥ १४ ॥ छ ॥

— जिनदत्तपूर्वभवकथावर्णना —

अत्थि इह जंबुद्दी(दी)वे, दाहिणभरहद्धमज्जखंडम्मि ।
 देसो अवंतिनामो, गामागरपट्टणाइन्नो ॥ १५ ॥
 जत्थ य तुंगसुवंसा, गिरिणो सुयण व थिरसहावा य ।
 रमणीओ व सरीओ, फुरंतकडुयालयच्छीओ ॥ १६ ॥
 दुब्बिक्ख-चोर-मारी-भयमवगासं न जत्थ पावेइ ।
 कमलकोसे व महुयरपडलं दूरेण तो भमइ ॥ १७ ॥
 तम्मि य वियब्भ(यभय?)पहुणा, निवेसियं गेण्हिऊण पज्जोयं ।
 वचंतेण सदेसं, अत्थि पुरं दसपुरं नाम ॥ १८ ॥
 बहुविच्छित्तिविणिम्मियमंदिर-पासायसेणिकयसोहं ।
 उज्जाणवाविसंठियकलहंसुल्लावसुइसुहयं ॥ १९ ॥
 पायारोरमणीओ, रमणीओ भूरिभासुरमणीओ ।
 विमलं चिय सुयनाणं, सुयनाणं जत्थ सुयनाणं ॥ २० ॥
 तं पुण अवंतिनाहो, विक्कमवम्मो त्ति पायडो तइया ।
 दरियारिवारमहणो, भुंजेइ पयावगुणकलिओ ॥ २१ ॥
 अह तत्थ पुरे निवसइ, विण्णाण-कलाकलावसंपन्नो ।
 सिवधणनामो वणिओ, णिग्घिट्ठो वणियकिरियासु ॥ २२ ॥
 भज्जा य जसमई से, समजोवणरूवसीलसंपन्ना ।
 पुव्वज्जियपुन्नफलं, दोन्नि वि ताइं अणुहवंति ॥ २३ ॥
 जाओ य ताण पुत्तो, अवच्चविच्छड्डुकोट्टियमईणं ।
 सिवदेवो से नामं, पइट्ठियं तेहिं तुट्ठेहिं ॥ २४ ॥

तओ जाव सो अट्टवरिसो संबुत्तो ताव खणभंगुरयाए सरीरस्स, चंचलयाए जीवियस्स, आसावल्लिविच्छेयदच्छत्तणओ कयंतस्स, महईए सिरवेणाए समभि-
 भूओ पाविओ पंचत्तं सिवधणो । जसमई तव्विओयानलपलित्तहियया विविहक-
 रूणपलावपरायणा तस्स मयकिचाइं काऊण चित्तियं(उं) पयत्ता ।

अवो किं नाम मए, विच्छोहो कस्सई पुरा रइओ ।
 पडिया जेणायंडे, दुक्खचडका मह सिरम्मि ॥ २५ ॥
 वयभंगो किं व कओ, रंडी होसु त्ति किं व परिसविया ।
 हा हा केरिसपावस्स एरिसं घोरमाहप्पं ॥ २६ ॥
 किं वा कयंत निग्घण !, अवरद्धं किं पि तुज्झ मे पुवं ।
 इय दुस्सहाइं जेणं, कोवफलाइं पयंसेसि ॥ २७ ॥

तओ एवं ज्ञायमाणी विलवमाणी य कहकह वि कारुणियपुरपुरंधीहिं संठविया
 संती तं वालयं परिवालिउं पयत्त त्ति ।

एत्थंतरम्मि तीसे विहवो विहवो अहं ति भीओ व ।
 थेवदिवसाण मज्जे न हि नज्जइ कत्थइ पय(उ)त्थो ॥ २८ ॥

तओ तीए चितियं -

दिणमिव पच्चूहेणं, नइं धणिएण सह धणं मज्झ ।
 दालिहेण तमेण व, अहयं रयणि व ओसत्ता ॥ २९ ॥
 पुन्नेहिं होइ अत्थो, ताइं दइएण सह पउत्थाइं ।
 ता मह निब्भग्गाए, को संपइ जीवणोवाओ ॥ ३० ॥
 नत्थि परकम्मकरणं, मोत्तुं अन्नो त्ति निच्छियं एयं ।
 ता पेच्छ केरिसं किर, माहप्पं विहिविलासाणं ॥ ३१ ॥
 जे चिय जोडियहत्था, कम्मंकरियाइया मह गिहम्मि ।
 तेसिं चेव गिहेसुं, कम्मं काहामि कहमहयं ॥ ३२ ॥
 को वा वि एत्थ माणो, कयंतदंतग्गभग्गमाणाए ।
 जह जह ब्राएइ विही, तह तह निच्चेमि एत्ताहे ॥ ३३ ॥
 तह वि हु न एत्थ जुज्जइ, ठाउं सल्लितपुव्वत्थाए ।
 वच्चामि तत्थ कत्थ य, जत्थ न पेच्छामि नियलयं ॥ ३४ ॥

एवं संपहारिऊण सिवदेवेण सहिया निग्गया दसपुराओ । कहाणयविसेसेण
 य संपत्ता उज्जेणिं । समासइया एगं कुलप्पसूयं वाणियगं । तेणावि भइणिपडि-
 वत्तिपुवं दिन्ननिलया किंचि निव्वुयमणा खंडण-कत्तणाइणा वड्डिउं पयत्ता । सिव-
 देवो वि निउत्तो वच्छवालत्ते । एवमइकंतो कोइ कालो । अण्णया वच्छरुयाणं
 गएण दिट्ठो षेण धम्मज्झाणड्डिओ एगो महातवस्सी । लहुकम्मयाए समुप्पन्न-
 बहुमाणेण वंदिओ गंतूण, सम्मदियाओ जंघाओ, परिओसनिब्भरो ठिओ कंचि
 कालं तस्समीवे । आगएण सिट्ठं जणणीए । बहुमन्निओ तीए । भणियं च - 'वच्छ !
 धन्नो सो महाणुभावो परलोयकजे तवं तप्पेइ । सो वि धन्नो जो तस्स अन्न-

पाणाइगं देइ । अम्हं पुण पुन्नरहियाणं न तवो न दाणं । ता तुमं पि तस्स पइदि-
णवंदणेणावि ताव अत्ताणं कयत्थीकरेज्जसुत्ति । तओ सिवदेवो वि विसिद्धपर-
भत्तिसंजुओ पइदिणं वच्छरुयाणं तयभिमुहो गंतूण तं वंदइ पञ्जुवासेइ । चिंतइ य-
सुंदरं होइ जइ एस म[म] गिहे पारणगं करेइ । अहवा कुओ मायंगस्स नरव-
इअद्वासणं ति । अण्णं च -

पत्ते पियपाहुणए, किं काही दुग्गओ दुरंतो वि ।

अंधो मलिएहि वि लोयणेहि अंधो चिय वराओ ॥ ३५ ॥

सवहा नत्थि मे भागधेयाणि त्ति चिंतयंतस्स समागया माहपुन्निमा । तम्मि
य दिणे भामेइ लोगो पहेणयाइं । आगओ सिवदेवो भोयणसमए गिहं । ताव
य सोवासिणि त्ति काउं समागयाइं जसमईए वि पहेणयाइं । उवविट्ठो भुंजिउं
सिवदेवो । एत्थंतरम्मि सिवदेवसद्वासमुप्पन्नपुन्नचोइओ व गोयरचरियाकमेण
समागओ रिसी सिवदेवभवणंगणं । तं च दड्डूण रहसवसुच्छलंतरोमकूवेण चिंतियं
सिवदेवेण -

एयाइं ताइं चिरचिंतियाइं तिन्नि वि कमेण पत्ताइं ।

साहूण य आगमणं, संतं (भत्तं ?) च मणप्पसाओ य ॥ ३६ ॥

सवहा पुन्नवंतो हं । एयलाभसंभवे णत्थि येव झीणा मे रिद्धि त्ति भाव-
यंतेण समू(म्मु)हं गंतूण वंदिओ रिसी । तओ गहिज्जण कूरस्स मल्लयं दिन्नमद्धं ।
'मा जणणी अंवाडिस्सइ'त्ति संकाए न दिण्णं सवं । पुणो गहियं पायसमल्लयं
तस्स वि तहेव दिन्नमद्धं । पुणो दिन्ना खंडसकरगव्भा दुवे मंडया । एत्थंतरे
समागया सव्वरससंपत्ता (°पुन्ना ?) थाली । ताव भणिओ जणणीए - 'वच्छ एयं
पि देहि महाणुभावस्स महरिसिणो ।' तओ पवड्डुमाणसुहज्जवसाएण ढोइया
रिसिणो । तेणावि सद्वाविद्धिं दड्डूण गहियं कवलमेत्तं । भणियं च - 'धम्मसील !
पञ्जत्तमियाणि मा निव्वंधं कुणसु त्ति ।' तओ भत्ति-बहुमाणपुवं पहड्डुमुहपंकएणं
कयक्किच्चमप्पाणं मन्नमाणेण सिवदेवेण कयवंदणाणुव्वयणो निग्गओ साहू ।
एत्थंतरे अहिणंदिओ सिवदेवो पहेणयहत्थाहिं चउहिं कन्नगाहिं - 'वयंस ! धन्नो
तुमं जेणेरिसे सुपत्ते वियरियं'ति । अवि य -

दिण्णं तस्स गणिज्जइ, अपहुप्पंतो वि धणसमिद्धीए ।

जो देइ इट्ठमिद्धं, चिरपत्तं भत्तिसंजुत्तो ॥ ३७ ॥

दाणोवभोगपरिवज्जिएण दवेण किं व किवणस्स ।

लद्वेण वि नत्थि गुणो, पक्कविट्ठेण कायस्स ॥ ३८ ॥

तहा - जे पूइंति कयत्था, साहुजणं नियविठत्तदवेण ।

ताण सुलद्धो जम्मो, सफला ताणं च धणरिद्धी ॥ ३९ ॥

देविद-चक्कि-केसव-हलहर-मंडलियपमुहरिद्धीओ ।

जे वियरंति सुपत्ते, तेसिं करपल्लवत्थाओ ॥ ४० ॥

एवमुववूहिज्जण गयाओ कण्णयाओ । इयरो वि तुट्टचित्तो पभुत्तो भोयणं ।
तप्पभिइं च सुहजीवियाए जीविज्जण आउक्खए मओ समाणो कत्थ उववन्नो ?त्ति ।

— जिनदत्तजन्मकथावर्णना —

अत्थि सरसपंडुच्छुवाडपउरपुहइवीठे मज्झदेसे धवलमंदिरसुंदरं पि कसिणायारं
असुरसासणवज्जियं पि देवरायसंगयं वसंतपुरं नाम नयरं ।

जत्थ य सप्पागारे, सप्पागारेहिं वज्जिया भवणा ।

मत्तकरिरायवयणा, वयणामयसंदिणो मणुया ॥ ४१ ॥

तत्थ य नयरे निवसइ, सेट्ठी नामेण जीवदेवो त्ति ।

विण्णाण-नाण-धण-रिद्धि-लद्धकित्ती महासत्तो ॥ ४२ ॥

निम्मलसम्मत्तधरो, जीवाइपयत्थसत्थविन्नाया ।

जिणइंद-साहु-साहुणिवंदणपूयासमुज्जुत्तो ॥ ४३ ॥

समरुव-धम्मसीला, जीवजसा नाम भारिया तस्स ।

उववन्नो कयपुन्नो, तीसे गब्भम्मि सिवदेवो ॥ ४४ ॥

तओ सा

अब्भाहरइ न उण्हं, न य सीयं छुह-तिसा वि नो सहइ ।

चंकमइ नेव हुंलियं गब्भायासाउ वीहंती ॥ ४५ ॥

एवं सुहं सुहेणं, नवण्ह मासाण साइरेगाणं ।

संपुन्नलक्खणधरो, जाओ तणओ जणाणंदो ॥ ४६ ॥

ताव य पत्ता वियसियवत्ता, अक्खयहत्था सुंदरिसत्था ।

वज्जइ तूरं नच्चणिसारं, दिज्जइ दाणं सबजणाणं ॥ ४७ ॥

तओ वि

तुट्टया सज्जणा, दुम्मिया दुज्जणा ।

तित्तपुरमग्गणं, वित्तयं वद्धणं ॥ ४८ ॥

वद्धावणयविरामे, जिणवरभवणेषु अट्ट दिवसाइं ।

महिमा महामहंती, पयट्टिया जीवदेवेण ॥ ४९ ॥

ततो वि संघपूयं, काऊणं सयलसंघपञ्चकखं ।

जिणयत्तो त्ति पवित्तं, बालस्स पइड्डियं नामं ॥ ५० ॥

किं बहुणा ?

चंदो व सेयपक्खे, अकलंको वड्डिऊण जिणयत्तो ।

अड्डसमापज्जंते, लेहायरियस्स उवणीओ ॥ ५१ ॥

वावत्तरी कलाओ, गहिऊणं निययनामपयडाओ ।

अच्छइ परियट्ठंतो, ताओ एगग्गचित्तेण ॥ ५२ ॥

तओ सेट्ठिणा चित्तिं -

वावत्तरीकलापंडिया वि पुरिसा अपंडिया चैव ।

सवकलाणं पवरं, जे धम्मकलं न याणंति ॥ ५३ ॥

एवं संपहारिऊण नीओ साहुसमीवं । तओ सोऊण धम्मं साहु-सावगसामा-
यारीकुसलो सावगो संवुत्तो ।

— जिनदत्तपरिणयनकथा —

एत्थंतरे पयच्छंति सेट्ठिसत्थवाहाइणो नियकन्नयाओ । न ताओ जिणयत्तो
परिणेउमिच्छइ । बला वि पयच्छंताणं भइणीओ पडिवज्जइ । तओ मायामोह-
वसओ वू(छ)ढो जीवदेवेण दुल्ललियगोट्ठीए । तओ ते दुल्ललिया सविलास-
वेसाभवणपेच्छणाईसु तं हिंडावित्ति । भणंति य -

समसुहसुहियं समदुक्खदुक्खियं समसिणेहसव्भावं ।

एकं पि माणुसं जस्स नत्थि सो किं न पवइओ ? ॥ ५४ ॥

लडहा मउया छंदाणुवित्तिणी विणयसीलसंपन्ना ।

पियभासिणी अरोसा, भज्जा रज्जं विसेसेइ ॥ ५५ ॥

तहा कहंति अणेगाओ सिंगारकहाओ, दंसंति संविलासिणीयणंगाई ति ।
अणया एगं अहिणवदेवउलं गएण जिणयत्तेण दिट्ठा दुवारदेससंठिया चित्त-
पुत्तलिया । केरिसा ? -

भोत्तूण मयणदेहं, मसिणं मुसुमूरिऊण अमएण ।

सवकलाकुसलेणं, लिहिया नूणं पयावइणा ॥ ५६ ॥

ईसी(सि)सिहसियकडकियअंगावयवाइँ लीलठाणेहिँ ।

सजीवा इव बाला, नज्जइ सा लेहयगुणेण ॥ ५७ ॥

जाव य तं जिणयत्तो, एगग्गो पुलइउं समाहत्तो ।

मयणेण ताव सहस त्ति ताडिओ पंचहिँ सरोहिँ ॥ ५८ ॥

तओ तं तदंसणेगगं दट्टणं मुणियतयहिप्पाया अन्नत्थं गंतूणं चिरस्स
समागया वयंसया, दिट्ठो तहेव जिणयत्तो । तओ संपुन्नमणोरहेहिं नीओ गिहं ।
सो वि चिंताभास्मीसहो पुवन्नो गिहेगदेससंठिए पल्लंके चिंतिउं च पयत्तो ।

अमयमयाइं मन्ने, तीसे नयणाइं पंकयच्छीए ।

जाइं पलोयमाणं, हिययं न हु पावए तित्ति ॥ ५९ ॥

तब्बाहुलयावद्धो, थणवट्ठे को वि धन्नओ रमिही ।

पाही को वि सउन्नो, अहररसं विहुमच्छायं ॥ ६० ॥

किं बहुणा ? जइ कलत्तेण अप्पा विनडिज्जइ ता तारिसेण चेव । अओ कत्थं
जामि ? कं पुच्छामि ? कं पेच्छेमि ? कस्स साहेमि ? कहिं तारिसं बालियार-
यणं लहिस्सामि ? त्ति चित्तयंतो गरुयं गरुययरं विरहवियणं अणुभविउमा-
रद्धो । अवि य -

पढमं महुरासायं, पच्छा हिययं रसेण भावेति ।

मारेइ विसं वि णु ओसहेण पेमं परायत्तं ॥ ६१ ॥

एत्थंतरे भोयणसमओ त्ति गविट्ठो सेट्ठिणा, दिट्ठो तहावत्थो । तओ पुच्छिओ -
'वच्छ ! किं ते वाहइ ?' तेण भणियं - 'न किंचि' । 'कहं न किंचि ?' 'आमं' ।
एमाइसु(प)ण्हत्तरेहि मुणिओ अभिप्पाओ सेट्ठिणा । तह वि गंतूणं पुच्छिया वयं-
सया । कहिया तेहिं दिट्ठवत्ता । तओ परितुट्ठेण सेट्ठिणा - अहो सुंदरं जायं, ताहे
पेच्छामि ताव केरिसे आलम्बणे विलग्गो त्ति । अहवा होउ केरिसं पि, मए ताव
संपाडेयव - त्ति संपहारिज्जण भणिया वयंसया - 'कारेह कुमारं पाणवित्तिं, जेणाहं
विसत्थचित्तो समीहियं संपाएमि' त्ति । तेहि वि तहेव कए भोयणाणंतरमेव
उवायमगगणसयण्हो गओ तमेव देवयाययणं जीवदेवो । पलोइया पुत्तलिया,
चित्तियं च - अहो सुंदरं आलंबणं. ता कहिं पुण एरिसरूवा कण्णया अत्थि ?
तमेव चित्तयरं पुच्छेमि - त्ति संपहारयंतो गओ चित्तगरसमीवं । तेण वि
ससंभमं कयविणयपडिवत्तिणा विहियासणपरिग्गहो भणिओ - 'अणुग्गिहीओ
मिह भवंतेहि नियपयपंतीए पंगणमकमंतेहिं, ता आणवेह पओयणं' ति ।
सेट्ठिणा भणियं - 'अमुगम्मि देवयाययणे तुम्ह विन्नाणपगरिसेण दढ-
मावज्जियं मे हिययं. विसेसओ दुवारदेसट्ठिएण देवयारूवेण । ता कहेहि मे
किं नामधेया सा परमेसरि' त्ति । सिप्पिएण भणियं - 'ताय ! न होइ सा देवया,
अवि य माणुसी !' कहं ? त्ति सुण - 'मए हि चंपाउरिं गएणं विमलसेट्ठिधूया
विमलमई नाम कन्नया दिट्ठा. सा कोउयमेत्तमिहालिहिया. न उणो तीए

रुवस्स सहस्संसो वि सच्चविउं पारिओ' ति । तओ सेट्ठिणा परितुट्ठेण भणियं -
 'किं अणुरूवो तीए मम नंदणो ?' इयरेण भणियं - 'अवस्साणुरूवो, लच्छि-
 नंदणो रईए । किंतु निसुयं मए जहा सा परिणोउं नेच्छइ' ति । तओ तस्स किं
 पि पारिओसियं दाऊण समागओ सभवणं जीवदेवो । चितियं(उं) च पयत्तो -
 सा मग्गिया ताव नियमेण लब्भइ. परं न याणिमो कहां परिणयमिच्छ(च्छि)-
 स्सइ? ति । अहवा मंचयस्स एगम्मि पासे वुए वीओ वुओ चेव । ता
 पेसेमि तीए कुमारपडिच्छंदयं' ति । 'हत्थद्वियं कजं' ति तुट्ठेण कहिओ वुत्तंतो
 जीवजसाए । आणंदिया एसा । तओ लिहिऊण जिनदत्तपडिच्छंदयं तं चेव लेहं
 च समप्पिऊण पेसिया वरगा. पत्ता य चंपाउरिं. तत्थ वि विमलसेट्ठिमंदिरं ।
 दंसिओ लेहो विमलस्स । पुणोऽवहारियलेहस्स समप्पिओ पडिच्छंदओ ।
 तओ तमणिमिसाए दिट्ठीए सुइरं पुलइऊण चितियं विमलेण - अहो रुवाइसओ
 कुमारस्स. परं न याणिमो वालियाचित्तं ति । अवि य -

जइ एरिसरूवं पि हु, न इच्छए मज्झ नंदणी मुद्धा ।
 ता नूण वीयरगा, अहवा वि अयाणुया एसा ॥ ६२ ॥
 एत्थंतरम्मि दिट्ठी, विमलमईए वि तम्मि संपत्ता ।
 जाया य तक्खणेणं, तओ वि सा केरिसा सुणसु ॥ ६३ ॥
 उप्फुल्लनयणजुयला, एगग्गा तं पलोयए रूवं ।
 आलत्ताऽऽलिजणेणं, सुन्नं हुंकारमुच्चरइ ॥ ६४ ॥

अवि य -

तदंसणाउलं तं, दट्ठुं ईसालुउ व सहस ति ।
 धम्मेल्लमल्लनियरो, ऊसरिउं नवरमारद्धो ॥ ६५ ॥
 दट्ठूणमन्नचित्तं, वालं वाहो व वम्महो तीए ।
 नज्जइ सरेहि तोडेइ कंचुयं तडयडरवेण ॥ ६६ ॥
 अम्हाण नूणमेसो, पीडं काउं समुज्जओ को वि ।
 इय कुविया इव सहसा, थणया कट्ठिणत्तणं पत्ता ॥ ६७ ॥
 वेल्लहलंगी वाला, डज्जलउ मयणानलेण मा वरई ।
 इय चित्तिउं व अंगेसु पसरिओ सेयजलनिवहो ॥ ६८ ॥

तं च तारिसं दट्ठूण पटियमेगाए वयंसियाए -

पेच्छेइ अद्वलक्खं, दीहं नीससइ सुन्नयं हसइ ।
 जह जंपइ अफुडत्थं, तह हियए संठियं किं पि ॥ ६९ ॥

अन्नाए भणियं -

• लग्गो वि य को वि गहो, ऊसलियंगि ति किं न लक्खेह ।
मा विलवउ अनिवद्धं, वेज्जघरे निज्जउ वराई ॥ ७० ॥

तओ विमलेणावि वियाणियहिययाहिप्पाएण दिन्ना सा तेसिं । ते वि तल्ला-
भपमुइया लद्धसम्माणा पडिगया वसंतउरं । वद्धाविओ जीवदेवो जिणयत्तो य ।
तओ वि पसत्थे मुहुत्ते बहुसयणपरिवुडो गओ चंपाउरिं जिणदत्तो । सम्माणिओ
विमलेण । तओ वि -

संचारिया पओगा, साउल्ले वट्टिए बहु-वराणं ।
आसण्णं पि हु किच्छेण आगयं पाणिगहलगं ॥ ७१ ॥
तत्तो पमक्खणाई, मंगलकोऊहलेसु रइएसु ।
पत्तो विवाहमंडवमुक्कंठियमाणसो कुमरो ॥ ७२ ॥
किं बहुणा ?

विलसिरहारतालसुवियक्खणनच्चिरज्जुवइसत्थयं,
वज्जिरसंख-तूरसद्दाउलमंगलज्जुणिपसत्थयं ।
बहुविहगंधपुप्फ-तंवोल-विलेवणदाणसोहणं,
वित्तं पाणिगहणमुद्दामकुऊहलहिययमोहणं ॥ ७३ ॥

वित्ते पाणिगहणे, संपुण्णमणोरहो तओ कुमरो ।
ठारुण के वि दियहे, दइयं मिच्छावए विहिणा ॥ ७४ ॥
विमलेण विमलमाणिकमुत्तपमुहं धणं वहुं दाउं ।
मुक्का वाला तत्तो, जिणयत्तो पडिगओ नयरं ॥ ७५ ॥
तत्थ वि, मंगलपउरे, वद्धावणयम्मि कारिए पिउणा ।
देवो व देवलोए, निच्चित्तो भुंजए भोए ॥ ७६ ॥

ॐ

— जिन्दत्तद्यूतप्रसक्तिवर्णना । —

इय सोक्खसमुदएणं, समइकंतेसु केसु वि दिणेषु ।
दारुणसिरवियणाए, गहिओ सहस ति जिणयत्तो ॥ ७७ ॥
मंतोसहिपडियारा, जाहे अच्चंतनिप्फला जाया ।
सारीजूयविणोओ, पारद्धो ताव मेत्तेहि ॥ ७८ ॥
परियाणियजूयरसो, जाओ तत्थेव निच्चमुज्जुत्तो ।
खेच्छइ य सहच्छाए, अंधिय-नल्लच्चमाईणि ॥ ७९ ॥

तओ जीवदेवेण चितियं -

जूयं अत्थविणासो, जूयं जस-कित्तिनासणं भणियं ।

जूयं जीयंतकरं, सरीरखेयावहं जूयं ॥ ८० ॥

जूयपसत्तो पाणी, लोहकसाओवओगजोगाओ ।

संचिणइ कम्मरासिं, अहोसुहं वच्चे जेण ॥ ८१ ॥

बंधेइ जणणि-जणए, मित्तदोहं करेइ तेयं च ।

कर-चरण-कन्न-नासाण छेयणं लहइ जूयरई ॥ ८२ ॥

जूएण नलसरिच्छा, रायाणो पाविया विवत्तीओ ।

ता नीयकम्ममेयं, छज्जइ नीयस्स लोयस्स ॥ ८३ ॥

एस उण मज्झ पुत्तो, विन्नायसमत्तसत्थपरमत्थो ।

जूयम्मि जं पसत्तो, न सुंदरं सब्बहा एयं ॥ ८४ ॥

अहिमाणधणो एसो, वारिजंतो वि परिभवं गणिही ।

ता रमउ थेवदिवसे, पच्छा दाहामि उवएसं ॥ ८५ ॥

वसणीणं पढमरसे, उवएसो निप्फलो हवइ पायं ।

रोगम्मि वि परिजिन्ने, कुणइ गुणं ओसहं सहसा ॥ ८६ ॥

जाव य जीवदेवो एयं वियप्पमाणो चिद्धइ, ताव जिणयत्तेण अंधियं खेच्छ-
माणेण हारियाओ सत्त दविणकोडीओ । तओ पेसिया भंडागारियसमीवं जायगा ।
दिन्नाओ तेण तिन्नि कोडीओ । पुणो वि पेसिया, ताहे भंडारिएण 'पभूयद-
व्वएण सेट्ठी अंवाडिस्सइ' त्ति परिठ्ठंतत्तित्तेण किंचि मिसं काऊण निसिद्धं,
कहियं तेण जिणयत्तस्स । तेणावि पेसिया विमलमईभंडागारियसमीवं ।
दिन्नाओ तेण । तओ सहिएण भणियं - 'सेट्ठिपुत्त ! इओ परं धणं काऊण
खेच्छियवं, न उण अंगुद्वारीए ।' जओ वप्पेण ताव निवारियमिव लक्खिज्जइ ।
भज्जाए वि नीवी एत्तिया चेव संभावियइ त्ति । तओ कीस एत्तिय त्ति चित्तिऊण
दविणहारणुप्पन्नमहंतामरिसुद्धुमायमाणमाणसेण जयमणोरहरहारूढेण जिणयत्तेण
पुणो वि मग्गाविओ विमलमईभंडागारीओ । अवि य -

जह जह जायइ हारी, तह तह हिययम्मि वट्ठु(ट्ठु)इ जयासा ।

हा पावकम्म ! जूयय !, विवरीयं तुज्ज माहप्पं ॥ ८७ ॥

तओ देवजोगाओ तेणावि सामिणीभयाओ निसिद्धं । तओ गहिओ माणेण
जिणयत्तो, चितियं च पयत्तो - कित्तियं मए हारियं जेणेवं निवारिओम्मि ?
को वा इच्छानिरोहसंचिएण धणेण गुणो ? त्ति । अवि य -

इच्छानिरोहदुक्खं, होइ जओ तेण महधणेणालं ।

सलहिज्जइ वणवासो, नूणं सच्छंदवित्तीओ ॥ ८८ ॥

तथा -

मलियम्मि माणकंदे, साहारो नत्थि सयणविडवेण ।
ता नस्पायव संपइ, को हेऊ विद्धिवुद्धिए ॥ ८९ ॥

अन्नं च -

नियभुयविटत्तदवो, मणोरहे मग्गणाण पूरितो ।

विलसइ जो न जहिच्छं, चलंतथाणू न सो पुरिसो ॥ ९० ॥

ता सव्वहा भुयडंडसहाओ निग्गंतूण करेमि दवोवज्जणं, पराणेमि कुलहरं
विमलमइ त्ति, संपहारिज्जण उट्ठिओ जूयफराओ । गओ सभवणं । चिंताभारनि-
म्मरो दिट्ठो जणएण विमलमइए य । किमेयं ? ति गवेसमाणण दोण्हं पि
साहिओ वुत्ततो भंडागारिएहिं दुवेहिं पि । [सेट्ठिणा ?] भणियं - 'न सुंदरं कयं,
इओ परं मास्वमाणेसह' त्ति । अण्णया भणिओ जिणयत्तो जणएण - 'वच्छ !
किमेइणा पुरिसत्थवाहिरेण जूयवसणेण ? जइ ता ते चाए कोउगमत्थि ता

कुणसु जिणसाहुपूयं, दीणार्इणं जहिच्छियं देसु ।

वित्थरइ जेण कित्ती, पुण्णं पि हु अक्खयं होइ ॥ ९१ ॥

धण्णाण दाणधम्मे, लच्छी उवयरइ जा य पुरिसाण ।

इयरेसि पत्तविलया वारुणि-जूएसु सा जाइ ॥ ९२ ॥

इय जंपियम्मि पिउणा, जिणयत्तो भणइ एवमेयं ति ।

ता ताय ! इमं कम्मं, न मए पुणरवि हु कायव्वं ॥ ९३ ॥

इय तोसिऊण जणयं, जिणयत्तोऽमाणमाणपडहत्थो ।

दवोवज्जणकज्जे, चिट्ठइ चिंताउरो निच्चं ॥ ९४ ॥

— जिनदत्तोद्वेगनिवारणार्थं विमलमतिविचारणा । —

तं च तथा दट्ठुणं, विमलमइ चिंतिउं समारद्धा ।

उव्विगो विय दइओ, लक्खिज्जइ एस किं कज्जं ? ॥ ९५ ॥

जओ -

तं चिय हसियं विरसं, रुक्खा ते चेव मंजुलुल्लावा ।

किं ब्रहुणा सव्वं चिय, संपइ अन्नारिसं ललियं ॥ ९६ ॥

अहवा मन्नेमि अहं, मन्नुइओ एस धणनिवाराए ।

न सहंति माणभंगं, थेवं पि हु माणिणो जम्हा ॥ ९७ ॥

भणियं च -

थेवं पि माणहाणिं, पेच्छंता माणिणो गुणमहग्घा ।

अत्थं पियं सएसं, सुसामियं झत्ति मुच्चंति ॥ ९८ ॥

किं च-

उज्झंति निययजीयं, तणं व माणंसिणो न उण माणं ।

लब्भइ पुणो वि जीयं, माणो पुण मइलिओ कत्तो १। ९९ ॥

ता कहं चि नियनयरिगमणविक्रवेण वीसारेमि माणं ति, संपहारिऊण विमलमईए भणिया नियमहंतया- 'दढमुकंठिय स्मिह नियअम्म-तायाणं ता अज्जउत्तसहियं सं विसज्जावेह' ति । तेहि 'एवं'ति पडिवन्ने, भणिओ भत्ता- 'विन्नवेमि अज्जउत्तं जइ पत्थणावियत्थं न होइ ।' इयरेण भणियं- 'विन्नत्तिं विणा वि मम संतियस्स जीवियस्सावि जइ पुण दूत्थवत्थुणा केणइ पओयणं ता विन्नवेसु' ति । तीए भणियं- 'अज्जउत्त ! उकंठिय स्मिह दढं जणय-जणणीणं, न य सकुणोमि निमेसद्धमेत्तं पि तुहादंसणम्मि पाणे धारेउं, ता करेहि मे एगपत्थणं-वच्चामो चंपाउरिंति ।' तओ 'मम सणोरहाणुरुवं जंपइ'त्ति हरिसिएण भणिया जिणयत्तेण- 'पिए ! तुह वयणेण दुकरं पि कीरइ, किमंग पुण एत्तियं ?' ति । तओ किं बहुणा ? विमलमईमहंतएहि पडिवपब्भन्ने (?) कए, सेट्ठिणाऽणुण्णयायाणि पत्ताणि दो वि चंपाउरिं । बहुमाणपुरस्सरं पविट्ठाणि विमलसेट्ठिमंदिरं । तत्थ वि उव्विग्गमाणसं दइयं दडूण भणियं विमलमईए- 'अज्जउत्त ! करेमो कं पि विणोयं ।' जिणयत्तेण भणियं- 'पढेहि कखाइपन्होत्तराणि ।' तओ हरिसियमणाए पढियं विमलमईए-

किं मरुथलीसु दुलहं ?, का वा भवणस्स भूसणी भणिया ? ।

कं कामइ सेलसुया ?, कं पियइ जुवाणओ तुडो ? ॥ १०० ॥

तं ता ततं ।

पढियाणंतरमेव लद्धं जिणयत्तेण 'कं ता हरं' १। पुणो 'पिए ! पढसु' ति बुत्ते भुज्जो वि पढियं-

संवोहिऊण वंभण चलणं चलणनिज्जियगइंद ।

किं जिणनाहस्स सिरे, आरूढं पावए सोहं ॥ १०१ ॥

त त तं, वद्धमाणयं ।

लद्धं जिणयत्तेण 'क म लं' । तओ 'अहो कोसहं पिययमस्स' ति जंपिरीए भणिओ 'संपयं तुमं पढसु' ति । पढियं जिणयत्तेण-

किं कारेइ अहंगं, पुरसामी ? का पुरी दहमुहस्स ? ।

का दुन्नएण लब्भइ ?, विरायए केरिसा तरुणी ? ॥ १०२ ॥

ता तं ता ता, गहियमुत्तयं ।

१ प्रथमप्रश्नोत्तरः कं=उदकम्, द्वितीयप्रश्नोत्तरः कंता=कान्ता, तृतीयप्रश्नोत्तरः हरं=शिवम्, चतुर्थप्रश्नोत्तरः कंताहरं=कान्ताधरम् ।

पट्टियाणंतरमेव लद्धं विमलमईए 'सालंकारा' ।

पुणो जिणयत्तेण पट्टियं -

का विण्हुपिया ? रमणीणमपिओ को जुवा भण पहाणं ।

को नाम गिरं महुरं, पि जंपिरो पामरे तवइ ? ॥ १०३ ॥

ता त तो, वित्थवड्डमाणयं ।

पुणो पुणो चिंति(त)यंतीए [लद्धं ?] 'सारसो' । एवं विचित्तपण्हुत्तरेहिं
अक्खरच्चुएहिं विंदु-मत्ता-चंजणच्चुएहिं गूढकिरियाकारगुत्तरचउत्थपाएहिं, पहे-
लियाहिं, हियालियाहिं, विंदुमइअंतक्खरियाहिं, [चित्त]बंधकवेहिं, पत्तच्छेज्जेण,
अन्नेहि विविहेहि कीलाविसेसेहि विमलमई तं विणोइउं पवत्त त्ति । अवि य -

सो जत्थ जत्थ वच्चइ, अणुमग्गं जाइ तत्थ तत्थेव ।

अगणिय विओयभीया, उवहसमाणं सहीसत्थं ॥ १०४ ॥

अह सरसचूयमंजरिमयरंदुम्मत्तभमरसंगीओ ।

कलयंठवंदिसंदोहघुड्डुड्डामजयसदो ॥ १०५ ॥

नवकिंसुयरत्तच्छो, दूमियलोयस्स सिसिरचरडस्स ।

उवरिं परिकुविओ इव, संपत्तो माहवनरिंदो ॥ १०६ ॥

पढमाइडेण य मलयपवणजोहेण कंपियसरीरा ।

जाया झत्ति विवन्ना, तरुभिच्चा सिसिररायस्स ॥ १०७ ॥

काउं आणवडिच्छे, तरुभिच्चे पउरपत्तरिद्धिल्ले ।

चच्चरिरासंदोलयरम्मं भुवणं महू कुणइ ॥ १०८ ॥

दइयासरणविमुच्छियपहियगणासासणत्थहेउं व ।

कारावेइ वसंतो, पए पए नीरसालाओ ॥ १०९ ॥

सुत्थम्मिं कए महुपत्थिवेण भुवणम्मि पमुइओ लोगो ।

परिकीलिउमारद्धो, पवरुज्जाणोसु सच्छंदो ॥ ११० ॥

तओ जिणयत्तो वि निग्गमणोवायमग्गणमणो कीलानिमित्तमिव सद्धिं
विमलमईए गओ उज्जाणं । पवत्ता कीला । कहं ? -

खणं लयतालंगहारहारिविलासिणीजणारद्धमणहरचच्चरीपलोयणेणं, खणं सुह-
सुहयवंसवीणातंतितालसम्मिलियकायलीगेयाऽऽयन्नणेणं, खणं घणच्छायचूयसा-
हानिवद्धमंददोलणपणच्चमाणकणयमंजरीभमिरभमरमंडलीमहुरङ्गंकाराभिरामहिं-
डोलयारोहणेणं, खणं विविहभंगुरतरंगरम्ममाणसाणिणीवहलकुंकुमुपुं(प्पभ ?)-

१ प्रथमप्रश्नोत्तरः सालं=प्राकारम्, द्वितीयप्रश्नोत्तरः लंका=रावणराजधानी, तृतीय-
प्रश्नोत्तरः कारा=पुक्तिः, तूर्यप्रश्नोत्तरः सालंकारा=साभरणा ।

कटिविडिक्रियसलिलकीलासरसम्मज्जणेणं ति । एत्थंतरे सिणिद्धसहियणपव-
त्तियविचित्तवसंतकीलापमत्तं विमलमइं पलोइय चित्तिउं पवत्तो जिगयत्तो -

सवभावेनेहनिव्वभरहिययं लायण्णपुण्णसव्वंगं ।

थरथरइ मज्झ हिययं, दइयं परिचत्तुकामस्स ॥ १११ ॥

किं तु -

दो तिन्नि वासराइं, सासुरयं होइ सग्गसारिच्छं ।

पच्छा परिभवदावानलेण सव्वत्थ पज्जलइ ॥ ११२ ॥

तहा -

स्वाणेण पिइघराओ, निग्गंतुं ससुरमंदिरे टाइ ।

जो सो तविओ गिम्हायवेण संसेवए जलणं ॥ ११३ ॥

न य जामि निययगेहं, जावइयं हारियं मए रित्थं ।

तावइयं अट्टगुणं, न जाव कत्थइ विदत्तं ति ॥ ११४ ॥

— जिनदत्तस्य परदेशगमनवर्णनम् । —

एवं संपहारिऊण वंचियनीसेसपरियणदिट्ठिपसरो पुव्वसंगहियवण्णपराव-
त्तिणि गुलियं सरीरमज्जे गोविऊण तुरियमेव निग्गओ उज्जाणाओ । चलिओ
दाहिणदिसाभिमुहं ।

वच्चइ दोन्नि पयाइं, पयमेगं पिट्ठओ पुणो वलइ ।

अच्छामि जामि जामि ति जाइ विगलन्तनयणं व ॥ ११५ ॥

चित्तेइ न जुत्तं चियं, चत्तुं अणुरत्तियं नियं दइयं ।

किं तु न तीए सद्धिं, समीहियं सिज्जए मज्झ ॥ ११६ ॥

पभणइ - 'दइए ! मा होसु कायरा एस एमि तुरिओ हं ।

न तरामि खणं पि जओ, सोढुं तुह संतियं विरहं ॥ ११७ ॥

अहव किरियाविरुद्धेण एइणा जंपिएण किं सुयणु ! ।

परितप्पसु मा हु तुमं, निट्ठरहिययस्स मज्झ कए ॥ ११८ ॥

भुयडंडसहाएणं, अज्जेयव्वं धणं ति मह इच्छा ।

दइवा य विसाला, नाणञ्चुयभूसिया पुहई ॥ ११९ ॥

तं तुमए सह न वडइ, सुंदरि ! मुक्का सि तेण कज्जेण ।

ता परियावविमुक्का, कुणमाणी चिट्ठ जिणधम्मं ॥ १२० ॥

एवं विचित्तयंतो, ठावितो धीरिमं तहा हियए ।

संचल्लो सो तुरियं, लंघंतो गाम-नगराइं ॥ १२१ ॥

अह विमलमई वाला, कीलंती पिययमं अदङ्गणं ।
 नूणं गओ त्ति भीया, सहसा मुच्छं समणुपत्ता ॥ १२२ ॥
 हा हा ? किमियमयंडे, त्ति जंपिरो ताव सहियणो सवो ।
 सहस च्चिय संपत्तो, तीए पासं दुहऽकंतो ॥ १२३ ॥
 जलसेयण-संवाहण-सिसिरानिलदाणलद्धचेयन्ना ।
 पुट्टा सहीहि सामिणि !, किं ते बाहइ सरीरम्मि ॥ १२४ ॥
 सा वि हु जूहविउत्ता, हरिणि व दिसोदिसिं पलयंती ।
 पभणइ नूण पउत्थो, मह दइओ मं पमोत्तूण ॥ १२५ ॥
 नहि नहि खणं पि सामिणि !, जुज्जइ एयं ति विंति सहियाओ ।
 नूणं होज्ज निलुक्को, कत्थइ परिहासकजेण ॥ १२६ ॥
 अहवा पेच्छणयाइसु, अक्खित्तो कत्थई चिरावेइ ।
 इय जंपिरसहियाहिं, सहिया अन्निसिउमारद्धा ॥ १२७ ॥
 अन्नेसिओ समंता, न य दिट्ठो जाव कत्थई दइओ ।
 ता विरहानलतविया, पलविउमेवं समारद्धा ॥ १२८ ॥
 'छेओ सि धम्मिओ बुद्धिमं च दक्खिन्नकरुणनिलओ सि ।
 ता न हु जुत्तमदोसं, मोत्तुं मं नाह ! एमेव ॥ १२९ ॥
 जाणामि न हु अजुत्तं, कुणसि तुमं मह अहन्नया एसा ।
 तह वि तुह दीणवच्छल !, करेमि लल्लि ति मा मुंच ॥ १३० ॥
 जइ किंचि वि अवरद्धं, दइयय ! अन्नाणओ मए तुज्ज ।
 तं खमसु पाणवच्छह !, खंतिपहाणा जओ सुयणा ॥ १३१ ॥
 पियसंगघोटियाइं सुहाइं अचंतमहरसायाइं ।
 सकलाइं ताइं मन्ने, विरहकुसुंभोवमाणाइं ॥ १३२ ॥

तहा -

भत्ता महिलाण गई, भत्ता सरणं च जीवियं भत्ता ।
 भत्तारविरहियाओ, वसणसहस्साइं पाविंति ॥ १३३ ॥
 इय विविहं पलवंती, लद्धोदंतैहिं जणणि-जणएहिं ।
 संठविउणं नीया, नियगेहं दुक्खतविएहि ॥ १३४ ॥
 भणिया - 'सुयणु ! तए च्चिय, विच्छोहो कस्सई कओ होज्ज ।
 पुवभवे तेण इमं, संपइ वसणं समुप्पन्नं ॥ १३५ ॥
 सवो पुवकयाणं, कम्माणं पावए फलविवागं ।
 अवराहेसु गुणेसु य, निमित्तमेत्तं परो होइ ॥ १३६ ॥

ता धम्मकम्मनिरया, पढमाणी चिद्ध साहुणिसमीवे ।

जाणियजिणवयणाए, अट्टज्झाणं न ते जुत्तं ॥ १३७ ॥

तओ एवं अम्म-ताएहि आसासिया सन्ती भोयणकज्जवज्जं विवज्जियगिहा-
गमणा साहुणीसमीवे सज्झायज्झाणपरायणा कालं गमिउमारद्धा विमलमई ।
चित्तइ य-

ताव चिय होइ सुहं, जाव न कीरइ पिओ जणो कोइ ।

पियसंगो जेहि कओ, दुक्खाण समप्पिओ अप्पा ॥ १३८ ॥

गयकण्णचला लच्छी, मुणालदलतंतुपेलवं जीयं ।

तारुन्नं विज्जुचलं, दप्पणछायासमं पेम्मं ॥ १३९ ॥

जर-वाहि-रोगरयमलकिलेसवहुलम्मि नवर संसारे ।

नत्थि सरणं जयस्मी, एकं मोत्तूण जिणधम्मं ॥ १४० ॥

इओ य जिणयत्तो पत्तो दहिपुरं । खेयावहारत्थं चोवविट्ठो एगम्मि उज्जाणे ।
ताव य दिट्ठो उज्जाणसामिणा दरिदसत्थवाहेण 'विसिद्धागिई देसंतरिओ य'
त्ति सोवयारं संलत्तो णेण - 'भइ ! इममुज्जाणं पुप्फ-फलाइं न पयच्छेइ, 'किर
वहुरयणा वसुंधर'त्ति पुच्छेमि भवंतं मुणसि किं पि उवायं ?' ति । जिणयत्तेण
वि 'मुणामि गुरुपसाएणं' ति भणिज्जण आणावियं तदुवगरणं । तओ किं बहुणा ?
किं पि सिद्धत्थयखलेण, किं पि इयलच्चुत्तेण, किं पि सकामकामिणीसमुवगूहणेण,
किं पि चंदणपंकोवलेवेण, तओ किं बहुणा ? अत्तेहि वि एवमाइपगारेहि सहसा
चेव तमुज्जाणं फुल्लावियं फलावियं च त्ति । तद्विन्नाणरंजिएण य 'एस को वि
महापुन्नवंतो' त्ति भावयंतेण सेट्ठिणा 'पुत्तय ! अपुत्तयस्स मम तुमं पुत्तो होसु'
त्ति भणमाणेण नीओ सगिहं । तत्थ वि कयभोयणाइमुवयारो सिणेहसारं च
उवचरिज्जमाणो पिइगिहे व सुहज्जिच्छयाए अच्छिउं पयत्तो ।

— जिनदत्तस्य सिंहलदेशे प्रयाणम् । —

अण्णया भणिओ णेण सेट्ठी -

पचासन्नो जलही, पुत्तो हं तुज्ज तह वि दालिहं ।

इय पेच्छिरस्स मज्झं, उव्वो वट्टए ताय ! ॥ १४१ ॥

अण्णं च -

धम्मो अत्थो कामो, पुरिसत्था तिन्नि जीवलोगम्मि ।

अत्थो तत्थ पहाणो, न धम्म-कामा विणा तेण ॥ १४२ ॥

अत्थस्स पुण उवाया, दिसिगमणं होइ मित्तकरणं च ।

नरवरसेवाकुसलत्तणं च माणप्पमाणेसु ॥ १४३ ॥

धाउवाओ भंतं, देवयआराहणं च केसिं चि ।
 सायरतरणं तह रोहणं च विनाणविणयं च ॥ १४४ ॥
 नाणाविहं च कम्मं, विजा-सिप्पाइ गेगरूवाइं ।
 अत्थस्स साहणाइं, अनिदियाइं च लोगम्मि ॥ १४५ ॥
 तं तुमएऽणुण्णाओ, दुल्लंघं लंघिउं लवणसिंधुं ।
 इच्छामि अहं तायय !, समज्जणं भूरिविहवस्स ॥ १४६ ॥

भणियं च -

जे चिय भमंति भमरा, ते चिय पावंति कुसुममयरंदं ।
 मंदपरिसिक्क(सक्कि)राणं, होइ रई निवकुसुमेसुं ॥ १४७ ॥

तं सोऊण 'अहो ववसायसाहसधणो पुन्नवंतो य एसो' त्ति तुट्ठेण भणियं
 सेट्ठिणा - 'पुत्त ! करेमो जं तुमं भणाहि ।' तओ पसत्थे तिहिमुहुत्ते संजत्तियं
 पवहणं, पउणीकया आडत्तिगा, गहियं सिंघलदीवोचियं भंडं । कयमंगलोवयारेहि
 विसज्जियं जाणवत्तं । तओऽणुकूलत्तणओ पवणस्स, कुसलत्तणओ आडत्तिगाणं,
 सुहंसुहेण पत्ता सिंघलदीवं । जोकारिओ तस्सामी पुहइसेहरराया । उत्तारियं
 एगस्स कुलपुत्तयस्स गिहे भंडं । कया तेण उचियपडिवत्ति । चित्तियं च -

जेण न किंचि वि कज्जं, तस्स वि घरमागयस्स जे सुयणा ।
 नूणं पहडुवयणा, नियसीसं आसणं देति ॥ १४८ ॥

तस्स माया वि जिणयत्तं पुत्तं पिव पेच्छेइ । करेइ सिणाणाइणा सुत्थं
 सरीरं । जिणयत्तो वि तग्गुणावज्जिओ 'किमेएसिं उवयरामि' त्ति परिभावयंतो
 चिट्ठइ । अवि य -

उवयारो जो पढमं, तस्स हु मोल्लं न तीरए काउं ।
 उवयरिए उवयारो, वणिययकयविक्रओ एस ॥ १४९ ॥

जिनदत्तकृता सिंहलदेशीयराजकुमारीजीवितरक्षावर्णना ।

अण्णया विवणीओ गिहमागओ रुयमाणीं वुड्डं पेच्छिय भणइ - 'अंव ! केण
 परिभूया सि ? किं चा ते नत्थि ? त्ति कहेहि सज्ज । सबहा मइ विज्जमाणे
 मा उववभायणं होसु' त्ति । तीए भणियं - 'पुत्त ! चिरं जीव, न विसरेमि
 तुम्ह पसाएण. किंतु सुण - इह राइणो सिरिमई नाम धूया महावाहिया अत्थि ।
 तीसे समीवे जो सुयइ सो नियमा मरइ । तओ राइणा नाइदूरत्थे पासाए
 ठाविया । नगरं च सेणिवट्टं कयं, वारएण सोवगा वच्चंति । तं अज्ज रत्तीए
 मम पुत्तस्स वारओ कहिओ गंडएण. तं असरणा अत्ताणा हा ! कत्थ जामि ?'

त्ति भणिरुण पुणो वि परुत्ता । भणिया जिणयत्तेण—‘अम्मो ! मा अद्धिं
करेहि, अहं तव पुत्तं रक्खिस्सामि ।’ चित्तिं च—

सयलम्मि वि एत्थ जए, ते पुरिसा जे परं न पत्थंति ।

जे य पहुमेत्तकज्जे, तणं व मन्नंति नियजीयं ॥ १५० ॥

हुंति परकज्जनिरया, नियकज्जपरम्महा धुवं सुयणा ।

चंदो धवलेइ महीं, न कलंकं अत्तणो फुसइ ॥ १५१ ॥

तणलग्गविसमसंठियपवणाहयनीरविंदुसरिसेण ।

जीएण जइ विटप्पइ, थिरो जसो किं न पज्जत्तं ॥ १५२ ॥

तीए वुत्तं—‘तुमं पि पुत्तो चेव त्ति निव्विसेसं दुक्खं ।’ ‘कित्तिं ममेयं’ ति
वित्तेण धीरविया षेण । तओ संझासमए कयमज्जणविलेवणो तंबोलवीडय-
चंदहासभूसियकरो केसरिकिसोरड व भयविवज्जिओ, सलीलाए गईए दूमितो
षोगपुरसुंदरीहिययाइं, विसायमउलियनयणेण पलोइज्जमाणो नायरगणेण,
रायसहासमासन्नवत्तिणीए [रच्छाए ?] पत्थिओ कुमरीमंदिराभिमुहो जिण-
यत्तो । दिट्ठो राइणा, पुच्छियं च—‘को एस ? किं निमित्तं वच्चइ ?’ ति ।
कहियं परियणेण—‘कुमारीभुवणवासुओ’ ति । तओ तस्स रूवाइसयं दट्ठूण
विसन्नो राया, भणित्तं पवत्तो—‘धिरत्थु पावपरिणईए मे, धिरत्थु कण्णगाए
जत्थेरिसा महाणुभावा खयं वच्चंति ।’ एत्थंतरे छीयं वामपासट्टिएण केणावि ।
तओ साउणिएण पठियं—

पडिसेहमजुत्तं वा, वुड्डी हाणी खयं असिद्धिं च ।

आरोगमत्थलाभं, छीयम्मि यदाहिणदिसासु ॥ १५३ ॥

तओ ‘महाणुभावो कोवि एस नियपुन्नपहावेण चेव रक्खिज्जिहि’ ति
संणम्मि समासत्थो राया । जिणयत्तो वि पविट्ठो कुमारिभवणं । ‘कत्तो
किर भयं ?’ ति गवेसिऊण हेड्डभूमिं, आरूढो वीयभूमियाए । दिट्ठो
उयरवाहिपीडिया रायकन्ना, पलोइया विसत्थचित्तेण । संभासिया महुर-
वाणीए । पुच्छिया—‘सुंदरि ! किं ते वाहइ ?’ ति । तीए वि उयरं दंसिऊण
चित्तिं ‘अहो रूवं, अहो निव्वभयत्तं, अहो विसत्थया, अहो महाणुभावया एयस्स,
अहो एरिसरूयाण त्रिणासिगाए अकल्लाणभायणत्तं मम त्ति सब्बहा, होउ किं
पि, निवारेमि एयं’ ति संपहारिऊण भणियं—‘भो महाभाग ! कयं तुमे
रायसासणं, ता अंधयारीभूए मम जग्गमाणीए चेव नियजीयरक्खणत्थं पासा-
याओ नाइदूरे गंतूण सुव्विज्जसु’ ति । इयरेण भणियं—‘सुंदरि ! कस्स पुण

सयासाओ इह भयं ?' सा भणइ - 'न याणामि केवलं सुत्तविउद्धा पासवत्तिणं
विमयजीयं पेच्छामि ।' जिणयत्तो वि 'अहो सोमसहावा एस' त्ति चिंतिऊण
'सुंदरि ! तुमं एगग्गिणिं पमोत्तूण न मे जीवरक्खाए पओयणं' ति भणमाणो
निविट्ठो तयासन्नपल्लंके । जाव तच्चिंताए सा निदं न पावइ ताहे णेण पारद्धं
कहाणयं ।

—> जिनदत्तकथिता विजयकुमारकथा । <—

सुंदरि ! अवन्तिदेसे, उज्जेणी नाम पुरवरी रम्मा ।
दरियारिदप्पदलणो, जयतुंगो तत्थ वरराया ॥ १५४ ॥
चंदवई से भज्जा, विक्रम-अहिमाण-चायगुणनिलओ ।
परकज्जसाहणरई, विजओ ताणं च वरपुत्तो ॥ १५५ ॥
सो अण्णया कयाई, केणावि नरेण पंजलिउडेण ।
अव्भत्थिओ किर म्हां, कुण साहेज्जं वरकुमार ! ॥ १५६ ॥
अज्ज कसिणट्ठमीए, रत्तिं इच्छामि साहिउं मंतं ।
अन्नेण सहाएणं, न तीरणे साहिउं सो उ ॥ १५७ ॥

अवि य -

दो पुरिसे धरउ धरा, अहवा दोहिं पि धारिया एसा ।
उवयारे जस्स मई, उवयरियं जो न पम्हुसइ ॥ १५८ ॥
एवं ति तओ भणियं, संझाए खग्गपोरुससहाओ ।
पत्तो तेणुद्धिं, मसाणभूमिं विजयकुमरो ॥ १५९ ॥
जत्थ पिसाया दीसंति भीसणा मंसकत्तिया हत्था ।
मीमट्ठहासदुप्पेच्छमुत्तिणो रक्खसा तह य ॥ १६० ॥
फेकंति सिवा सत्था, डाइणिओ किलिकिलिंति सबत्तो ।
कीलंति क्वालकरा, भूयसमूहा जहिं विविहा ॥ १६१ ॥
अह साहगेण तुरियं, मंडलयं पूइयं अइविसालं ।
काऊण वलिविहाणं, उवविट्ठो तस्स मज्झम्मि ॥ १६२ ॥
भणिओ विजयकुमारो, अपमत्तेणं तु रक्खियवो हं ।
उट्ठिस्संति सुभीमा, विभीसियाओ धुवं एत्थ ॥ १६३ ॥
ता खग्गवग्गपाणी, चिट्ठइ एगग्गमाणसो कुमरो ।
इयरो वि मंडलत्थो, पारद्धो साहिउं मंतं ॥ १६४ ॥
अन्नो वि गयणचारी, कुमरं अह भणइ पायसंलग्गो ।
किर अव्भत्थियसारो, सरणागयवच्छलो तं सि ॥ १६५ ॥

ता एसा पाणापिया, भज्जा जत्तेण रक्खियद्वा मे ।
 जेऊण वेरिखयरं, अहयं जा एमि अचिरेण ॥ १६६ ॥
 किं कायषविमूढो, विजयकुमारो वि चिद्धई जाव ।
 उप्पइऊणं खयरो, ताहे अईसणं पत्तो ॥ १६७ ॥
 एत्थंतरम्मि कयघोरविग्गहो गरुयरोसदुप्पेच्छो ।
 उग्गीरियकरवालो, समुद्धिओ रक्खसो घोरो ॥ १६८ ॥
 पभणइ रे रे तुम्हं, एत्थ महं संतिए मसाणम्मि ।
 को अहिगारो ठाउं, सव्वं रयणिं निरासंकं ॥ १६९ ॥
 ता भयह किं पि सरणं, अहवा तं कुमर ! निस्वराहो सि ।
 पहणेमि इमं खुदं, जंपतो तम्मुहो चलिओ ॥ १७० ॥
 ताहे सुंदरि ! मा वीहसु त्ति भणिऊण घाविओ कुमरो ।
 पारदो तेण समं, जुज्जेउं साहसेकरसो ॥ १७१ ॥
 अन्नोन्नं पहणंता, अक्कोसंता य फरुसवयणेहिं ।
 संपत्ता जा दूरं, तिरोहिओ रक्खसो ताव ॥ १७२ ॥
 पडियागओ कुमारो, पिच्छइ तं साहगं विगयजीयं ।
 ताहे विसायविहुरो, पलोयए खेयरिं तेण ॥ १७३ ॥
 तं पि हु न जाव पेच्छइ, ताहे अत्ताणयं बहुपयारं ।
 निंदइ अहो अणत्थो, रइओ सरणागयाण मए ॥ १७४ ॥
 धी ! मज्झ वीरवित्ती, गिज्जइ पडिवन्नपालणं जं च ।
 हा हा कीसुववन्नो, अहयं कुलफंसणो पुत्तो ॥ १७५ ॥
 एत्थंतरम्मि सहसा, पत्तो विज्जाहरो भणइ कुमर ! ।
 अप्पिज्जउ मम दइया, कुलभूसण सुंदरसहाव ! ॥ १७६ ॥
 नत्थि परकज्जतिसिओ, तुह वीओ एत्थ जीवलोगम्मि ।
 जयतुंगारायवंसो, पयासिओ तुज्झ जम्मेण ॥ १७७ ॥
 जह जह थुवइ कुमरो, तह तह लज्जोणओ दढं होइ ।
 न तइ उव्विग्गमणो, किंचि वि पडिउत्तरं दाउं ॥ १७८ ॥
 वारं वारं पुच्छंतयस्स कुमरो न जाव पडिभणइ ।
 सो आह तुज्झ कज्जं, तीए जइ जामि तो अहयं ॥ १७९ ॥
 तुम्हारिसस्स पुरिसस्स मह पिया जइ वि जाइ उवओगं ।
 लद्धं जं लहियवं, मा कुणसु तुमं विसायं ति ॥ १८० ॥
 वोत्तूणं उप्पइओ, खयरो कुमरो वि चिंतए ताव ।
 हद्धी ! धिरत्थु पावो, निम्मलकुलदं(फं)सणो अहयं ॥ १८१ ॥

सरणागए न रक्खइ, विजयकुमारो त्ति किं न पज्जत्तं ।
 जुवईहरणकलंको, जेण कओ मज्झ रे देव ! ॥ १८२ ॥
 इय गुरुकलंकपंककियस्स को मज्झ पेच्छिही वयणं ।
 भमिही तहा जुगंतं, भमरउलसमप्पहो अयसो ॥ १८३ ॥
 अयसेण दूसिएणं, परिभवदड्ढेण पियविउत्तेण ।
 जं जीविज्जइ लोए, मरणं खु तओ वरं मन्ने ॥ १८४ ॥
 इय चित्तिरस्स सहसा, केणइ अदिस्समुत्तिणा भणियं ।
 तं विजय ! किं पि कीरइ, न होइ एयारिसं जेण ॥ १८५ ॥
 को एसो किं च तयं, जिन्नासाए तओ भमंतेणं ।
 सज्झायझाणनिरओ, दिट्ठो एगो मुणिवरो त्ति ॥ १८६ ॥
 गंतूण पणमिऊण य, उवविट्ठो तस्स पायमूलम्मि ।
 मुणिणा वि य तो भणियं, निमुणसु जिन्नासियं कुमर ! ॥ १८७ ॥
 वीरउरे जिणदासो, नामेणं सावगो मुणियतत्तो ।
 मित्तो य तस्स अचंतवल्लहो ईसरो वणिओ ॥ १८८ ॥
 सो अन्नया कयाई, निक्खंतो तावसाण मज्झम्मि ।
 ताहे जिणदासो वि हु, विचित्तिउं एवमारद्धो ॥ १८९ ॥
 अन्नाणिणो वि जइ ता, एवं उज्झंति विसयसोक्खाइं ।
 विन्नायभवसरूवो, अहयं ता किं न उज्झामि ॥ १९० ॥
 इय चित्तिय पवइओ, सुघोसस्सरिस्स पायमूलम्मि ।
 परिवालियसामन्नो, सोहम्मे सुरवरो जाओ ॥ १९१ ॥
 मित्तो वि वंतरेसुं, उववन्नो तेण ओहिणा दिट्ठो ।
 गंतूण निययरिद्धी, निदंसिया वोहणत्थं से ॥ १९२ ॥
 चित्तेइ वंतरो सो, अब्बो लहिऊण माणुसं जम्मं ।
 जइ जिणधम्मं सेविज्जइहं तथा तो सुही हुंतो ॥ १९३ ॥
 एमाइ बहुपयारं, परितप्पिय सुरवरस्स वयणेण ।
 पडिवन्नो सम्मत्तं, सिवसोक्खनिवंधणं परमं ॥ १९४ ॥
 दसवाससहस्साइं आउपमाणं च अप्पणो मुणिउं ।
 विन्नवइ सुरं मणुअत्तणम्मि वोहिज्ज सं मित्त ! ॥ १९५ ॥
 तियसेण वि पडिवन्ने, उवड्डिय वंतरो तुमं जाओ ।
 एकंतवीररसिओ, न मुणासि नामं पि धम्मस्स ॥ १९६ ॥

तो तुज्झ वोहणत्थं, माया तियसेण निम्मिया एसा ।
 'ओहावणं अपत्ता, सुहिणो जम्हा न बुज्झंति ॥ १९७ ॥
 अहयं च एत्थ धरिओ, तेणं चिय तुज्झ वोहणट्ठाए ।
 ता कुमर ! कुणसु धम्मं, जेण सुही होइ निच्चं पि ॥ १९८ ॥
 एयं सुणमाणो चिय, जाईसरणेण मुणियनियचरिओ ।
 बुद्धो विजयकुमारो, पव्वइओ तस्समीवम्मि ॥ १९९ ॥
 काऊण य पव्वजं, सारयससिकिरणनिम्मलं विउलं ।
 जाओ तत्थेव सुरो, जिणदासो अच्छई जत्थ ॥ २०० ॥
 इय सुंदरि ! जीवाणं, सुहदुक्खं सव्वमेव कम्मफलं ।
 तम्हा मा उव्वं, करेसु तं रोगसंतत्ता ॥ २०१ ॥

एवं च अमयरससीलएहि वयणेहि पम्हुड्डसरीरदुक्खाए रायधुयाए 'अहो
 दयालुओ महासत्तो कोवि एस, जहा जिणदासेण नियमित्तो सुहभायणीकओ
 तहा मं पि सुहिणिं करिउकामो लक्खिज्झइ । अहवा एयस्स दंसणं पि अकल्लाण-
 भाइणो न पाविंति'त्ति भावयंतीए समागया निदा । ताहे सणियमुट्ठिऊण
 जिणयत्तो वि पुव्वगविट्ठं कट्ठखोडिं नियस[य]णिजे पच्छाइऊण दीवयं च
 तेल्लपूरियं काऊण खंभंतरिओ खग्गं गहाय अपमत्तो अच्छिउं पयत्तो ।
 अवि य -

रत्ने जलम्मि जलणे, दुज्जणजणसंकडे व विसमम्मि ।
 जीह व दंतमज्जे, नंदइ अपमत्तयाजुत्तो ॥ २०२ ॥

ताव निवाइयमुहाए रायकण्णाए वयणकुहरे दिट्ठाओ तणुयचंचलाओ दोन्नि
 जीहाओ । तओ किमेयं ति संकिण्ण दिट्ठं निग(ग्ग)च्छमाणं सप्पवयणं ।
 अवि य -

रत्तच्छफडाभीमो, कज्जलपुंजप्पहो अइपमाणो ।
 नीहरिओ कुमरीए, वयणाओ विसहरो घोरो ॥ २०३ ॥
 एत्तो भयं ति चिंतंतयस्स कुमरस्स सेज्जमारूढो ।
 सीसपएसं डसिउं, पारद्धो कट्ठखोडीए ॥ २०४ ॥
 अह करणदक्खयाए, खंडाखंडिं कओ कुमारेण ।
 छूढो सण्ण(णि)हियाए, करंडियाए खणद्वेण ॥ २०५ ॥

तओ 'अच्छेरयं माणुससरीरं सप्पवसहि'त्ति विम्हिय विसत्थमाणसो
 निविट्ठो पल्लंके । अपेगसत्तरक्खाकरणेण कयत्थमप्पाणं मन्नमाणो, पन्नगं च

सोअमाणो ठिओ रयणिसेसं । इयरी वि रोगावहारनिवुया सुविसत्थं सुविऊण
राभंगणुच्छलियत्तरंगंधवनिनाएण विबुद्धा जिणयत्तं पल्लंकिनिसन्नं दडूण चित्तिउं
पवत्ता -

‘जा पुविं दुक्खेणं, तल्लोवेल्लीए मज्झ वच्चंती ।

सा कह निमिसद्वेणं, बोलीणा अज्ज मे रयणी ॥ २०६ ॥

लहुईभूयं उदरं, उच्छाहेणं व संगयं अंगं ।

एसो महाणुभावो, चिट्ठइ एवं सुवीसत्थो ॥ २०७ ॥

ता किं पुण एयं ? ति । हुं, जाणिओ परमत्थो, को वि महाणुभावो
एसो’ - ति तुट्ठाए भणिओ जिणयत्तो -

‘हियए जाओ तत्थेव वड्ढिओ नेय पयडिओ लोए ।

ववसायपायवो सुपुरिसाण लक्खिज्जहि फलेहिं ॥ २०८ ॥

तह वि अज्जउत्तो काऊण पसायं कहेउ मे कुसलकारणं । दढं विम्हिय म्हि
असंभावणिज्जावत्थंतरसंपत्तीए’ ति । इयरेण भणियं - ‘तुह पुन्नपरिणई एसा,
तह वि परमत्थं सिम्बलिगाए निरूवेहि ।’ तओ निरूवेमाणीए दिट्ठो सप्पो ।
संभताए सिम्बलिगं मोत्तूण पुणो विसेसेण पुच्छमाणीए कहिओ सब्भावो ।
तीए भणियं - ‘सामि ! कहं पुण एयारिसस्स उयरमज्जे संभवो होइ ?’ जिण-
यत्तेण भणियं - ‘आहारवेगुन्नेण वा पच्चणीयपउत्तच्चुन्नेण वा संभवइ । सुवइ य -
रायहंसनामो रायपुत्तो पैत्तियभज्जाए चुण्णं दाऊण दहुरवाहिणा गिण्हाविओ ।
पच्चक्खा य आहारवेगुन्नसंभवा गंडोवयाइणो । तहा एयं पि संभवइ । परमत्थं
पुण सब्बू जाणइ’ ति । अवि य -

कालम्मि अणाईए, जीवाणं विविहकम्मभरियाणं ।

तं नत्थि संविहाणं, संसारे जं न संभवइ ॥ २०९ ॥

एत्थंतरे मडयागरिसणनिउत्तेहि विसत्थाणं दुण्हं पि समुल्लावं सोऊण जिण-
यत्ताकुसलवत्तासवणभीयस्स राइणो निवेइयं जहा - ‘देव ! अज्ज जो पसुत्तो
कुमरीए समीवे सो जीवइ’ ति । तओ ‘अहो सुंदरं’ ति भणमाणो गओ तत्थ
राया । अब्भुट्ठिओ जिणयत्तेण । तओ सत्थसरीरं कुमरिं दडूण तुट्ठमाणसेण
राइणा समीवे निवेसिऊण भणिओ जिणयत्तो -

मुणिओ महाणुभावो, सुंदरचरिएहिं दूरओ तं सि ।

तह वि हु कहेहि मज्झं, कह अप्पा रक्खिओ तुमए ॥ २१० ॥

कह व इमा मम धूया, जाया सहस त्ति चेव नीरीगा ।
 कुमरो भणइ नरीसर !, पुन्नपभावो तुहं एस ॥ २११ ॥
 जं पुण निमित्तमेत्तं, तं कुमरी चेव सीसिही देव !
 अह दंसइ नियपिउणो, करंडियं सिरिमई कन्ना ॥ २१२ ॥
 सवंपि रयणिवत्तं, जहड्डियं साहिऊण रायस्स ।
 पभणइ कुमरी अहयं, जमस्स उद्दालिया इमिणा ॥ २१३ ॥

— जिनदत्तस्य सिंहलदेशीयराजकुमारपाणिग्रहणम् । —

तओ इंगियागारकुसलेण राइणा वयणवियारमुणियनियधूयाहिप्पाएण
 कारियं वद्धावणयं । आणंदिओ नयरलोगो । संपूइओ कुमरो राइणा नागरेहि
 य । कुमरी वि वेजेहिं पुणन्नवीकया दिन्ना जिणयत्तस्स । कयं विच्छडेण
 पाणिग्रहणं । सवभावपणयसारे पंचप्पयारे भोए भुंजमाणेण दोण्णं(ण्हं) पि
 दियहा बोलिउं पवत्ता । कया जिणयत्तेण साविगा सिरिमई । दंसियाणि
 चित्तवड्डिगाए जिणाययणाइं साहु-साहुणीवग्गो य । ताव य सवंपि विणिओइयं
 भंडं, गहियं पडिभंडं । चित्तियं जिणयत्तेण 'वच्चाओ सएसं' ति । अवि य -

किं तीएँ सिरिँ सुपीवराए जा होइ अन्रज्जम्मि ।

जा य न मित्तेहि समं, जं च अमेत्ता न पेच्छंति ॥ २१४ ॥

तओ रायाणं अणुनविय विओयदुक्खमुप्पा[य]यंतो नायरजणाणं, धूयाविओ
 य विसंठुलमाणसेण राइणा अणुगम्ममाणो, जणणि-जणयविरहतवियं सिरिमई
 संठवेमाणो, कयपूयविहाणो आरूढो जाणवत्तं जिणयत्तो । विसज्जियं च तं
 आडत्तिगेहिं, पत्तं जलहिमज्जे । ताव य चंचलत्तणओ इंदियाणं, दुन्निवारत्तणओ
 कुसुमवाणस्स, सिरिमईए रूवलायत्तेसु अज्झोववन्नो सेट्ठी । चित्तइ य - एयम्मि
 जीवमाणे न एसा मं इच्छइ । तओ 'महग्घमोहं पि वक्खरं पडियं मा
 उत्तारेसह'त्ति संकेयपुवं भिन्ना कम्मयरा । घत्तियं किं पि रयणीए । जाहे न
 कोवि तुरियं ओयरइ ताहे वरत्ताए ओयरिओ जिणदत्तो । तेहिं वि वरत्तं
 छिन्निऊण पेह्लियं जाणवत्तं । तओ जिणयत्तं अपेच्छमाणी परोविया सिरिमई ।
 भणिया सेट्ठिणा - 'मा अड्डिइं करेहि, तुह संतियमेव सव्वमेयं, होहि मम
 भारिय त्ति, न य सो मम पुत्तो, अवि य वायमेत्तपडिवन्नगो त्ति' । तीए
 भणियं - 'ताय ! वाया चेव पुरिसस्स जीवियं । भणियं च -

अलसायंतेण वि सज्जणेण जे अक्खरा समुल्लविया ।

ते पत्थरटंकुकीरिय व न हु अनहा होंति ॥ २१५ ॥

तहा - लज्जिज्जइ जेण जणे, मइलिज्जइ नियकुलकमो जेण ।

कंठट्टिए वि जीए, मा सुंदर ! तं करिज्जासु ॥ २१६ ॥

जाण वरजुवइमणहरभमुहधणुम्मुकलोयणसरेहिं ।

सीलकवयं न भिन्नं, नमो नमो ताण पुरिसाण ॥ २१७ ॥

ते कह न वंदणिजा, जे ते दट्टुण परकलत्ताइं ।

धाराहय व वसहा, वच्चंति महिं पलोयंता ॥ २१८ ॥

अन्नं च - ताव पुरिसो त्ति भन्नइ, जाव य सीलेण संजुओ होइ ।

सीलेण विप्पमुक्को, होइ लहू अकतूलं व ॥ २१९ ॥

देवेहिं परिग्गहिओ, जइ वि समो होइ भरहनाहेण ।

तह वि अकित्तिं पावइ, पुरिसो परनारिसंगेण ॥ २२० ॥

सवहा वप्पतुल्लो तुमं मा एवं भणाहिं' त्ति । सेट्टिणा भणियं -

जाणामि अहमकज्जं, तह वि य मे वम्महो अभिद्वइ ।

वम्महसरपहरसज्जरेण लज्जा मए चत्ता ॥ २२१ ॥

अत्थि य सुई पुराणे, पंचहिं पुरिसेहिं दोवई भुत्ता ।

जाओ भारद्वाओ, सा एत्थ महासई लोए ॥ २२२ ॥

ता सवहा किसोयरि ! मा कुण चिन्तंतरं तुमं किं पि ।

जो हसिरोइरीए, वि पाहुणो सो वरं हसिरे ॥ २२३ ॥

तं उज्झियमज्जायं, दट्टुणं सिरिमई वि चित्तेइ ।

एएणं चिय नज्जइ, रइओऽणत्थो मह पियस्स ॥ २२४ ॥

अन्नं पि अकायव्वं, इमस्स नूणं न विज्जए किं पि ।

सामेण सीलरक्खा, कायव्वा संपयं तम्हा ॥ २२५ ॥

एवं विचिंतिज्जणं, भणियं तुह निच्छओ मए लद्धो ।

किं को वि अत्थि अन्नो, तुज्ज ससो गुणनिही भुवणे ॥ २२६ ॥

तइं सन्निहिंए सुंदर ! विरहो किं काहिईं दुरंतो वि ।

पडिओ महादहम्मी, दज्जइ को वा वणदवेण ॥ २२७ ॥

नवरं एयपसाया, अम्हाणं एस संगमो जाओ ।

परमोवयारिणो वा, मयकिच्चं तस्स रइयव्वं ॥ २२८ ॥

एएण कारणेणं, परिवालसु सुहय ! जाव छम्मासं ।

परओ तइ साहीणे, विरहस्स जलंजलिं दाहं ॥ २२९ ॥

एवं आसावाह्लिं, हियए आरोविज्जण सेट्टिस्स ।

पियविप्पओगतविया, परिचितइ सिरिमई तत्तो ॥ २३० ॥

‘एही कवि दस परिणमइ, गिरिकंदरदलणस्स ।
जेण सियालु वि अहिलसइ, गुह केसरीसीहस्स ॥’ २३१ ॥
मा सो सुहाइं पावउ, निचं दुक्खाण भायणं होउ^१ ।
काऊण मेलयं वल्लहाण विरहो कओ जेण ॥ २३२ ॥
मोत्तूण हिययनाहं, अन्नं नेच्छामि ताव सुमिणे वि ।
आवइपडिया वि दढं, रयणियरं महइ किं नलिणी ॥ २३३ ॥
नेमित्तिएण तइया, सिद्धं तुह पुत्ति ! नत्थि वेहवं ।
जाणामि तेण मज्झं, मिलिही दइओ न संदेहो ॥ २३४ ॥

एवं समइच्छिया छम्मासा । तओ ‘पच्चासण्णं कूलं’ ति पयडियं पुप्फवइत्तं,
समुत्तिण्णाण य कम्मयराण मइरं पइच्छिय विसत्थहियओ गओ रायदंसणत्थं
सेट्ठी । तओ सिरिमई नियचेडीहि सहिया निययाभरणं गहाय सरीरचिंता-
निमित्तमिव पत्थिया, तुरियं च वच्चमाणी मिलिया चंपाउरिगामिणो सत्थस्स ।
सत्थवाहं विन्नविय पयट्ठा तेण समं । पत्ता चंपावाहिरियं चित्तिउं पयत्ता -

साहेमि कस्स दुक्खं, कस्स व वच्चामि संपयं सरणं ।
दइयय ! तुज्झ विओए, न याणिमो किं पि पाविस्सं ? ॥ २३५ ॥
‘नियसयणविउत्ताए, पियविरहं दूसहं कुणंतेण ।
गंडस्स उवरि फोडी, विणिम्मिया मे कयंतेण ॥ २३६ ॥
न जलंति धगंति न सिमिसिमिति न मुयंति धूमवत्तीओ ।
निहुयाइं मामि पियविरहियाण अंगाइं डज्झंति ॥ २३७ ॥
आसासिज्जइ चको, जलगयपडिविंदंसणसुहेण ।
तं पि हरंति तरंगा, पिच्छह निउणत्तणं विहिणो ॥ २३८ ॥

इमाइ बहुपयारं चितयंतीए दिट्ठाओ दोन्नि समणीओ । ‘एयाओ ताओ
अज्जउत्तगुरुणीओ सवसत्तवच्छलाओ’ ति तुट्टमाणसा गया ताण पिट्ठओ ।
निसीहियं काऊण पविट्ठा पडिस्सयं । ‘अउवा साहम्मिणि’ ति पुट्ठागयाए
अब्भुट्टिया विमलमईए । कयउच्चिओवयाराए कयसमत्थसाहुणिवंदणा वंदिऊण
पुच्छिया य ‘कत्तो साहम्मिणि ?’ ति । तओ वाहजलपच्चालियगंडयला मच्चुभ-
रनिरुद्धकंठा परुण्णा सिरिमई । कहिओ वुत्ततो चेडीहिं । ताहे महुरवयणेहिं
संठविऊण भणिया विमलमईए -

जेत्तियमेत्तो नेहो, संतावो सुयणु ! तेत्तिओ चैव ।
उज्झियनेहं न हु कुंकुमं पि ताविज्जइ जणेण ॥ २३९ ॥

१ तेन मध्यम-पण्मासान्तरम् । २ समतिक्रान्ताः । ३ “वेडामूल्यम्” प्रतौ टिप्पनकम् ।
४ निजस्वजनवियुक्तायाः ।

जं जुत्तीहिं न जुज्जइ, अंगीकरिउं न तीरणं जं च ।

कम्मवसेणं तं पि हु, जीवेहिं सहिज्जए दुक्खं ॥ २४० ॥

जेणं चिय संसारो, एरिसदुक्खेहि दारुणो निच्चं ।

तेणं चिय कयउत्ता, चरंति जिणभासियं धम्मं ॥ २४१ ॥

जारिसयं तुह दुक्खं, सुंदरि ! मज्झं पि तारिसं चेव ।

ता मज्झ तुमं भइणी, इहइं चिय निव्वुया चिट्ठ ॥ २४२ ॥

कहिओ अप्पणो वुत्तंतो । पुच्छियाइं साहिन्नाणाइं, सवाणि मिलंति । नवरं विमलमई भणइ — 'मम भत्ता कणयगोरो आसि ।' सिरिमई भणइ — 'पियंगु-सामो' त्ति । तओ 'बहुरयणा वसुंधर'त्ति भणिरुण दो वि जणीओ जिणधम्म-परायणाओ अच्छिउं पवत्ताओ त्ति ॥ छ ॥

— जिनदत्तस्य अङ्गारवत्या सह परिणयनम् । —

इओ य वरत्तछेयाणंतरं मुंक्कनीसाहारनियसरीरो खणमुव्वुड्डणे काऊण जल-मज्जे चेव तरमाणो चिंतिउं पवत्तो जिणयत्तो — केण पुण होज्ज छिण्णा एसा रज्जु ? न तावासंग(तायासंम ?)ओ को वि कम्मयरो अत्थि ।

अन्नं च — तोयम्मि विज्जमाणे, एयं को कुणइ निग्घिणं कम्मं ।

जीवंतयस्स फणिणो, को णु मणिं मुट्ठिणा हणइ ॥ २४३ ॥

ता सयमेव कहं चि तुट्ठा होही । अण्णं च —

सुयणो सरलसहावो, ताओ दुक्खेण धारिही पाणे ।

काही मज्झ विओए, न याणिमो सिरिमई किं पि ? ॥ २४४ ॥

अहवा किमेइणा, पडियाराविसएण ? पुव्वकयकम्मपरिणामपरवसेहि संसार-जीवेहिं सोढवाइं चेव एयारिसाइं [एवं] विचिंतेइ, न उण सेट्ठिविसए संकं धरेइ ।

अवि य — नियहिययनिम्मलाइं, सुयणा पेच्छंति सबहिययाइं ।

पिसुणाउलं पि भुवणं, अप्पणयं तेण मन्नंति ॥ २४५ ॥

ताओ पलोइओ जलही । केरिसो ? —

जलहत्थिमत्थयाहयहेसिरजलतुरयतसियमयोहो ।

गुरुमयरगहियघणसिप्पिसंखगदब्भसदालो ॥ २४६ ॥

गुरुमच्छपुच्छउच्छलियतुंगकल्लोलभीसणायारो ।

संसारो इव अचंतदुत्तरो दिट्ठिमोहेण ॥ २४७ ॥

तथो चित्तिउभारद्वो, जेण -

गिरिमुद्धरन्ति पयरन्ति सायरं नहयलं पि लंघन्ति ।
तं नत्थि जए वित्थिन्नसाहसा जं न साहन्ति ॥ २४८ ॥

एत्थंतरे पावियं पुवभिन्नवोहित्थफल्यं । तथो -

मणहरदइयालिंणसुहलालियमउयसुप्पलंवाहि ।
वाहाहि तयं फलयं, दइयादेहं व उवगूढं ॥ २४९ ॥
एकं धीरसहावो, वीयं फलयं मणोहरं पत्तं ।
तरइ सुविसत्थचित्तो, सीहो अन्नं च पंक्खरिओ ॥ २५० ॥
कत्थइ महल्लकल्लोलपिच्छिओ खलइ विहुमलयासु ।
कत्थइ समुहागयदरियमच्छसत्थस्स अन्भिडइ ॥ २५१ ॥
अह को वि पुन्नपुरिसो, तरइ समुहं ति दट्टुमिच्छु व ।
अवणित्तु रंयणिजमणिं, सरो उदयऽदिमारूढो ॥ २५२ ॥

तथो दिसाविभागं जाणिऊण पयड्डो उत्तराभिमुहो । एत्थंतरे दिट्ठो गयण-
संठिएहिं दोहिं विज्जाहरेहिं । 'अहो रुवाइसयपिसुणिजमाणपुण्णपवमारो को वि
महाणुभावो केरिसं अवत्थं पाविओ?' ति सवियक्केहि पलोइयाइं करोप्परं
मुहपंकयाइं । पढियं च -

गरुयाणं चिय भुवणम्मि आवया होंति न उण लहुयाणं ।
गहकल्लोलगलत्था, ससि-सुराणं न ताराणं ॥ २५३ ॥

तथा - गरुय चिय गरुए भीसणे वि मुज्झन्ति न वरमुहवसणे ।
सरो विडप्पगहिओ, तह वि य जोण्हं पयासेइ ॥ २५४ ॥

'अम्ह संतियं पओयणं एएणं चेव सिज्झइ' ति तुट्ठा वि सत्तपरिक्खणत्थं
सकोवा इव गया समासन्नं । तथो छुरियाए हत्थं दाऊण भणिया णेण - 'भो
भो ! पओयणं कहिऊण एज्जह ।' तथो आयारभावकुसलेहिं 'महासत्तो को वि' ति
तुट्ठेहिं भणियं तेहिं - 'भो महाभाग ! अत्थि अम्ह पओयणं, किंतु न पारिमो
एयावत्थगयं भवंतं विन्नविउं । तो अणुजाणह ताव जेण उत्तारिमो' ति । 'एवं'
ति भणिए उत्तारिओ णेहिं । मज्जिओ महुरपाणिणं । परिहाविओ महग्घ-
वत्थाणि । ताहे सुहनिसन्नो भणियो - 'भो महाभाग ! सुण -

अत्थि कुवेरदिसाए वेयड्डो नाम गिरिवरो रम्मो ।
निम्मलकलहोयमओ, पुवाऽवरसिंधुसंपत्तो ॥ २५५ ॥

जस्स य सिहरं गायंत-मत्तकिन्नरगणोहसद्देण ।

पण्डुडुनिययकजे, सुरसंघे निच्चले धरइ ॥ २५६ ॥

जस्स य सेणीजुयले, नमि-विनमिनिवेसियाइँ रुंदाइँ ।

चिट्ठंति सुंदराइँ, सट्ठी पन्नासनयराइँ ॥ २५७ ॥

विजाहरेहिं पउरं, विजाऽऽहरविवज्जियं अमजायं ।

मंजायजयंतहियं, रहनेउरचक्कवालपुरं ॥ २५८ ॥

भुंजेइ असोगसिरी, चक्की विजाहराण हरिचरिओ ।

तं नयरं नयरहिओ, न य रहिओ जो सुनीईए ॥ २५९ ॥

वेगवइए धूया अंगारवई गव्भसंभवा तस्स ।

लायण्ण-जोवणेहिं, सुरवहुउवहासिणी अत्थि ॥ २६० ॥

तीसे समाणरूवो, पुरिसो न हि अत्थि खयरलोगम्मि ।

अइनिग्भरं च वट्टइ, तारुन्नं जणमणाणंदं ॥ २६१ ॥

ता तेणऽम्हे तीए, वरमन्निसिउं समंतओ पहिया ।

दिट्ठो सि तुमं सुंदर !, अच्चब्भू(ब्भु)यरूवगुणकलिओ ॥ २६२ ॥

ता तुम्ह पसाएणं, सामी अम्हाण निच्चुओ होउ ।

आइसह जेण तुम्हे, नेमो तुरियं तहिं नयरे ॥ २६३ ॥

तओ वेयड्डुदंसणकुऊहलिणा जिणयत्तेण 'एवं'ति भणिए, झत्ति नीओ षोहि असोगसिरिपायमूलं । 'अहो सुंदरो' ति परितुट्ठो राया । सम्माणिओ जहोचि-ओवयारेण । दंसिओ अंगारवईए । तओ सा केरिसा जाया ? -

उप्फुल्लकमलवयणा, ससेयच्चिंदू करालरोमंचा ।

सिठिलियसप्पाबंधा, गलंतधम्मेल्लमल्ला य ॥ २६४ ॥

तओ 'अभिरुद्धो' ति मुणियं राइणा ।

अवि य - जइ वि न हसइ न जंपइ, निहुयं झाएइ हिययमज्झम्मि ।

मयणाउरस्स दिट्ठी, लक्खिज्जइ लक्खमज्झम्मि ॥ २६५ ॥

तओ कारियं विच्छडेण पाणिग्गहणं । गाहिओ विविहविजाओ । विजाहर-सिरिं अणुहविज्जमाणो चिट्ठइ । तथा मेरुगिरीनिच्चलसम्मत्तो वि मायाए उवासगत्तं पयडेइ । तओ अण्णया भणिओ अंगारवईए - 'अज्जउत्त ! गिण्हाहि सावगधम्मं, जओ उवासगधम्माओ बहुगुणो एसो' ति । भणियं च -

१ वैद्या-ऽऽहरवज्जितं वैद्या-हरवज्जितं वैद्या-ऽधरवज्जितं वा, आहरः=तस्करः, अहर(दे०)=अनाहः, अधरः=दुर्जनः । २ अमद्यापं अमर्यादं वा । ३ मर्यादाजयान्तहितम् । ४ उपासकरवं=कैवल्यनिस्वम् ।

सीहो व वणयराणं, गिरीण मेरू महाण चंदो व ।

रेहइ उत्तमफलओ, जिणधम्मो सबधम्माणं ॥ २६६ ॥

जिणयत्तेण हसिऊण भणियं - 'सुंदरासुंदरं वियारेण नज्जइ; ता कहेहि सुंदरि ! तुह धम्मे केत्तियाइं तत्ताइं ?' तीए भणियं - 'सत्त जीवाइयाइं ।' इयरेण भणियं - 'थेवमेयं, अम्ह धम्मे पंचवीसतत्ताइं सत्त-रय-तमाइयाइं ।' तीए भणियं - 'अज्जउत्त ! अविचलाइं सत्त तत्ताइं, परिगप्पणा चेव अहिया । जओ अम्ह धम्मे पंच इंदियाइं पंचविसयगाहित्तेण भन्ति, न य अन्नसंतियं विसयं अण्णं गिण्हइ । तुम्हे पुण हत्थ-पाय-उवत्था-ऽहिट्ठाण-ऽवाया(णा ?)हि सद्धिं दस परिगप्पह । तं जइ पाया इंदियं तो सीस-पट्टि-पोट्ट-वाह-जंघाओ किं न इंदियाणि भन्ति ? किंच पंचवीसहि वि तत्तेहिं एगं जीवतत्तं न सिज्जइ, न य तेण विणा धम्मा-सेवणसाहल्लं होइ । एवं पुवाऽवरविरुद्धं सबं तुम्ह परिगप्पणं । अण्णं च महापा-संडिओ इव अज्जउत्तो लक्खिज्जइ । जओ उवासगचरिओ संखदरिसणतत्तेहि मं वेलवइ । बुद्धदरिसणे हि दुविहाइं तत्ताइं । अलं च तुम्हं जाणगाणं पुरओ तदुच्चरणेण, न य तेसु वि को वि परमत्थो' ति । तओ 'अहो कोसल्लं' ति तुट्ठेण भणियं जिणयत्तेण - 'पिए ! मा रूस तुह परिच्छा मए एवं कया । जं पुण तुज्ज पियं तं मए कायवं, ता कुलकमागयं पि बुद्धधम्मं मोत्तूण पडिवन्नो मए तुह संतिओ धम्मो' ति । ताहे हरिसिया अंगारवई । तस्स थिरीकरणहेउं दावेइ नंदीसराईसु सासयचेइयाइं । चितइ य -

सो मित्तो सो सुयणो, सो चिय परमत्थवंधवो होइ ।

जो जिणवराणमाणा, धरेइ मालं व सीसेण ॥ २६७ ॥

अण्णया चितियं जिणयत्तेण -

जणणी-जणयविउत्ता, मज्झ विओयम्मि सिरिमई वाला ।

एत्तियमित्तं कालं, न याणिमो जीवइ न व ति ॥ २६८ ॥

वारं वारं तइया, भणिओ हं पुहइसेहरनिवेण ।

मम पाणपियं एयं, बालं जत्तेण रक्खेज्ज ॥ २६९ ॥

ताएण समं पत्ता, सा होही दहिपुरम्मि नयरम्मि ।

संजोइज्जउ तुरियं, पडिवण्णसुहावहा सुयणा ॥ २७० ॥

एवं संपहारिऊण भणिया अंगारवई - 'दइए ! वच्चामो अज्ज दाहिणसमुदकूले कीलानिमित्तं ।' तीए 'एवं' ति भणिए, वेउवियविमाणारूढाईं पत्ताइं चंपाए उवरिं । तओ 'विमलमई दइया किं करेइ ?' ति पवित्तो सविसेसं पलोइउं । जाव दिट्ठाओ भुवणुज्जाणे साहुणीसमीवे पढमाणीओ दो वि विमलमइ-सिरिमईओ । 'सोहणं जायं' ति तुट्ठो गओ कीलिउं । तओ य चिरं कीलिऊण

मञ्जरत्तसमए पडिनियत्तेण भणिया अंगारवई - 'पिए ! भगवओ वासुपुञ्जस्स जम्मभूर्मीए निवाहेमो रयणिसेसं ।' तीए पडिवन्ने तम्मि चैव विमलमईउज्जाणे ओइआइं । तओ जिणयत्तेण चित्तिं 'सुंदरं जायं मिलियाओ एगत्थ दइयातो, ता एयं पि अंगारवईं एएसिं समीवे मोत्तूण पच्छण्णरूवधारी इहेव चिट्ठामि । अवि य - समदुक्ख-दुक्खियाणं, मेत्ती तिण्हं पि उत्तमा होउ ।

पच्छा वि जेण कलहं, एयाओ नेय कुवन्ति ॥ २७१ ॥

लद्धूण अवसरं तो, दाहं एयाण दंसणं पच्छा ।

एवं विचित्तिज्जणं, अंगारवईं समुल्लवइ ॥ २७२ ॥

दइए ! सुवसु विसत्था, अहयं चिट्ठामि जग्गिरो चैव ।

को जाणइ परदेसे, सीलसहावं मणुस्साणं ॥ २७३ ॥

सुविसत्थमणा सुत्ता, अंगारवई अनायपरमत्था ।

इयरो वामणरूवं, काऊणं झत्ति ऊसरिओ ॥ २७४ ॥

अह पच्छिमराईए, अंगारवई विवोहमावन्ना ।

दइयं अपेच्छमाणी, चित्तइ किं सुविणओ एस ? ॥ २७५ ॥

नहि नहि नूण निलुको, वीहइ दइया न व त्ति कलिज्जणं ।

पभणइ तत्तो दइयय !, धीरत्तं कत्थ नारीणं ॥ २७६ ॥

वीहेमि एहि तुरियं, दिट्ठो दिट्ठो सि नाह ! मा लुक्क ।

पेच्छ पहाया रयणी, अज्ज वि दूरम्मि गंतवं ॥ २७७ ॥

अइनिट्ठुरोसि जाओ, परिहासो एत्तिओ सुहावेइ ।

थरथरइ मज्झ हिययं, अच्छसि कयलीवणे तंसि ॥ २७८ ॥

जाहे न एइ दइओ, ताहे चित्तेइ हा किमेयं ? ति ।

चत्ता पिण्ण किमहं, निदोसं कीस वा चइही ॥ २७९ ॥

पभणइ जइ अवरद्धं, दइयय ! अण्णाणओ मए किं पि ।

पसिय कहिज्जउ मज्झं, वीयं चिय तं न काहामि ॥ २८० ॥

आणेऊण घराओ, मुक्का एगाणिणी इह पएसे ।

किं पुवभवविट्ठो, दइयय ! तं वेरिओ मज्झ ॥ २८१ ॥

किं नाह मज्झ कुविओ, किं वा हरिओ सि अण्णखयरीए ।

हा दइयय ! कत्थ गओ, रुयमाणी किं न पेच्छेसि ? ॥ २८२ ॥

खणरत्तविरत्ताओ, नारीओ हुंति जीवलोगम्मि ।

सप्पुरिसाण महायस ! न हु छज्जइ एरिसं कम्मं ॥ २८३ ॥

सा पीई सो पणओ, दक्खिण्णं तारिसं पुरा आसि ।

एगपए चिय किं तं, दइयय ! काएहि अवहरियं ॥ २८४ ॥

हा नाह ! तुमे चत्ता, गंतूणं किं कहेमि तायस्स ।

बुद्धा वयणिज्जजले, न याणिमो कह तरिस्सामि ॥ २८५ ॥

एसाइ कलुणं रुयमाणी सुत्तविउद्धाहिं निसामिया विमलमइ-सिरिमईहिं 'अहो अम्ह निविसेसा का वि दीणभावमावन्ना लक्खिज्जइ, ता गंतूण संठवेमो' त्ति सणियं सणियं गयाओ तस्समीवम्मि संठविया एसा । भणियं च विमल-मईए - 'अहो मम भत्तुणो वि निग्घियरो को वि जो एत्थ मोत्तूण पलाणो । अहवा एरिसो सो चेव' त्ति पुच्छिया वुत्तंतं । कहिओ णाए । सिरिमईए भण्णइ - 'सवं पि घडइ मम भत्तुणो, नवरं जं भणसि 'मम सिणेहेण उवासगधम्मं कुलकमागयं पि मोत्तूण सावगो जाओ' त्ति तेण अन्नो को वि. जओ अहं मिच्छत्तकइसाओ दइएण चेव उत्तारिय मिह ।' विमलमईए भणियं - 'होउ को वि. किं तेण ? चिद्धाहि अम्ह चेव समीवे जिणधम्मं कुणमाणी के वि दिणे. पच्छा समयं चेव पवइस्सामो' त्ति ।

अन्नं च - दियहाइँ दो वि तिन्नि वि, रणरणओ होइ पवि(व)सिए दइए ।

वीसरइ तं तह च्चिय, दंसणसाराइँ पेम्माइँ ॥ २८६ ॥

तहा - पियविप्पओगमइयं, कोवसमुत्थं व परिहवकयं वा ।

जे च्चिय सहंति दुक्खं, ते च्चिय सुहभाइणो हुंति ॥ २८७ ॥

किं काही पियविरहो, जिणवरवयणेण भावियमईणं ।

पहवंति किं नु फणिणो, गारुडसारं सरंताणं ? ॥ २८८ ॥

एवं संठविया संती 'न जुत्तमेगाणिणीए कुलहरगमणं' ति कलिऊण कय-विमाणोवसंहारा गया ताहि सद्धिं साहुणिसमीवं ति ॥ छ ॥

— जिनदत्तस्य वामनकरूपस्वीकरणम् । —

इओ य जिणयत्तो वि वामणगरूवं काऊण विज्जाअयवयंसपरिवारिओ गंधव्वकहाणयविणोएण नयरीजणं हयहिययं कुणंतो नाऊण कोक्काविओ राइणा । विन्नाणरंजिएण य कया से दम्मसइगा दिवसवित्ती । अण्णया रायत्थाणे पवत्तो उल्लावो - 'किरिथ नयरीए तिन्नि सुवासिणीओ अप्पडिरूवरूवाओ महासइवयं परिवालयंतीओ चिट्ठंति. न ताओ वलदेव-पञ्जुणलायन्नो वि को वि पुरिसो अत्तणो समुहं नियच्छाविउं वोल्लाविउं हसाविउं वा तरइ' त्ति । ताहे हसिऊण भणियं वामणणेण - 'भो ! एरिसा पंडिया तुब्भे संल्लभरायचंचलहिययासु कामिणीसु एवंविहं सिंगारं ठावेह ।' अवि य -

अंधो नरिंदचित्तं, पाइयकव्वं च पाणियं महिला ।

तत्तो च्चिय जंति फुडं, जत्तो धुत्तोहिं निज्जंति ॥ २८९ ॥

तओ अन्नेण सास्यमिव भणियं - 'रे रे वामणग ! जइ परं तुमं हसावेसि ?'
तेण भणियं - 'अवस्सं हसावेमि, जइ महाराओ भणइ ।' ताहे सकोउगेण भणियं
राइणा - 'एवं होउ ।' संचळो वामणगो । तओ पटियं केणावि -

कत्तो मरुम्मि सलिलं, हे हरिण ! हयास ! मूढ ! मा वच्च ।

मायण्हियाहि नडिया, अन्ने वि मया मया एत्थ ॥ २९० ॥

तओ अकन्नसुयं काउण अणेगजणपरिवुडो गओ तमुज्जाणं । साहुणीओ
पणमिऊणमुवविट्ठो नाइदूरतरुच्छायाए । ताव भणिओ पुवसंकेइगेण - 'भो
वामणया ! कहेहि किं पि कहाणयं जाव रायकुले अवसरो होइ ।' तेण भणियं -
'कहाणयं कहेमि, उयाहु वुत्तंतं ?', 'को उण एएसिं विसेसो ?', 'पुवकालवुत्तं
कहाणयं, थेवदिवसवुत्तो वुत्तंतो जस्स पच्चया वि दीसंति ।' तओ सवेहि
भणियं - 'अलं कहाणएण, सकोउयं वुत्तंतं किं पि कहेहि ।' एयं च ताओ तिन्नि
वि जणीओ नाइदूरत्थाओ सुणमाणीओ चिट्ठंति - 'अहो ! पिययमाणुरुवा
वयणरिद्धि' ति ससिणेहमिव पलोयंति । अवि य -

अन्नभविए वि दइए, दिट्ठे वियसंति इ ति नयणाइं ।

मेहंतरिओ वि रवी, लक्खिज्जइ किं न उग्गमिओ ॥ २९१ ॥

वामणगेणावि पुत्तलियादंसणाइ कहिओ नियवुत्तंतो जाव उज्जाणे मोत्तूण
पउत्थो ति । तओ भणियं 'अज्ज वि महंतो वुत्तंतो, कळं कहिस्सामि ।'
एत्थंतरे 'जाणइ मम भत्तुणो वत्तं' ति हरिसियाए ईसि हसिऊण भणियं
विमलमईए - 'भो महाणुभाव ! सुंदरं कहाणयं, मा रसविग्घा(घा)यं करेहि,
कहेहि ताव ।' वामणगेण भणियं - 'निच्चंता तुमं, अम्हे अवसरे जइ न वच्चामो
तओ राया वित्तिं न देइ । किं तु जइ तुह कोउगं ता पुणरवि सुए आगंतूण
कहिस्सामि' ति भणंतो उट्ठिओ वामणगो । पुणो दुइयदियहे समागओ
समुद्दपडणपजंतं कहिऊण थक्को । तहेव हसिऊण पुच्छिओ सिरिमईए तमेव
भणिऊण निग्गओ । तइयदिणे वि कहिओ अंगारवइमोक्खपजंतो । अंगारवईए
वि हसिऊण पुच्छिओ - 'संपयं सो कत्थ चिट्ठइ ?' ति । वामणगेण भणियं -
'परमेसरो खु सो, समीवत्थो वि नोवलब्भइ । मए वि एत्तियमेव निसामियं
तच्चरियं' ति वोत्तूण गओ वामणगो रायसमीवं । 'अहो विन्नाणं' ति तुडो राया
पूइओ वामणगो ति ।

— जिनदत्तस्य रतिसुन्दरीपाणिग्रहणम् । —

अह रायकरिवरेणं, आलाणं भंजिऊण पारद्वो ।

तियचउक(क)चचरेसुं, उवद्वो सव्वनयरीए ॥ २९२ ॥

खंभागरिसणनिवडंतहट्ट-देवउलखडहडुप्पेत्यो ।

हाहारवं समंता, करेइ पुरसुंदरीसत्थो ॥ २९३ ॥

अह एइ कत्थ जामो, एस जमो अह व दाणवो कुट्ठो ।

सुवति समंतेणं, नर-नारीणं समुल्लावा ॥ २९४ ॥

तं दट्ठूण विसण्णो, राया वज्जरइ अत्थि भो ! कोइ ।

जो मयपरवसमिमं, करेइ वसवत्तिणं हत्थि ॥ २९५ ॥

भणिएण किं व बहुणा, जो एयं सिंधुरं वसे कुणइ ।

देमि फुडं तस्साहं, नियधूयं अद्धरज्जं च ॥ २९६ ॥

जाहे न को वि जंपइ, वामणगो भणइ देहि आएसं ।

दिन्नो त्ति गओ तुरियं, अब्भासं मत्तहत्थिस्स ॥ २९७ ॥

तह करणदक्खयाए, तत्तो कीलाविओ करी तेण ।

जह राया जणसहिओ, विणिक्खिउं दाउमारद्वो ॥ २९८ ॥

ठाऊण नाइदूरे, पारद्धं मंजुलं तओ गीयं ।

निदागओ व हत्थी, निच्चलदेहो ठिओ तेण ॥ २९९ ॥

विज्जुखे(वखे)त्तेण तओ, आरूढो झ त्ति हत्थिणो खन्धं ।

तुट्ठो भणइ जणो तो, वामणगो सुरवरो नूणं ॥ ३०० ॥

आसीवायसयाइं, सुणमाणो संजमित्तु तं खंभे ।

रायसमीवं पत्तो, वामणगो पूइओ रत्ता ॥ ३०१ ॥

चित्तियं च -

कत्थइ गुणा न रूवं, कत्थइ रूवं न चैव गुणनिवहो ।

विरइंतएण विहिणा, विडंविंयं निययविन्नाणं ॥ ३०२ ॥

ताव इवो वामणगो, तिहुयणविम्हावणं च विण्णाणं ।

देमि नव त्ति य धूयं, नियभणियं को नवा कुणइ ॥ ३०३ ॥

जेण भणियं -

तं जंपंति सुपुरिसा, तं चिय पमुहे कुणंति पडिवत्तिं ।

रयणायरो व वेलं, कालेण वि जं न लंघंति ॥ ३०४ ॥

अन्नं चेरिसचरिओ, सिद्धो च्चिय एस कोइ संभवइ ।

ठाऊण विवित्तम्मी, एयं चिय पुच्छिमो अहवा ॥ ३०५ ॥

एवं संपहारिऊण पुच्छिओ वामणगो । तेण वि 'अलंघणीयवयणो गुरु,
अवसरो एस' त्ति कहिओ जहट्ठिओ सवुत्तंतो । राइणा भणियं - 'वच्छ! उवसंहर

एयं विडंबणंति । पडिवन्नमियरेण । तओ हकारियाओ भारियाओ । भणियाओ राइणा - "एस वामणगो एवं भणइ एयाओ मम भारियाओ हवंति" तं किं सच्चमेयं ? ताहिं भणियं - 'भत्ता संपुण्णसरीरो आसि, न एरिसो' त्ति । तओ तेण ईसि हसिऊण उवसंहारियं वामणत्तं । पच्चभिन्नाओ अंगारवइ-सिरिमईहिं । तह वि पच्चयनिमित्तं अंगारवइसहिण्ण गंतूण आणियो णेण असोगसिरी पुहइ-सेहरो य । पुणो सबेसिं पुरओ नीणिया वण्णपरावत्तिणी गुलिया । तओ पच्च-भिन्नाओ सपरियणाए विमलमईए । भणियं च -

निट्टुरहियओ अच्चंतनिग्घिणो वयणमेत्तनेहिळ्ळो ।

बहुकूडकवडभरियो, एसो सो पिययमो मज्झ ॥ ३०६ ॥

इमं पेच्छमाणो विम्हिओ सबलोगो । एत्थंतरे चंपाहिवेण दिण्णा रइसुन्दरी नियधूया । कयं विच्छडेण पाणिग्गहणं । ठावियो अद्धरजे । पाउब्भूओ चंपा-उरीए महाणंदो त्ति । तओ पुहइसेहरं सट्टाणे पराणिऊण चउहि भारियाहि सहियो सुहेण अच्छिउं पयत्तो जिणयत्तो त्ति ।

—> जिनदत्तस्य स्वस्थानं प्रति गमनम् । <—

अण्णया य पेसिया छप्पन्नदविणकोडीसहिया वद्धावगा जणणि-जणयाणं । आगएहि य सिट्ठं तेहिं जहा - तुज्झ विओए असरीराइं ताइं दुहं चिट्ठंति । तओ रायाणमणुन्नविय पत्थियो वसंतउरं । कहं ?

आरूढो धवलगइंदकंधरं धुवमाणसियचमरो ।

धवलव्भविव्भमेणं, धरिणं पुंडरीणं ॥ ३०७ ॥

कयमंगलोवयारो, दाणं जम्मगिराण वियरंतो ।

जिणनाहचैइयाइं, पूइंतो रयणमालाहिं ॥ ३०८ ॥

पडुपडह-संख-काहल-भेरी-झल्लरि-मुइंग-ढक्काणं ।

आवूरिंतो विउलं, सहेण नहंगणाभोयं ॥ ३०९ ॥

संभासेंतो सयलं, पुरीजणं दाणवयणदिट्ठीहिं ।

अणुगम्मंतो रण्णा, नयरीओ निग्गओ वाहिं ॥ ३१० ॥

कह कह वि नियत्ताविय, रायाणं पउरमंतिपरियरियं ।

नरनाहनिउत्तेणं, सहियो सामंतचक्केण ॥ ३११ ॥

नीसाहारविसज्जियतुरयकखु(खु)रुच्छलियवहलरयनियरो ।

दरियकरितत्थवोडयसंदणकयवणघणारावो ॥ ३१२ ॥

अण्णीणसमुप्पेहियपत्तिसमुच्छलियगहिरसिकारो ।
 पासड्डियदइयाणं, दंसंतो सेण्णचरियाइं ॥ ३१३ ॥
 कत्थइ वेगविसज्जियखलंतनिवडंतअस्सवारोहा ।
 हत्थं परिहत्थेहिं, अण्णयरेहिं धरिज्जंति ॥ ३१४ ॥
 कत्थइ करहारावं, सोज्जण तसंति मुद्धमायंगा ।
 मायंगकरुखि(विख)त्ता, रहनिवहा कत्थइ पडंति ॥ ३१५ ॥
 एवं च वच्चमाणो, लंघितो विविहगाम-नगराइं ।
 पत्तो थेवदिणेहिं, नियनयरं जीवदेवसुओ ॥ ३१६ ॥
 वद्धाविओ य जणओ, तुरियं गंतूण केहि वि नरेहि ।
 परिओसियं च दाउं, पच्चोणीनिगगओ सो वि ॥ ३१७ ॥
 पिउणो कयप्पणामो, पारद्धो पविसिउं पुरवरम्मि ।
 नर-नारीनियराणं, संखोहं संजणेमाणो ॥ ३१८ ॥

कहं ?

धावह का वि अरंजियनयणा, करगयधुसिणअमंडियवयणा ।
 का वि सकंकयमोकलवाली, अवरकरड्डियकुंडलवाली ॥ ३१९ ॥
 उभयकरड्डियहारमणोहर, धावइ अन्नक पीणपओहर ।
 का वि पहाविय चूडयहत्थी, अवर वि नेउरजुयलविहत्थी ॥ ३२० ॥

अवि य -

अह एइ एस पत्तो, एत्तो जोएहि देहि मै मग्गं ।
 इय जंपिरतरुणीहिं, रुद्धाइं भवणसिहराइं ॥ ३२१ ॥
 धण्णाण इमो दइओ, धन्नो जस्सेरिसाओ भज्जाओ ।
 पुरजुवइजुवाणाणं, सुव्वंति परोप्परुल्लावा ॥ ३२२ ॥
 एवं नीसेसनायरजणस्स विम्हयाणंदपूरियाइं हिययाइं करेमाणो पविट्ठो
 विविहवंदणमालाउलं रुहरमोत्तियावलीविरायमाणं नियमंदिरं । तओ चिरकालवि-
 रहविहुरहिययाए समुहमागंतूणमुवग्गुहिओ जणणीए । तओ वि अणवरयगलंत-
 वाहविंदुसंदोहेण जणणिहिययं निवविज्जण निवडिओ चलणेसु, तयणुचरो(रा)
 वहुओ । लद्धा धण्णाउसाणि पविट्ठाणि अविंभतरं । ताव जिणयत्तेण सम्माणिओ
 सयणवग्गो - को वि पणासेणं, को वि वायाए, को वि दिट्ठीए, को वि दाणेणं
 ति । किं वहुणा ?

काज्जण चायभोएहिं सुंदरं वित्थरेण वद्धणयं ।

रइया जिणभवणेसुं, विहिणा अट्टाहिया महिमा ॥ ३२३ ॥

ततो तिवग्गसारे, भोए भुंजंतयाण सवेसिं ।

वोलीणो बहुकालो, सुमिणे वि अदिद्धुक्खाणं ॥ ३२४ ॥

जाया अ तओ पुत्ता, ताण चउण्हं पि जणमणाणंदा ।

तारुण्णपुण्णदेहा, कालेणं ते वि संजाया ॥ ३२५ ॥

— जिनदत्तस्य धर्मोपदेशश्रवणम् । —

अह अन्नया कयाई, विहरंतो आगओ तहिं नयरे ।

निम्मलनाणचउक्को, सुहंकरो नाम आयरिओ ॥ ३२६ ॥

सो य केरिसो? मंदरो इव खमाधरो राया असोगाउलो य, सायरो इव सारतरंगो बहुभंगगंगालिंगिओ य, संकरो इव सवाणीसंगओ उत्तमविसाहिद्विओ य, गोविंदो इव गोवालसेविओ विगयवाहणो य त्ति । अवि य -

हंसगई घणनाओ, वम्महरूवो समुद्दगंभीरो ।

ससि-सूर-सोम-तेओ, सुरगुरुवुद्धी य सो भयवं ॥ ३२७ ॥

तस्स य वंदणवडियाए निग्गओ सबसामग्गीए जिणयत्तो । वंदिऊण य विहाणेण, सग्गा-उपवग्गपावणप्पवणेण धम्मलाम्भेण आणंदिओ निविट्ठो नाइ-दरे । तओ सजलजलयगंभीरभारतीए पारद्धा भगवया धम्मदेसणा । अवि य -

जर-मरण-रोगतविए, संजोय-विओयदुक्खपडिहच्छे ।

संसारे जीवाणं, एको नरवर! हिओ धम्मो ॥ ३२८ ॥

धम्मेण धणसमिद्धी, संजुत्ता होइ चाय-भोएहि ।

आरोग्गसुहसमेयं, धम्मेण य आउयं दीहं ॥ ३२९ ॥

धम्मेण रायरिद्धी, धम्मेण य सग्ग-मोक्खसंपत्ती ।

किं बहुप्पा धम्मेणं, लब्भइ हियइच्छियं सव्वं ॥ ३३० ॥

पंचमहद्वयमूलो, धम्मो कहिओ तिलीयनाहेण ।

अहवा चउप्पयारो, नायवो दाण-सीलाई ॥ ३३१ ॥

दाणं गिहत्थधम्मे, मूलं सीलं च साहुधम्मम्मि ।

मूलपरिवालणाए, जत्तो सेसेसु कायवो ॥ ३३२ ॥

दाणेण होंति भोया, सीलेण य होइ वंधवोच्छेओ ।

तव-भावणाहि झिज्जइ, बहुजम्मसमज्जियं कम्मं ॥ ३३३ ॥

इयमाइवित्थरेणं, कहिए धम्मस्स पवरमाहण्ये ।

लद्धावसरो पुच्छइ, जिणयत्तो मुणिवरं नमिउं ॥ ३३४ ॥

भयवं! केण कएणं, पत्ता एयारिसी मए रिद्धी ।

चत्तारि भारियाओ, थेवं थेवं च तह दुक्खं ॥ ३३५ ॥

अक्खाओ पुव्वभवो, गुरुणा दाणं च जह पुरा दिन्नं ।
 जेणऽह संकाविरइ, निवंधणं अंतरायस्स ॥ ३३६ ॥
 उववूहिओ पहेणयहत्थाहिं तह य चउहिं कन्नाहिं ।
 अणुमइफलेण ताओ, जायाओ तुज्ज जायाओ ॥ ३३७ ॥
 एयं सुणमाणाइं, पंच वि जाईसराणि जायाणि ।
 संजायपच्चयाइं, तह त्ति वंदंति मुणिनाहं ॥ ३३८ ॥
 सुणिऊण इमं सव्वं, संपत्तो विम्हयं नयरलोगो ।
 जंपइ अहो महंतं, माहप्पं दाणधम्मस्स ॥ ३३९ ॥
 जिणयत्तो वि विचिंतइ, नूणं अइमूढमाणसो अहयं ।
 जइ दिट्ठपच्चओ वि हु, धम्मम्मि न उज्जमं काहं ॥ ३४० ॥
 अहवा किं बहुएणं, अणवज्जं लेमि अज्ज पव्वज्जं ।
 अन्नह जरजजरिओ, होहं सोयस्स आवासो ॥ ३४१ ॥

एवं संपहारिऊण पणमिओ णेण भगवं । भणियं च—

भयवं ! संसारसरे, संखुत्तो विसयविसमपंकम्मि ।
 होज्ज निहणं गओ हं, जइ तुह पाए न पेच्छंतो ॥ ३४२ ॥
 ता एस जणणि-जणए, अणु जाणाविय करेमि साहल्लं ।
 तुह पयमूले सणुयत्तणस्स वरधम्मगहणेण ॥ ३४३ ॥
 तत्तो देवाणुपिया !, अहासुहं मा करेहि पडिवंधं ।
 इय गुरुणा संलत्ते, वंदिय नयरं अणुपविट्ठो ॥ ३४४ ॥
 चलणेसु निवडिऊणं, भणियाइं तेण जणणि-जणयाइं ।
 अणुजाणह लेमि वयं, सुहंकरगुरुस्स पयमूले ॥ ३४५ ॥
 सोऊण असुयपुव्वं, दुम्मियहियएहिं तेहिं पडिभणियं ।
 मा लवसु पुत्त ! एयं, दुहावहं अम्ह हिययस्स ॥ ३४६ ॥
 अंधलयजट्टिकप्पो, एको चिय पुत्त ! अम्ह संजाओ ।
 ता परिवालसु सुंदर !, जावम्हे जीविमो ताव ॥ ३४७ ॥

जिणयत्तेण भणियं—

सोऊण नरयवासै, विसयविवागुव्वभावाइं दुक्खाइं ।
 न तरामि ताय ! ठाउं, खणं पि खुत्तो विसयपंके ॥ ३४८ ॥
 दुक्खाइं दुरंताइं, असंखसंखासु तिरियजोणीसु ।
 पेच्छंतयस्स तायय !, संसारे मे धिई नत्थि ॥ ३४९ ॥

सइरोग-सोगपउरे, संपत्ति-विवत्तिहुंतपरियत्ते ।
 माणुसभवम्मि तायय !, को जाणंतो र्हं कुणइ ॥ ३५० ॥
 साहीणो अपवग्गो, सग्गो वा जिणवरिंददिक्खाए ।
 गिहवासपासबद्धो, तरामि न ह्नु अच्छिउं तम्हा ॥ ३५१ ॥
 जे जे पेच्छसि जीवे, ते पुत्ता तुज्झ णंतसो जाया ।
 न य तेहि तुज्झ तायय !, साहारो संपयं को वि ॥ ३५२ ॥
 सब्बो सब्बस्स पिया, सब्बो सब्बस्स वंधवो आसि ।
 सब्बो वि मित्त-सत्तू, संसारेऽणोरपारम्मि ॥ ३५३ ॥

पुणो अम्ब-ताएहि भणियं -

अइदुकरं खु पुत्तय !, सामन्नं होइ सुणसु खणमेकं ।
 केसुप्पाडो भिक्खा, अन्हाणऽणुवाहणत्तं च ॥ ३५४ ॥
 भूमीसेजा मलिणं, वरत्तणं तह परीसहा विविहा ।
 अइसुकुमालो सुंदर !, खणं पि सोढुं न पारिहिसि ॥ ३५५ ॥
 जिणयत्तेण पवुत्तं, अम्मो ! अच्चंतदुकरं तस्स ।
 जो नरयवेयणाओ, तिरिक्खदुक्खं व नो मुणइ ॥ ३५६ ॥
 जह गुरुवाहिविणडिओ, किरियं अइदुकरं सुहावेइ ।
 संसारदुक्खतविओ, तह पव्वज्जं सुहावेइ ॥ ३५७ ॥

— जिनदत्तस्य दीक्षाग्रहणपूर्वकं स्वर्गमनम् । —

इय लद्धनिच्छएहिं, मायामित्तेहिं सो अणुत्ताओ ।
 दाऊण महादाणं, काउं महिमं जिणगिहेसु ॥ ३५८ ॥
 सुपसत्थम्मि मुहुत्ते, तणए जणयस्स ओगणित्ता णं ।
 भज्जामित्तेहिं समं, पव्वइओ गुरुसमीवम्मि ॥ ३५९ ॥

तओ - पदियं विचित्तसुत्तं, चिन्नं छट्ठऽट्ठमाइ तवमुग्गं ।
 विविहाहि भावणाहिं, अहोनिंसं भाविओ अप्पा ॥ ३६० ॥
 अणवज्जं पव्वज्जं, सुइरं परिवालिऊण जिणभणियं ।
 संलेहणाकमेणं, कालं काउं समाहीए ॥ ३६१ ॥
 उववन्नो कयपुन्नो, अच्छरगविसंकुले विसालम्मि ।
 सुरलोयतिलयभूए, महाविमाणम्मि सुहकलिए ॥ ३६२ ॥

वसिऊण सुही तहियं, चुओ समाणो महाविदेहम्मि ।
लङ्घूण कुले जम्मं, कयधम्मो पाविही सिद्धिं ॥ ३६३ ॥

जिणयत्तचरियमेयं, नियमइविहवेण तुम्ह वज्जरियं ।
संखेव-वित्थरेणं, जह कहियं पुव्वसरीहिं ॥ ३६४ ॥
पुव्विल्लया विसेसो, दीसइ जो एत्थ कत्थइ कोइ ।
तस्सइओ चिय भाओ, पयासिओ वित्थरेणेत्थ ॥ ३६५ ॥
अहवा मइदोवल्ला, ऊण-अहियं किं पि जं मए भणियं ।
खमियव्वं विउसेहिं, सोहेयव्वं च निउणेहिं ॥ ३६६ ॥

आसी असेसमेइणिअस्संतभमंतकित्तिपठभारो ।
सिरिनेमिचंदसूरी, पाडिच्छयगच्छकप्पदुमो ॥ ३६७ ॥
चंदो व्व अमयमुत्ती, सरो इव सत्तपीइसंपन्नो ।
सिंधु व्व विविहरयणोवसोहिओ नीरसहिओ य ॥ ३६८ ॥
जो सो उत्तमशुणरयणविउलनिदोसकोसभूएहि ।
सिरिसव्वदेवसूरीहि ठाविओ उत्तमपयम्मि ॥ ३६९ ॥
तस्स विणेएण इमं, बहुभव्विवोहकरणतिसिएण ।
सुमइगणिणा विरइयं, जिणयत्तमहारिसीचरियं ॥ ३७० ॥
जाव जिणवीरतित्थं, वित्थरउ इमं पि ताव भरहम्मि ।
उप्पायउ सुयणाणं, आणंदं वीरवयणं व ॥ ३७१ ॥
कहिऊण इमं चरियं, पुन्नं जमुवज्जियं मए किं पि ।
लहु पुन्न-पावसुक्का, सोयारगणा तओ हुंतु ॥ ३७२ ॥ छ ॥

॥ जिनदत्ताख्यानकं समाप्तम् ॥

॥ ग्रंथाग्रं ॥ ७५० ॥ छ ॥ संगलं भवतु पाठकस्य ॥ छ ॥

संवत् १२४६ वर्षे श्रावणवदि ६ गुरावद्येह श्रीमदणहिलपाटके श्रावकरांव-
देवेन निजपितृव्यः (व्य) श्रेयोर्थं श्रीमदरिष्टनेमिचरितं जिनदत्तकथासमं
लिखापितं पुस्तकं ॥ छ ॥

अथ द्वितीयं जिनदत्ताख्यानम् ।

नमिऊण[जिण]चलणजुयलं असुरसुरखयरवंदियचलण ।
 सुरइंदरइयपूर्यं मिच्छत्तविणासणं पवरं ॥ १ ॥
 तह गणहरआयरिए उवझाए साहुणो नमंसित्ता ।
 वोच्छं दाणस्स फलं पुवायरिएहि [जं भणियं] ॥ २ ॥
 [.....] न्नो अडविं व दरिं गुहं समुहं वा ।
 नंदति तहिं तहिं सो जिणदत्तो जह य कयपुत्तो ॥ ३ ॥

— जिनदत्तस्य पूर्वभवकथाया वर्णनम् । —

तत्थ को सो जिणदत्तो ? -

अत्थि अर्धतिणाम-जणवओ धणधन्नसमाउलो निच्चपमुइयजणो । तत्थ उज्जेणी नाम न[यरी ।ना]म राया । पउमसिरी नाम महादेवी । ताई विसयसुहमणुहवमाणाइं रज्जधुरं च अणुपालंताइं चिद्धंति ।

इओ य पउमपुरं नाम पट्टणं । तत्थ सिवधणो नाम वणिओ । जसमती नाम भारिया । [सिवदेवो नाम पुत्तो] ।

इओ य अन्नया कालन्तरेण महतीए सिरवेयणाए मओ सिवधणो । निवत्ति-याइं मयकिच्चाइं । ताव य सुहकम्मकखएणं असुहकम्मोदएणं, चंचलत्तणओ य लच्छीण, गयं असेसं दवं खयं । [.....] ताह वासाण पुरओ सकए पेसत्तणं काउं ।

तथा च - पुरिसेसु कलावियकखणेसु संदेहपोच्छणिज्जेसु ।

पवसंतेसु मएसु य ते देसा सुन्नया होंति ॥ १

पुत्तेहिं होइ अत्थो अम्मं पु [ण.....] ।]

[....] डूण विहवकिरणे रवि व सो चेंव अत्थमिओ ॥ २

अणुहरइ विओओ रोरवस्त तह संगमो वि सग्गस्स ।

एक्केणं चिय सुयणेण सगू(ग्ग)णरया समप्पंति ॥ ३

मा सो सुहाइं पावउ निच्चं दुक्खाण भायणं होउ । [प. १. २]

काऊण भेलयं वल्लहाण विरहो कओ जेण ॥ ४

गयकृष्णचला लच्छी मुणालदलतंतुपेलवं जीयं ।

चित्तेह चित्तियवं दप्पणछायं समं पिम्मं ॥

तओ जसवईए चित्तियं-तेण विणा न तीरण पाणधारणं काउं ।

चित्तेइ [य]-

जाव [उ] अभग्गमाणं जीविज्जति ताव जीवियं सहलं ।

परिहवपरिमलियपयाव[ग]स्स भण किं व जीवेणं ॥

उज्झंति निययजीयं तिणं व माणंसिणो न उण माणं ।

लब्भति पुणो व(वि) जीयं माणं पुण मइलियं कत्तो ? ॥

अन्नं च-भत्ता महिलाण गती भत्ता सयणं च जीवियं भत्ता ।

भत्तारविरहियाओ वसणसहस्साइ पावंति ॥

छणु परियणु वद्धावणउं जं जं कज्जु पहाणु ।

कंतिं विणु असुहावणउं दीसइ नारि मसाणु ॥

ता गच्छामो उज्जेणिं ति । तत्थ गयाण दो वि भविस्संति इहलोगो परलोगो य । जओ भणियं-

धम्मत्थकामरहिया जे दियहा निद्वणाण वोलेति ।

जदि ते वि गणेइ विही, गणेउ न हु एरिसं जुत्तं ॥ १०

तओ तं दिक्करगं गहाय गया उज्जेणिं । ठिया एगं वाणियगं समासाइऊण । लाइओ दिक्करगो वच्छवालत्तणए(त्ते?)ण । सा वि तस्स गेहे कम्मं कुणमाणी चिट्ठति ।

इओ य वच्छगएणं वाहिं सिवदेवेणं मणनिहियलोयणो पलंववाहू उद्धट्टाणद्विओ तवसुसियदेहो किं पि ज्ञाणं ज्ञायमाणो दिट्ठो महातवस्सी । तं पेच्छिऊण सुहकम्मोदएणं जाव [प. २. १] अहो महातवस्सी एस ।

उक्तं च-तणसंथारनिवन्नो वि मुणिवरो भट्टराग-मय-मोहो ।

जं पावइ मुत्तिसुहं कत्तो तं चक्कवट्ठी वि ॥

वीतरागः सुखं शेते पतितः कण्टकेष्वपि ।

रागी न लभते निद्रां पट्टतूलीष्वपि स्थितः ॥

तओ चित्तिऊण वंदिओ सविणएण, पमज्जिया से चोलियाखप्पडएण नियचलणया । थिओ थेवं वेलं । एवं दिणे दिणे वंदति, पज्जुवासेइ, चित्तेइ इमं-महापुन्नवंतो एस । अवि य-

अक्खंडियवयनियमा गुत्ता गुत्तिदिया जियकसाया ।

सज्झायज्ञाणनिरया निच्चंसुत्तिमुणिवरा होंति ॥

ता एसो कस्स वि महापुंनवंतस्सेव गेहे पारणयं करेइ । को एत्थ महाकल्ला-
णभयणो अत्थि ? तो सो वि वंदणीओ भविस्सइ । जेण—

ऊसरि वावइ जो अबुहु कड वि जु वि पावेइ ।

हारइ सो धणु अप्पणउं जो निस्सीलहं देइ ॥

१४

रिसयह विसयविरत्ताहं वयधारहं नियमेण ।

दाणु सुप्तेहिं देहु जणा बहुगुण लब्भइ जेण ॥

१५

तओ वंदिउं गओ वच्छवालो सगिहं । तम्मि य दिवहे माहपुन्निमाए
भामेइ लोगो पहेणयाइं वम्भणाणं सोतासिणीणं च । आणिया य बहुएहिं
जसवतीए सोयासिणीहिं मंडया । पेसियो महाकाओ सामिणा मंडओ ।

इओ य तम्मि चेव दिवसे तस्स महाणुभावस्स रिसिणो पारणगादिवसो
जाओ । तओ आगमविहाणेण पविट्ठो नयरिं । जाव [प० २.२] पइट्ठो अच्चुप्प-
न्नयाए विसुद्धकम(म्म)सुहपायववीयभूओ वणियकुमारस्स जसमईए घरम्मि ।
दिट्ठो य पप्फुल्लोयणेण सिवदेवेण ।

अन्नं च—जेण न किंचि वि कज्जं तस्स वि घरमागयस्स जे सुयणा ।

निउणं पहरिसवयणा नियसीसं आसणं देंति ॥

१६

पत्ते पि य पाहुणए किं काही दुग्गओ तुरंतो वि ।

अन्धो मलिएहिं वि लोयणेहिं अन्धो च्चिय वराओ ॥

१७

उप्पाइऊण सुयणं सामन्नधणं हयास ! रे देव ! ।

इच्छा विउला तुच्छा य संपया कीस निम्मविया ॥

१८

अहो मे भागधेज्जाणं अन्ना मे सुहपरिणई ! अहो मे मणुयजम्मस्स सफलया !
अहो मे एस महालाभिस्स संपायणत्थं खीणो अत्थो ! ता किं बहुणा ? पत्तं जं
पावियवं । अवि य—

एयाइं ताइं चिरचिन्तियाइं तिन्नि वि क्रमेण पत्ताइं ।

साहुस्स समागमणं संतं च मणप्पसाओ य ॥

१९

काले थेवं दिज्जउ माऽकाले वहुं (बहुययं) पि देज्जाहि ।

न हु एगदिवसवुट्ठोदएण निप्पज्जए सस्सं ॥

२०

काले उवणिजंती थेवा वि महोसही जियावेति ।

अमयरसमीसिएण वि मयस्स किं लावयरसेण ॥

२१

दाणोवभोगपरिवज्जिएण दवेण किं त्थ किवणस्स ।

लद्धेण वि नत्थि गुणो पक्कविट्ठेण कायस्स ॥

२२

ता पुन्र्वन्तो हं जेण मम [प० ३. १] गेहे अज्ज भूमी महातवस्सिरिसिच-
लणेहिं अकंता । जाणामि अज्जेव दाणं विभवो, ता पडिलाभेमि सविभवेणं ।

जेण - अणवरयं पि व(उ) दंतो को वि नरो होति धिविहरिद्विल्लो ।

निच्चं चिय संचंतो कोइ सया दुक्खिओ चैव ॥ २३

दाणस्स नत्थि नासो आहम्मिय(एँ) हम्मिए य दिन्नस्स ।

आहम्मिए अहम्मं धम्मं पुण धम्मिए होइ ॥ २४

तओ हरिसेणाऊरिज्जमाणहियएण उवाइयं कूरस्स मल्लयं । दिन्नं तस्सइद्वं ।
मा जणणी अंवाडिस्सइ त्ति तओ न दिन्नं सव्वं । तओ उवाइयं पायसस्स मल्लयं,
दिन्नं तस्स वि अद्वं । दिन्ना सक्करापगव्भा पुणो दो मंडया । एत्थंतरम्मि
समागया सव्वरसपुन्ना धाली । तओ चित्तियं - अहो मे धन्नया ! । भणिओ य
जणणीए - 'वच्छ ! वच्छ ! एयं पि देह एयस्स महाणुभावतवस्सिणो ।'

भणियं च - अणुदियहं दिन्तस्स वि झिज्जंति न सायरस्स^१ रयणाइं ।

पुन्र्वखएण खिज्जइ धणरिद्धी न उण चाएण ॥ २५

तओ पवहुमाणसुहमाणसेण ढोइया रिसिणो । भणियं च रिसिणा - 'धम्म-
सील ! संपुज्जति मम एएण ।' तह वि य निवडिउं चलणेसु गहाविओ कवलमेत्तं
त्ति । तओ वंदिओ विणएण । तत्थ य पहेणयं धेत्तूण आगयाहिं दिट्ठो चउहिं
कुमारियाहिं । ताहिं अभिनंदिओ सिवदेवो । भणिओ य - 'वयंस ! [प० ३. २]
पुन्र्वन्तो तुमं, जेण तए एस रिसी पडिलाभिओ ।' पढियं च ताहिं -

जिणचलण[कमल]सेवारएहिं गुरु-साहुभत्तिजुत्तेहिं ।

पाविज्जहिं पुरिसेहिं वालय ! विउलं महारज्जं ॥ २६

जे पूयंति कयत्था साहुजगं नियविढत्तदव्वेणं^१ ।

ताण सुलद्धी जम्मो सफला ताणं च धणरिद्धी ॥ २७

ते होंति सुराहिर्वई सुइरं भुंजंति तत्थ सोक्खाइं ।

तत्तो चुंया समाणा पुणरवि पूयारिहा होंति ॥ २८

चोइसरयणाहिर्वई नाहो मणुयाण सुरसहस्साणं ।

दाणेण होइ चक्की सामी छक्खंडभरहस्स ॥ २९

वररूय-सत्त-संपय-गुणवया दरियसत्तुनिट्ठवणा ।

बलदेव-वासुदेवा वि भवन्ति सुपत्तदाणेणं^३ ॥ ३०

१ 'वि न झिज्जंति सायरस्स' प्रती । २ 'तत्तो य चुंया' प्रती । ३ 'देवा भवन्ति सुपत्त-
द्विदाणेणं' इति प्रती ।

एत्थंतरम्मि निग्गओ साहू । ताओ य सुइरं बहुमन्निऊण गया सभवणेसु ।
दारगो वि जिमिओ । तं चेव भावेमाणो ठिओ कं पि वेळं । जाव नियया-
उयक्खण्ण मओ केण वि कालन्तरेणं ।

— जिनदत्तस्य जन्म-परिणयनादिकथाया वर्णना । —

इओ य वसन्तपुरे नयरे जीवदेवइब्भस्स जीवजसाए भारियाए महाओवाइ-
यसयाइं पयच्छमाणणं उववन्नो कुंच्छिसि पुत्तत्ताए त्ति । जाओ य नवण्हं
मासाणं साइरेगाणं । जाओ महालक्खणधरो । कयं से नामं जिणदत्तो त्ति ।

तओ वड्डुए देहोवचण्ण कलाक [५० ४.१] लावेण य । जाव गहिया
बाहत्तरिकलाओ । न य इच्छइ परिणेउं । तओ सिणेहेण माया-वित्तेहिं
छूढो दुल्ललियगोड्डीए । तओ आराम-काणणुज्जाण[.....]पाविओ वेसाण घरेसुं
च आयय[णेषु]दीहियासु य तित्थेषु महापहपत्तेसु आढत्ता हिंडावेउं
पेच्छणयसयाइं पेच्छमाणा गन्धव्वगीयवाइयसिंगारवे(वि ?)यारपरियरिया,
जाव देवउलपइडेणं अउवदंसणीयं सवंग्गावयवसुंदरं पुराणनिकुट्टियं दिइं
जुवइरुवं । तं च केरिसं ? —

भेतूण मयणदेहं मसिणं मुसुमूरिऊण अमएण ।

चित्तकलाकुसलेणं लिहिया नूणं पयावइणा ॥

३१

निरुनि(वि)या य सुचिरं जिणदत्तेण । अवि य—

ससिणेहवियसिरिसरायमुहो (?) पसंतदिट्ठीए ।

पियइ व कयंजलिउडो आसायंतो तयं रूवं ॥

३२

किं मे इमिणा निरत्थएणं जम्मेणं समसुहसुहियं समदुक्खदुक्खियं सम-
सणेहसम्भावं एकं पि माणुसं जस्स नत्थि । सो किं न मरइ ? त्ति । ता जइ
एरिसरूवं रइ व सुंदरं न पावेमि ता किं निरत्थएणं इमिणा जम्मेण मे कज्जं ?

भणियं च—धम्म-उत्थ-काम-मोक्खाण जस्स एकं पि नत्थि जियलोए ।

किं तेण जीविएणं किं तेण व नन्दपुरिसेणं ॥ [५० ४.२] ३३

.....तिन्नि वि एयाइं तरुणजोग्गाइं ।

निरइसयाइं ताइं च जस्स सो उत्तमो इहइं ॥

३४

ता जइदि कामसेवणं कीरति तो एरिसरूवातिसयकलिएणं तह कीरति वो.....

..... न चेच्छया ।

मानुष्यं दुर्लभं प्राप्य न भुक्तं न विशोपितम् ॥

३५

एवं चिंतेमाणो नियत्तिओ गेहं । गहिओ मयणावत्थाहिं ।

पदमं महुरासायं पच्छा हिययं रसेण वा[सेड] ।

[मारेड विसं विणु ओसहे] ण पेम्मं परायत्तं ॥

३६

वरि मरणं मा विरहो विरहो दूमेड अंगमंगाडं ।

एकं चिय वरि मरणं जेण समप्पंति दुक्खाडं ॥

३७

एवं चित्तेमाणो पडिओ पछंके । आढत्तो म..... ।

हारो चंदणपंहुजलो वि जलदो य सीयलो वाऊ ।

विरहगिगतावियस्स य अहिययरं कुणाति सो दाहं ॥

३८

गंधवं कन्नसुहं नेच्छइ से महुरयं पि सोडं जे ।

कामरइराग..... ॥

३९

..... ।

विसयविमोहियचित्तो मन्नइ सुन्नं व अप्पाणं ॥

४०

गविडो जीवदेवसेट्टिणा । दिट्ठो पछंके टिओ । पुच्छिओ य—‘वच्छ ! किं वाहए ?’ तेण भणियं—‘न किंचि ।’ चित्तियं सेट्टिणा—.....[प० प. १]

..... ।

विरहवियारा सुहुलुग्गयाण हियए समप्पंति ॥

४१

तओ पुच्छिया वयंसया । कहिओ जहोवलदो बुत्तंतो । सेट्टिणा चिन्तियं—

ता लज्जा ता माणो ताव..... ।

.....सहिओ, पेम्मपिसाओ न लंवेइ ॥

४२

तओ भणिया वयंसया—‘संवासेह कुमारं, करेउ आवस्सयाइ(यं) संपाडेमि से हिययं(य)समीहियं । गओ य जीवदेवो.....

.....रिसिओ चित्तएणं—‘भो ! सुंदररूवे अणुराओ कुमारस्स, ता जइ कह वि एव(य)रूवधारिणी माणुसी कुमारी हवेज्जा ता संपाडेमि सा, जइ वि रायकन्नग ति । ता तं.....

यस्स गेहे कयोवयारेण गहियासणेण य भणियं सेट्टिणा—‘सोहणं निवत्तियं आययणं तुब्भेहिं, ता अम्हाण वि जाया तारिसाययणकारवण.....

.....रूवं तं पुण न जाइ(रि)सयं पयावइणा निम्मविडं(यं) ति । सिप्पिएण भणियं—‘भो ! पयावइनिम्मियं चैव, अम्हाणं पुण हत्थ-

लक्खणं’ति । सिट्टिणा भणियं.....[प० प. २]

सिप्पिएण—‘मया चंपागएण विमलसेट्टिधूया कन्नगा दिट्ठा । तीए रूवसंपयाए भो सेट्टि ! न मया सहस्संसो रूवस्स संपाडिडं सक्किओ ।’ तओ आणंदिओ सेट्टी । पुच्छिओ य(अ)सेसवुत्तंतं । दाऊण पारिओसियं चित्तगरस्स गओ

सभवणं सेट्टी । चिन्तियं च—

तूरंतेसु न सका अत्थो विज्जा य रायलच्छी य ।

हियइच्छिया य भज्जा सत्तण य विप्पियं काउं ॥ ४३

कहिओ बुत्ततो से भारियाए । तओ हरिसाऊरियहियएहिं दोहि मिलिऊण
लिहावियं जिणदत्तपडिच्छंदयं गहाय पेसिया वरया । पत्ता य तहिं । दंसिओ
विमलसेट्टिस्स लेहो पडिच्छंदओ य । दिट्ठो य आसन्नट्टियाए कन्नयाए
जिणदत्तपडिच्छंदओ । निरुविओ य सविसेसं । तओ गहिया मयणाए
(णेण) । अवि य-

जाईसराइँ मन्ने इमाइँ नयणाइँ लोयमज्झम्मि ।

जं पढमदंसणे चिय मुणंति सत्तुं व मित्तं वा ॥ ४४

जइ वि न हसति न जंपति निहुयं झाएइ निययहिययम्मि ।

मयणाउरस्स दिट्ठी लक्खिज्जइ लक्खमज्झम्मि ॥ ४५

पेच्छइ अलद्धलक्खं दीहं नीससइ सुन्नयं हसइ ।

जंपइ य अपुवत्थं तह हियए संठियं किं पि ॥ ४६

पठियं से सक्खियाए-

लग्गो सि कोति गहो ऊससियंग ति किं न लक्खेहि । [प० ६.१]

मा विलवि(व)उ अणिवन्धं वेज्जघरे निज्जउ वराइँ ॥ ४७

निरुविऊण य सेट्टिणा रूवाइसयं, रूवाओ कलाइसओ चैव, पडिच्छिओ
रूवातिसएण ।

जत्थाकिई(इ) तत्थ गुणा जत्थ गुणा तत्थ संपया वसति ।

संपयसहिया पुरिसा कं सोक्खं जं न पावंति ? ॥ ४८

तओ दिन्ना हियएण तस्स । लद्धो कुमारीए अहिप्पाओ । वरिया य तेहिं ।
दिन्ना य सब्बहुमाणं तस्स । गया वरया । वद्धाविओ य जणओ । कइवयदियहेहिं
आणिओ जिणयत्तो । परिणिया य पसत्थे तिहिकरणजोए । कहाणयविसेसेण
नि(नी)या य सगिहं महाविभूईए जिणदत्तेणं । अच्छइ तीए सह विसयसुह-
मणुहवंतो । ता

उच्छगामे वासो सेयं वत्थं सगोरसा साली ।

इडा य जस्स भज्जा पिययम ! किं तस्स रज्जेण ? ॥ ४९

— जिनदत्तस्य द्यूतप्रसक्तिवर्णनम् । —

अन्नया य मणागं जाया सिरवेयणा जिणदत्तस्स । तओ आढत्तो कीलावि-
णोओ । जाया य तत्थेव रती । तओ आढत्तो जूएणं खेच्छिउं, जाव जायं
वसणं । आढत्तो खेच्छिउं अणवरयं ति, जाव हारिथो सत्तकोडीओ । मग्गिओ

भंडारिओ । तओ भंडारिण चितियं - बहुयं दविणं हारियं ति, ता कयाइ अंवाडेसइ सामी, ता पुच्छामि ताव । तओ विक्खेवं किं पि काउं निसिद्धा जायगा । तओ सयमेव [५० ६. २] मग्गिओ विमलमईए भंडारिओ । जावऽत्थ कड्डियाओ तिन्नि कोडीओ । तओ तेण चितियं - बहुयं कड्डियं दवं ति, न याणामो किं पि भणिस्सइ सामी । ता किं पि व(वि)क्खेवं काऊण पुच्छामि । तओ किं पि भणिउं निसिद्धो ताव । तओ जिणदत्तेण चितियं -

कालेण जमिह दिज्जति जं च न दिज्जइ य मग्गमाणस्स ।

दुक्खेण जं च दिज्जति तं बहुसरिसं अदिन्नस्स ॥ ५०

भणिउं जाण न दिज्जइ बहुयं भणिऊण दिज्जए थोयं ।

कालो जत्थ गमिज्जइ ते तिन्नि विसज्जिया लोए ॥ ५१

ता भो ! पेच्छ, एत्तिणोव कड्डिणं धणेणं धरिज्जति मम धणं ति ।

इच्छा जं पडिवन्नं सुहयं थेवं पि प(व)हुत्तु ।

माणह भंगिं जइ पुहति, तो वि न लेयण जुत्त ॥ ५२

गिरिवरमन्दरंसरिसो ताव नरो होइ जीवलोयम्मि ।

परिभवसंचकारं देहि त्ति न जंपए जाव ॥ ५३

ता किं इमिणा गुरुपरंपरागएणं पराहीणेणं अहिमाणखयकारेणं अत्थेणं ? ति । ता कुलहरं पराणिऊण विमलमई, ता गच्छामि कहिं पि दविणोवज्जएणं ति । तथा च -

यस्यार्थास्तस्य मित्राणि यस्यार्थास्तस्य वान्धवाः ।

यस्यार्थाः स पुमान् लोके यस्यार्थाः स च पण्डितः ॥ ५४

तओ चितियं जिणयत्तेण -

जलहिविसंघडिण वि निवसिज्जति हरसिरम्मि [५० ७. १] चंदेण ।

जत्थ गया तत्थ गया गुणिणो सीसेण बुज्जंति ॥ ५५

तओ उवसंघरियं जु(जू)यं । अच्छए विमणसो । कहियं च भंडारिण सामी-सामिणीणं । तेहिं भणियं - 'असोहणं कयं जं निवारियं, संपयं जहामग्गियं देज्जह' त्ति । चिन्तियं च सेट्टिणा -

मइलिज्जइ जेण कुलं जेण जसो जेण विहडइ पयावो ।

न समायरंति कज्जं तं वीरा मरणसमए वि ॥ ५६

हकारिऊण भणिओ जिणयत्तो सेट्टिणा - 'वच्छ ! किं इमिणा सिद्धजणगर-हिएण जूयवसणेणं ? ति. ता इमिणा दवेणं करावेह जिणाययणाइं, जिणपडि-

माओ, ताणं च पूयाओ, देह दीणानाहाण महादाणं । किं इमेण जूएणं ?
ति । जिणयत्तेण भणियं - 'न पुणो रमिस्सामि ।'

— जिनदत्तस्य विमलमत्या सह श्वसुरगृहे गमनम् । —

दिट्ठो विमणसो विमलमईए वि परिमुक्कनिययवावारो । तओ नायं तीए
गहिओ रोदिमाए एसो महाणुभावो । न सहंति माणिणो माणभंगं । पढियं
च ताए -

अवि मरति धुरालग्गो संचुन्नियसंधिवन्धणो धवलो ।

न य पामरस्स वि रहे आरासंघट्टणं सहति ॥

५७

अवि उड्डं चिय फुट्टंति माणिणो न य सहंति अवमाणं ।

अत्थवणम्मि य रविणो किरणा उड्डं चिय फुरंति ॥

५८

थेवं पि माणमलणं न य विसहति माणिओ मरंतो वि ।

अत्थं पियं [प० ७. २] सएसं सुसामियं झ त्ति छट्ठेइ ॥

५९

तहा वि णियनयरगमणवक्खेवेण वीसारेमि एयस्स सोयं । तओ भणिया
निययमहतया - 'विसज्जावेह अज्जउत्तसहियं मम' ति । तेहिं भणियं - 'एवं'
ति । तओ विसज्जावियाइं दो वि सेट्ठिणा समालोचिऊण वइयरं । महाविभूईए
नियपुरिसे सहाए दाऊण पेसियाइं दो वि जणाइं । जिणदत्तेण चिन्तियं - सोहणं
जायं अणुकूलं । तओ गयाइं जाव य कहाणयविसेसेण पत्ताइं चंपानयरिआस-
न्नमणोहरुज्जाणं । तओ भणिया नियपुरिसा जिणयत्तेणं - 'भो भो ! नियत्तह
तुम्हे ।' तओ उवरोहसीलयाइ त्ति काउं पेस(सेइ ?)त्ति अम्हे एस । ता एवं
करेमो । तओ सपच्छयणा णियत्ता ते । ताइं च पविट्ठाइं नयरीए । बहुमन्निओ
जिणयत्तो ससुरवग्गेणं । ठिओ कइव[य] दियहे ।

— जिनदत्तस्य श्वसुरगृहादन्यत्र गमनम् । —

अन्नया कीलत्थं निग्गयाइं उज्जाणं । तत्थ केण वि छलेणं वेसपरावत्ति-
णियाए परावत्तिय वेसं ऊसरिओ जिणयत्तो । तेहिं च महापवंचेहिं गविट्ठो, न
य दिट्ठो । तओ महाविरहवेयणाभिभूया महामाणसदुक्खेण पीडियसरीरा
अट्टदुहट्ठाइं चित्तेमाणा अच्छइ विमलमई । किं च -

एकेण विणा पियमाणुसेण सव्भावनेहमइएण ।

जणसंकुला वि पुहती अवो रणं व पडिहाइ ॥

६०

- अन्नत्थ पिओ अन्नत्थ गेहिणी वन्धवा वि अन्नत्थ ।
 भूयवलि व कुडुम्भं विक्खित्तं कह कयंतेण ? ॥ ६१
- अणुवत्तिणी विणीया सीलवई निच्चकालगुणरत्ता ।
 हा न हु जुज्जइ दइयय ! मोत्तूणं एक्खियं [प० ८.१] इहइं ॥ ६२
- पत्तिय कुविओ वि परं सुयणो च्चिय संजणेइ आणंदं ।
 जलहरमइलो वि ससी कुमुयवणं किं न वोहेइ ॥ ६३
- जइ ता जाएज्ज पुणो कम्मविहाणेण माणुसे लोए ।
 अवत्तजोव्वण च्चिय मरेज्ज मा मे पिओ होज्जा ॥ ६४
- जोइससहस्सपरिवारिओ वि वेप्पइ ससी विडप्पेण ।
 बहुपरियणेण वि जए निस्सामन्नाइं दुक्खाइं ॥ ६५
- सयणे परिभूयाओ दोहग्गकलंकंदूसियाओ य ।
 भत्तारदेवयाओ नारीओ होंति लोयम्मि ॥ ६६
- दिट्ठे तुमम्मि नरवर ! अण्णो हियए ण ठाइ मह पुरिसो ।
 अहिमयरं मोत्तूणं को दइओ होइ नलिणीए ॥ ६७

अह वा किं एएणं निरत्थविलव(वि)एण । जेण -

- जर-मरण-वाहि-रोग-रय-मल-किलेसवहुलम्मि संसारे ।
 नत्थि सरणं जयम्मि वि एकं मोत्तूण जि[ण]वयणं ॥ ६८

ता एत्थ द्विया चेव पविसिधवयं चरमाणी चिट्ठामि उज्जाणे । विमलमईए
 संपाडियं जहासमीहियं ति । चित्तियं च -

- असरिसविहंगपयपंतिमंडियं पेच्छिउण कमलवणं ।
 मुक्कं माणसभरिएहि माणसं रायहंसेहिं ॥ ६९
- मेच्छिज्जउ हंस ! सरं कत्तो वासो परम्ममुहे दै(दे)वे ।
 जाव न ठवेइ अम्हं कायपयो मत्थए चलणं ॥ ७०

जिणयत्तो वि उज्जाणाओ निग्गंतूणं गओ दहिपुरं नाम नयरं । तत्थ हिंडंतो
 दिट्ठो दरिदसत्थवाहेण । तस्स य महाकाओ अण्येयवणस्सइसंकुलो आरामो
 अत्थि । सो न फुल्लति । [प० ८.२] सो 'विसिट्ठाकिई' काउं पुच्छिओ
 सत्थवाहेण - 'भो भो ! जाणसि किं फलोवायं ?' तेण भणियं - 'जाणामि ।'
 पढियं च तओ रुक्खाउवेयं । तओ दंसिओ जाव विदिन्ना डो(डा)हलगा,
 फुल्लाविओ फलाविओ य । तुट्ठो य सत्थवाहो गहिओ पुत्तत्तेणं । नीओ घरम्मि ।
 मज्जिओ, कराविओ भोयणं(ण)विहिं सिणेहेणं । बहुमाणेणं दियहा वच्चंति ।

अन्नया चित्तियं जिणयत्तेण -

अहलाइँ [ताइँ ?] दुरुदुल्लियाइँ धम्म-उत्थ-कामरहियाइँ ।

• जनकरहयाइँ गयजोवणस्स हियए खुडुक्कंति ॥ ७१

धर्मार्थ-काम-मोक्षाणां यस्यैकोऽपि न विद्यते ।

अजागलस्तनस्येव तस्य जन्म निरर्थकम् ॥ ७२

तम्हा तावउम्हाणं धम्मो च्चिय नत्थि दाणरहियाणं ।

कामो अत्थेण विणा अत्थो वि न दीसए अम्हं ॥ ७३

अत्थस्स उवाया [पुण] दिसिगमणं होइ चित्तकरणं च ।

नर[वइ]सेवाकुसलत्त[णं] च माणप्पमाणेसु ॥ ७४

धाउवाओ मन्तं देवयआराहणं च केसिं च ।

सायरतरणं तह रोहणम्मि विण्णाण वाणिज्जं ॥ ७५

नाणाविहं च कम्मं विज्झ(ज्जा)सिप्पाइँ षोगरूवाइँ ।

अत्थस्स साहणाइँ अणिंदियाइँ च लोयम्मि ॥ ७६

एवं चिंतिज्जणं भणिओ [सत्थवाहो]—‘ताय ! गच्छामि सिंघलदीवं ।

अन्नं च—[५० ९.१]

जे च्चिय भमंति भमरा ते च्चिय पावंति सुरहिमयरंदं ।

मन्दपरिसक्किराणं होइ रई लिम्म्वकुसुमेहिं ॥ ७७

अकमागया वि लच्छी दीसइ भुयणम्मि साहसधणाण ।

साहसरहियाण पुणो निया वि लच्छी पराहुत्ता ॥ ७८

गिरिमुद्धरंति पयरंति सायरं महियलं पि लंवंति ।

तं नत्थि जए वित्थिण्णसाहसा जं न कुवंति ॥ ७९

— जिनदत्तस्य सिंहलदेशे प्रयाणम् । —

तओ तेण वियाणियाहिप्पाएण भणियं—‘एवं होउ’त्ति । संजत्तियं पवहणं ।

पउणीकया आढ(ड)त्तिया । गहियाइँ इतरतीरजोगाइँ विविहभंडाइँ । तओ भंडं

धेत्तूण कहाणयविसेसेण पत्ता सिंघलदीवं । आवासिया एकम्मि महाघरे ।

तम्मि य सपुत्तां थेरी परिवसइ । सा य केरीसा—

सीसं पलियं पलित्तं(वलित्तं ?)थाणंतर (थणंतरं) विगलिया मुहे दंता ।

कंपंति दो वि हत्था तह वि मणं(णे) जोवणं वहति ॥ ८०

चिंत्तियं जिणयत्तेण—

ऊसेण विणा विणु पाणिएण संजोयजुत्तिरहिएणं ।

एमेव कहवि जरधोइयाए निकारियं सीसं ॥ ८१

तं जि मुहुल्लुड तं जि सिरु, ताइं जि लोयणुलाइं ।

नाइ विहीसी संचरइ, दिन्नड पाउ जराए ॥

८२

भणिया जिणयत्तेण - 'जणणी तुमं मज्झ ।'

इओ य तम्मि नयरे महारायकन्ना [प० ९,२] महावाहिगहिया । तीए य सरूवं-जो [ए]ईए आसन्नो सुयति सो य मरति । तओ परिचत्ता लोएहिं । राइणा कराविओ वाहिं पासाओ । पडिबद्धं च सधं नयरं 'एकेणं सोयएणं गंतवं तीए समीवे ।' एवं वच्चइ कालो । जावागओ तीए थेरीए पुत्तस्स वारा(र)ओ । कहियं मज्झत्थेणं । तओ रोविउं पयत्ता थेरी । दिट्ठा जिणयत्तेण, पुच्छिया य । कहियं ताए । चित्तियं जिणयत्तेण । अवि य -

सयलम्मि वि एत्थ जए ते पुरिसा जे परं न पत्थंति ।

जे य पहु-मित्तकजे तणं व मन्नंति अप्पाणं ॥

८३

भदणतरु व सुयणा फलरहिया जइ वि निम्मिया विहिणा ।

तह वि कुणंति जणाणं उवयारं नियसरीरेणं ॥

८४

सो य(उ)वयार जु अग्गिलउ, चित्ति एगमणेणं ।

जो पुण कियति पडिक्कियति, रिणु छिज्जइ किं तेण ? ॥

८५

हुंति परकज्जनिरया नियकज्जपरम्महा फुडं सुयणा ।

चंदो धवल्लेइ मही न कलंकं अत्तणो फुसति ॥

८६

अन्नं च -

जस्स न गेण्हंति गुणा सुयणा गोट्ठीए रणमुहे सुहडा ।

नियजणणिजोवणुछुरणेण जाएण किं तेण ? ॥

८७

तओ रुयमाणी भणिया जिणयत्तेण - 'माए ! मा रुयसु, अहं पि ते पुत्तो । ता अहं गच्छिस्सामि' त्ति । [प० १०.१] तीए भणियं - 'पुत्तसरिसो तुमं पि, तेण, मम ता दोण्ह अच्छीणं ता कवणं फोडेज्जा ? ।' तहा वि निव्वंधेणं बहुप्पयारं भणियं इच्छाविया तेण ।

तिणलगम्मि समदिएण, ओसविंदुसमेण ।

जइ जसु लब्भइ जीविण, तो मुइयह अद्धेण ॥

८८

तणलगम्मि समदिएण पवणाहयउदयविंदुसरिसेण ।

जइ जीएणं विठप्पइ थिरो जसो किं न पज्जत्तं ? ॥

८९

भणिया बुद्धा - 'करेह संपत्तीफलसंमालहणाइं ।' तओ ण्हाओ कयवलिकम्मो समालद्धो कुसुमकयमाणो परिहियदिवंसुओ सवालंकारडलंकिओ वसुणंद-खग्गवावडकरो विज्जाहरकुमारो व पयड्ढो नयरमज्जेणं । दिट्ठो राइणा पासा-

यद्विष्णु नयरलोण य । तओ राइणा पुच्छिओ आसन्नपरिवारो - 'भो ! को एरा अउव्वरूवधरो ? भयवं कामदेवो कत्थ वा पत्थिओ ?' ति । तओ कहियं लोएहिं - 'कुमारिअवणे वासुगो' ति । तओ चिन्तियं राइणा - 'हा धिरत्थु ! मे जम्मस्स, धिरत्थु ! कन्नगाए, जेण ईइसा लोगदुल्लहा पुरिसा याजंति । ता देव ! [कहं ?] तुमे एवंविहं रयणं उप्पाइयं ति । पढियं च -

दो पुरिसे धरउ धरा अह[५० १०.२] वा दोहिं पि धारिया धरणी ।

उवयारे जस्स मती उवयरियं जो न संफुसति ॥

९०

अह वा भवियवं मज्झ केणावि अउव्वपावफलेणं तेण एवंविहा कन्नग ति पादुब्भूया । ता हे महाणुभाव ! अत्तणो महाणुभावेण रक्खिज्जउ अत्तणो सरीरं ति । तओ निरूविओ गच्छन्तो य बहुवेलं जाव अदरिसिणीह्वओ । तओ गओ राया बहुयाइं अट्टदुहट्टाइं चिंतमाणो जाव पत्तो सभवणं । तत्थ वि य तस्सेव रूवावयवमणुभावेमाणो चिट्ठति । सो वि पत्तो पासायं । चिंतियं च तेण - किं पुण एयं जं रायधूयासगासं सुत्तो मरति ? ता किं एस दिव्वपओगो ? किं वा एयाए चैव कण्णगाए को वि पओगो ? किं वा धरंगओ को वि एस उवसगो ? अहवा जो होउ सो [हो] उ ।

सहसा खयंकरियं^१ अणत्थदंडस्स अग्गला परमा ।

अवराहिणं पि सहसा रक्खति अपमत्तया पुरिसं ॥

९१

अप्रमत्त-सुसम्बद्ध-गुणदोषानुयायिनः ।

दिशो निरीक्षमाणस्य नास्ति जागरतो भयम् ॥

९२

ता अप्पमत्तेण मया अप्पा रक्खियव्वो, निरूवेमि किंचि उवायं, निरूवेमि धरं । तओ निरूवियं वाहिं गंतूण धरं जाव न किंचि दिडुं आसंकाथामं ति । तओ बीयभूमीए चडिओ । तत्थ निरूविया दिव्वकण्णगा महावाहिगहिया । [५० ११.१] तओ आलत्ता तेण । सो वि य तीए । निसण्णो य तयासण्णे विरइयपल्लंके । आढत्तो वोल्लावेउं । जाओ कुमारीए तस्सुवरि बहुमाणो । निन्दियं च अत्ताणं । आलावसंक्रहाहि प(य) ठियाइं थेववेलं । आढत्तं कुमारेण कहाणयं महुराए हिययपल्हावणीए वायाए, जाव महावाही(हि)पीडियाए वि मणागं वयणमेयं कण्णेहिं पलिस्सायमाणीए आगया निदा । कुमारेण आणिया हेट्टाओ खोडी^२ । मुक्का पल्लंके । पाउरिया पाउरणेण । थिओ अप्पणा अविंभत-रदीवे आयड्डियखग्गो खंभंतरिओ निरूवमाणो चउदिसं ति । जाव महतीए वेलाए सुहपसुत्ताए कन्नगाए निवाइयमुहविवराए धोरमाणाय(ए) दिट्ठाओ ।

तणुयाओ वे जीहाओ पयंपमाणीओ^१ । तओ जाया से आसंका, थिओ चैव संकमाणो, जाव दिट्ठं मुहाओ निग्गच्छमाणं सप्पमुहं ति । तओ नायं—एयाओ सयासाओ भयं ति । जाव अवलोइउं आढत्तो पासेसु पन्नगो, न दिट्ठो छाहिं^२ अंतरिओ जिणयत्तो । तओ ससंको नीसरिउं आढत्तो जाव निग्गओ सव्वो । अवयरिओ कुमारिपल्लंकाओ । आरूढो कुमारपल्लंके । आढत्तो सिरपएसे किल दसिउं जाव, ताव करणदक्खयाए कुमारेण कओ अट्ठखंडाई पण्णगो । [प० ११.२] उवसंहरियं खग्गं । छूढो तीए चैव आभरणकरंडियाए पन्नगो । ओसारिया खोडी । निसन्नो पल्लंके । परिसमाणियमहासमरभरो व गहिओ वि(वी)सत्थिमाए । नयरयारजणसूयणेण य आणंदिओ वयणेणं । सा वि निग्गयवाही परमनिवुई(इं) गया सुविऊण वीसत्थविसिद्धमहुरगन्धवरवाऊरि-ज्जमाणसवणविउद्धा । जाओ ससंभवं(भं?) मणम्मि तोसो । आढत्ता चित्तिउं—अहो किमेयं सहसा समुब्भूयं? जओ अयगओ मे वाही सरीराओ, जायं मे लहुयं उयरं, गहियाइं उच्छाहेण अंगाइं, सो महाणुभावो वि सत्थो चिट्ठति । ता एयस्स एस पहावो, न अन्नो एत्थ वियप्पो ति । ता पुच्छामि एयं 'किमेत्थ तत्तं?' ति । तओ सविणयं सव्वहुमाणं समहुरवयणं च पुच्छियं—'सामि! किमेयं?' ति । कुमारेण भणियं—'सामिणि! तुमं न जाणसि?' कुमारीए भणियं—'नाह! नायं मए, तह वि य विसेसेण नाउमिच्छामि ।' कुमारेण भणियं—'जइ एयं (वं) ता समलिगाए' तत्तं अच्छइ, निरूवेह एयं ।' ततो ससंभंताए निरूविया य तीए जाव सहसा 'सप्पो सप्पो' ति भेणमाणीए मुक्का । तओ धीरविया कुमारेण—'धीरा धीरा होहि, एस सो सरीरदोहगो दुरायारो वाही, कओ विगयपाणो तुज्ज कल्लाणेहिं ।' कुमा [प० १२.१] रीए भणियं—'कहं चिय?' तओ कहिओ बुत्तंतो । तं च सोऊण आणंदिआ सुइरं हियएणं । कुमारीए वहुमण्णिओ—'सामि! को तुमं मोत्तूण अण्णो उवायकुसलो धीरो महाणुभावो परोवयारव-च्छलो पडिवन्ननिरउ' ति । जेण—

हियए जाओ तत्थेव वड्ढिओ नेय पयडिओ लोए ।

ववसायपायवो [सु]पुरिसाण लक्खिज्जति फलेहिं ॥

९३

कुमारेण भणियं—'मुद्धे! तुज्ज चैव पुन्नप्पहावो' ति । तओ थियाइं विसिद्धकहाए थेववेलं ।

— जिनदत्तस्य सिंहलराजकुमार्याः पाणिग्रहणम् । —

इओ य राइणा महाणुभावदंसणु(णू)सुएण पेसिया गवेसगा—'भो भो! गवेसह को बुत्तंतो तस्स महाणुभावस्स वड्ढति?' गया यं ते । सुओ य जंपंताणं

सदो । वद्वाविओ राया - 'जीवइ सो महाणुभावो ।' तओ आगओ सतोसं राया ।
 अब्भुट्टिओ कुमारेण । निसन्ना दो वि । पुच्छिओ य राइणा शरीरपउत्ती । दिट्ठा
 य पहड्डलोयणा कुमारी तणूदरा य । तओ पुच्छिओ कुमारो - 'भो महाणुभाव !
 सुहं वसिओ रयणीए तुमं ?' कुमारेण भणियं - 'तुम्ह पसाएण सुहं' ति ।
 राइणा भणियं - 'भो ! कुमारी अज्ज सोहणच्छाया दीसति. ता नायं मए 'महा-
 णुभावो तुमं. तुम्ह प्पहावेण एयं सबं' तहा वि कोउगेणं विसेसेणं जाणिउं
 इच्छामि, ता किमेयं ?' ति । कुमारेण भणियं - 'सामि ! कुमारी पुच्छह ।'
 तओ [५० १२.२] पुच्छिया रायपुत्ती । कहिओ असेसवुत्ततो तीए, दंसिया
 'सामलिगा । तओ आणंदिओ राया । तओ बहुमन्निओ कुमारो - अहो !

छंदं जो अणुयत्तइ मम्मं रक्खइ गुणा पयासेइ ।

सो नवरि माणुसाणं देवाण य वल्लहो होति ॥ ९४

तओ राइणा समइच्छिओ साहुकारेण । समादिट्ठं नयरे वद्वावणयं । आगओ
 पउरलोगो । पूइओ य साहुकारेण । चित्तियं कुमारीए । अवि य -

वयणिज्जं चिय मरणं होइ कुसीलाण सयणमज्झम्मि ।

जं पुण मरणं सा कालपरिणई लोयसामण्णा ॥ ९५

अहं एएण विक्रमवलेण जिणेऊण गहिया, मज्झं पि एयं वज्जिय अण्णस्स
 पुरिसस्स निवित्ती । भणियं च -

सो चिय कीरति मित्तो जो चिय पत्तम्मि वसणसमयम्मि ।

न हु होइ पराहुत्तो सेलसिलावडियपुरिसो व ॥ ९६

राइणा दिण्णं पारिओसियं ति । पडिच्छियं किं पि सेसमेत्तं कुमारेण ।
 परिक्खिऊण राइणा इंगियाइं, नाऊण कुमारीहियं जहा 'पडिवन्नो कुमारीए
 कुमारो' । किं च -

दिट्ठे दइयम्मि जणे निहुयनिरुंभंतहासओमीसं ।

अंतग्गओ वि नेहो नयणपलोए चिय कहेइ ॥ ९७

ता एवं चेव उच्चियं । उत्तमो सबेसिं पि एसो । ता ममावि एवं चेव उच्चियं'
 ति । तओ दिन्ना राइणा लोयपच्चक्खं कुमारी कुमारस्स । तेण वि काऊण
 बहुमाणं पडिच्छिया । संभोजिया य वेजेहिं जाव जाया पुण्णवा । तओ
 पसत्थे[हिं] तिहि-करण-मुहुत्तेहिं परिणीया य जहाविहवेणं । अच्छंति
 [५० १३.१] पंचप्पयारं विसयसुहमणुहवंताणि जाव विणिइयं सत्थवाहसंत्तियं
 भंडं ति । चित्तियं जिणयत्तेण -

नियमंडलं चयंता पडंति तुंगत्तणं न पावंति ।

सयलजणे हसणीया हुंति नरा थेरिथणय व ॥

९८

जेण - किं ताएँ सिरीए पीवराएँ जा होइ अन्नदेसम्मि ।

जा य न मिचेहिँ समं जा य (जं च) अमित्ता न पेच्छंति ॥ ९९

पियमित्तविरहियाणं जा लच्छी होइ अण्णदेसम्मि ।

अच्चंतसुंदरा वि हु न कुणइ मणनिव्वुइं तह वि ॥

१००

तथो विसज्जाविया राइणो कण्णगा एकवीसकोडीमोह्छालंकारेणालंक्रियदे-
हा । पूजिऊण कुमारं, दाऊण य वहुयं दवं, दासचेडीजुयलयं च पेसियं । कुमा-
रेण वि कया सा जिणधम्मपरायणा । दंसियं साहुणिनेव्वच्छं । तथो पुच्छिय
महारायं जणणिं च आरोवियसयलद्वो सपरिवारो चडिओ कुमारो वणियवो-
हित्थे । दिण्णो य अग्घो । पुणदंसणं भणियं भणिय नियत्तो राया ।

— जिनदत्तस्य श्रेष्ठिप्रपञ्चेन समुद्रपतनम् । —

इयरेहिँ पि वाहियं जाणं । जाव पत्तं समुद्दमज्जे, ताव चंचलत्तणओ इंदियाणं,
अनिरुवियकारित्तणओ विसयाणं, उवलद्वो रायधूयाए उवरिं सेट्ठी । चितियं
च तेणं—जाव एस जीवए न ताव मं एया इच्छइ त्ति, ता उवाएण वावाएमि
त्ति । तथो भिन्ना नियपुरिसा—‘जइ कोइ वक्खरो पडति ता मा उत्तारेसह
तुम्हे, महग्घो भारमोह्छो वि ।’ तेहिँ भणियं—‘एवं’ ति । तथो वत्तियं किंचि
महग्घमोह्छं भंडं ति । हाहारवो कथो । तथो भणिया कुमारेण [प० १३. २]—
‘भो भो आडत्तिया ! उत्तरउ कोवि ।’ तीए (तेहिँ) भणियं—‘कोऽभिपलियाए
चियाए अत्ताणयं खिवति ?’ कुमारेण भणियं—‘अहं ओयरामि, ओयारेह वरत्तं ।’
तथो ओयारिओ वरत्ताए । छिन्ना असिधेणुए वरत्ता सेट्ठिणा । गओ महावेणेण
वोहित्थो थेवं भूमिभागं । आढत्ता उवलभेउं रायधूया । अक्खिओ वुत्तंतो—
‘मया एसो वावाइओ’ त्ति । तीए भणियं—‘तुव्भे चैव पहाणा एत्थ । किं च—

जं जंपंति सुपुरिसा तं चिय पमुहे करंति पडिवन्नं ।

रयणायर व वेला कालेण वि जं न लंघंति ॥

१०१

अन्नं च -

पडिवन्नं जं च कुलुगाएहिँ, तं जंमह वि न वीसरइ ।

सव्भाउ समप्पइ तइय पर, जइयहं जीविउ नीसरइ ॥

१०२

ता तुमं ससुरो, अकरणीयं च मिणं सुकुलजायमहिलाणं । भणियं सेट्टिणा -

सामिणि ! सुण विण्णत्तिं दासो हं पाययाण ते निच्चं ।

तुज्झं चलणप्पसाएण देवि ! मह जीवियं होज्जा ॥ १०३

जाणामि अहमकज्जं तह वि य मे वम्महो अहिभवेति ।

वम्महसरपहा(प्पह ?) रज्जरेण लज्जा मए चत्ता ॥ १०४

ता मे कुणसु पसायं सुरयं अणुहवसु ता तुमं सययं ।

पायाण निच्चकालं सुस्ससकरा (रो ?) [तुहं ?] होह (हं ?) ॥ १०५

अत्थि य सुती पुराणे पंचहिं पंडवेहिं दोमती भुत्ता ।

जाओ रहदीसाओ [प० १४. १] सा जाय सहस्सई नामं (?) १०६

भणियं च ताए -

पावो पुणो इमो धम्मो (?) जइ तुमं एरिसाई वट्टंति ।

ससुरो सुणहाहि समं अहिरमति अहो अमज्जायं ॥ १०७

पुणरवि भणियं -

अहह कह ताण सोक्खं न साहसं साहसेकरूयाण ।

परिणामविरस[मइ] वाहिराण विमुहं मणं जाणं ॥ १०८

जाण परज्जुवइमणहरभमुहाथणुमोक्कलोयणसरेहिं ।

सीलकवयं न भिन्नं नमो नमो ताण पुरिसाण ॥ १०९

माय व परकलत्तं जो मन्नइ कंचणं कयारसमं ।

जीवेषु य कुणइ दयं सो पुरिसो जंगमं तित्थं ॥ ११०

लज्जिज्जइ जेण जणे मइलिज्जइ नियकुलकमो जेण ।

कंठट्टिण्ण जीए मा सुंदर ! तं कुणिज्जासु ॥ १११

जइ वि अहं परिचत्ता सुइणे वि अलंघिया परनरेणं ।

नत्थि महं अन्नवयं मोत्तूण पइवयाभावं ॥ ११२

हा हियय ! किं विस्रसि रूवं दट्टूण परकलत्ताणं ।

पावेण नवरि लिप्पसि पावं पाविहसि तं न [पुणो ?] ॥ ११३

अवि चलइ तियससेलो पायालपवद्धदूरमूलो वि ।

न वि चलइ सईण मणं मणयं पि हु मरणकालम्मि ॥ ११४

मोत्तूण निययनाहं अन्नं नेच्छामि ताव सुइणे वि ।

आवइपडिया वि दढं रयणिकरं महइ किं नलिणी ॥ ११५

अन्नं च -

सीहहं केसरु सइहि उरु, [प० १४.२] सरणांगउं सुहडस्स ।

मणि मत्थइ आसीविसह, न वि छिप्पति अमुयस्स ॥ ११६

ता मा एवंविहं भणेह, वप्पतुल्लो तुमं । तहा वि लग्गो निवन्धेण । पुणो वि भणइ -

ताव पुरिसो त्ति [बुच्चति ?] जाव य सीलम्मि संजुओ होइ ।

सीलेण विप्पमुक्को तणाउ लहुयत्तणमुवेति ॥ ११७

देवेहिं परिगरिओ जइ वि समो होइ भरहनाहेण ।

तह वि अकित्तिं पावइ पुरिसो परनारिसंगेण ॥ ११८

नियकित्तिविणासेणं जं सोक्खं होइ होउ किं तेण ।

लब्भति पुणो वि सोक्खं कित्ती पुण मइलिया कत्तो ॥ ११९

तीए वि चित्तिंयं - विसयाभिभूयो एस ।

मोहमहग्गहग्गहिओ वम्महवाणेहिं वाधियसरीरो ।

सुरयग्गहाभिभूओ जायइ निच्चेयणो पुरिसो ॥ १२०

न गणेइ पच्चवायं धम्मं न सुणेति उज्झए लज्जं ।

विसयविमोहियहियओ मन्नइ सुन्नं व अप्पाणं ॥ १२१

अयसं च सबलोए अत्थविणासं च जीयनासं च ।

जाणंतो वि न जाणति परदाररतिप्पिओ पुरिसो ॥ १२२

जणणि-जणयाण सुकयं न गणेन्ति य मित्त-बंधु-सामीणं ।

विसयविसमोहियमणा पुरिसा परलोयमग्गं च ॥ १२३

तीए पुणो पढियं -

जे किर वि रक्खगा ते विलुंपगा कत्थ रक्खिउं सका ।

जत्थ जलं पि पलित्तं [प० १५. १] भण सरणं कं पवज्जामि ॥ १२४

ता एएण कयमक्कज्जं, ता कयाइ अन्नं पि कुणयति सुमरिया रायकन्नगाए

नीती -

माधुर्यं प्रमदाजने सुललितं दाक्षिण्यमार्ये जने,

शौर्यं शत्रुषु मार्दवं गुरुजने धर्मिष्ठता साधुषु ।

मर्मज्ञेष्वनुवर्तनं बहुविधं मानं जने गर्विते,

शाठ्यं पापजने नरस्य कथितं प्रयाप्तमद्यौ गुणाः ॥

ता काऊण साढं छम्मेण केणावि ओयरैयव्वं । ततो बहुविहं आलोइऊण भणियं—‘तइ जइ एवं तुह निवंधो, को तुमं मोत्तूण मम सरणं ? किंतु पडि-क्खसु जाव छम्मसं, जाव तस्सेव नामेण करणगाइं करेमि ।’ तओ तेण भणियं—‘एवं’ ति । इओ य उत्तरदिणेसु पयडियं तीए पुप्फवइत्तणं । ताव पत्तो तीरं बोहित्थो । उत्तरिया य समुदाओ । आढत्तं वद्धावणयं जाव गओ सेट्ठी कोसिल्लियादि वेत्तूण राइणो दंसणत्थं । दिन्नं च कम्माराणं पि य नियनियं तओ दव्वं । पमत्तमत्ताणं सवाण वि न्हाणच्छलेण निययदासचेडीसहिया निययाहरणं पहाणयरं च महारायदिन्नं दविणं च वेत्तूण निग्गया सणियसणियं । गया गामं-त्तरं । दिट्ठो तत्थ आवासिओ सत्थो । ठिया [प० १५. २] तत्थ सत्थवाहं पुच्छिय । पयट्ठा तेण समं, जाव पत्ता चंपं ति । जाव कम्मधम्मसंजोएण दिट्ठा विहरमाणसाहुणीओ । तओ ताओ पेच्छिऊण चिंतियं—एयाओ ताओ जाण संतियं नेवच्छं अज्जउत्तेण दंसियं आसि, बहुमयाओ अज्जउत्तस्स, ता एयाण सगासं वच्चामि । तओ गया ताण पिट्ठओ । काऊण य निसीहियं पविट्ठा पडि-स्सयम्मि । इओ य तत्थ तीए विमलमतीए सुओ निसीहियासदो । तओ ससं-भंताए सागयं निसीहियाए उट्ठिया । दिट्ठा य अउव्वलावण्णधारिणी जक्खिणि व पडिहारीहिं समेया । गहियं चेडीहिं किलप्पलंयं(?) दिन्नाइं आसणाइं । तीए वि वंदियाओ साहुणीओ । कयं वंदणयं साविगाए । निसन्नाओ, पमदियाओ जंघाओ पुच्छिया सरीरपउत्ती । तओ समासत्था समाणा पुच्छिया विमलमतीए—‘कओ तुग्हेहिं?’ ति । तीए वि सया(वा)हमंथरवयणाए भणियं—‘प्रियसहि! महल्ला कह’ ति, वयंसि!

जत्तियमेत्तो राओ संतावो होति तत्तिओ चेव ।

उज्झियरायं न हु कुंकुमं पि ताविज्जइ जणेण ॥ [प० १६. १] १२६

कम्ममओ संसारो कम्मं पुण नेहवंधणं जाण ।

नेहनियलेण वद्धा भमंति भवसायरे जीवा ॥ १२७

इन्दत्तं पत्तस्स वि जय(ण?)स्स विसएसु नत्थि संतोसो ।

अणुसरिसपरियणस्स वि जस्स सहीणाइं सोक्खाइं ॥ १२८

विपस्य विषयाणां च, दूरमत्यन्तमन्तरम् ।

उपभुक्तं विषं हन्ति, विषयाः स्मरणादपि ॥ १२९

एवं सुणिऊण समासासिया विमलमतीए—एवंविहो एस संसारो । जओ—

सइ रोग-सोग-पिय-विप्पयोग-बहुदुक्खजलणसंतत्ते ।

नडपेच्छणयसमाणे संसारे रे सुहं कत्तो ? ॥

दीणत्त दुहसयाइं सौगो मणसंतावया,
 सत्तूण समागमो दारिद् उव्वेवया,
 पुव्वञ्जियवसएण एए होंति अविराहया ।
 संसारम्मि अणंते जाइ-जरा-मरण-रोगपउरम्मि ।
 मणुयाणं पि य पियसहि! एयाइं हवंति दुक्खाइं ॥ १३१
 संगलति पुणो विघलति पुणो वि संगलति वियलणं होति ।
 पुरिसाणं पि य तच्चिय धणरिद्धी चंदजोण्ह व ॥ १३२
 मणुयाणं ज(जि?)यलोए अन्नाण वि एत्थ किं तुह अउव्वं? ।
 संसारम्मि अणंते न(त?)न्नत्थि च्छेरयं किं पि ॥ [प० १६.२] १३३
 ता सहि! चय उव्वेयं संसारासारयं वियाणंती ।
 जिणवयणभावियाणं न होंति उव्वेवया पायं ॥ १३४
 जं एइ अवसरेणं अणुपरिवाडी सुहं व दुक्खं वा ।
 तं सहह अदीणमणा जाव पसायं विही कुणति ॥ १३५
 वारिगमायं सच्छन्दगामिणी अन्नमन्नमणुरत्ता ।
 नारि व चलसहावा चिंता पुरिसं विणासेइ ॥
 चिन्ता डहति सरीरं डहति अणाहत्तणं परविएसे ।
 डहइ य अब्भक्खाणं डहइ अकज्जं कयं पच्छा ॥ १३७

पुणो वि भणियं -

विणओ वेयावच्चं सज्झायं निच्चमेव कुणमाणी ।

धम्मज्झाणोवगया चिट्ठ तुमं निच्चकालं पि ॥ १३८

एवं समासासिया, कहिओ असेसवुत्तं[तो] अत्तणो वि, कहिया भत्तुणो गुणा,
 कहियं च सरीरसंठाणं । तओ से जाव वोहित्थे वि य एस्स मे व (?) भत्तारो ।
 जाव वण्णेण सामो, तओ विण्णायं 'अण्णो को वि एस्स' जओ अणेगरयणभरिया
 वसुन्धरा । तओ तीए पुणो वि समासासिय कहिओ य अत्तणो बुत्तंतो । मज्झ
 वि एवंविहं समालं(णं?) जायं । जेण समाणदुक्खा तुमं मम, समाणसाविया
 य, ता तुमं मम भइणी । पडिच्छामि चेव एत्थ ठियाओ कइचि वरिसाणि ।
 पुण सरिसाओ चेव कुसलाणुट्ठाणं काहामो । [प० १७.१] नीया य सणिहं । कयं
 ण्हाणाइयं कम्मं, अच्छंति य जिणाययणे सुस्सस(सं) कुणमाणीओ पढंतीओ
 वायंतीओ य । कुणइ य अणवरयं महापूयं जिणाण । सिरिमती पयच्छइ य
 साहुणीणं फासुयदाणाइं । एवं च ताव एवं ।

इओ य सो जिणयत्तो उव्वुड्ढो समाणो पेच्छिय विगयवोहित्थं पएसं
 आदत्तो वाहाहिं तरिउं । पावियं च तेण फलहयं । तं च केरिसं? -

कोमलदइयालिंगणफाससुहासायजायसोक्खाहिं ।

वाहाहिं तेण फलहं अवगूढं दइयदेहं व ॥

१३९

कहिंचि जंघाहिं कहिंचि कडीओ कहिंचि पट्टीओ कहिंचि वाहाहिं, एवं
अविसाङ्गो^१ तरंतस्स समुदं । एवं च ताव एवं ।

— जिनदत्तस्य अङ्गारवत्याः पाणिग्रहणम् । —

इओ य वेयडूपव्वए दाहिणपव्वसेटीए असोयसिरि(री) विजाहरचक्कवट्टी ।
तस्स अंगारिणी नाम धूया । सा य अणोवमा रूवेणं कलाहिं य । न य इच्छइ
सामन्नपुरिसं ति । दंसिया य सव्वे विजाहरकुमारा । न य एगो वि से चित्तं
रमइ ति । तओ पेसिया दिसोदिसिं विजाहरा पुरिसरयणअन्नेसणनिमित्तं ।
तओ हिंडंतेहिं दोहिं विजाहरेहिं दिट्ठो जिणयत्तो महुमहो^२ इव समुदं तरंतो ।
तओ चित्तियं 'को पुण एस समुदं वाहाहिं तरइ?' आसन्नेहिं होऊण निरूविओ
रूवेण कामदेवो व, वीरो व [५० १७.२] धीरिमाए । तओ भणियं परोप्परं—
'भो भो! पिच्छ पिच्छ, अच्छरियं ईईसा रूवसंपया होऊण केरिसं अवत्थं
पत्तो?' ति ।

परिहरिय साहुसाई(°हसाई?) जुत्तिविह(हा)णाइ जाई लोयस्स ।

कजाइ मणोहरवाहिराइ वीरा समाणंति ॥

१४०

अवि य—गरुय चिय गरुए भीसणे वि मुज्झंति नवर बहुवीरा ।

सुरो विडप्पगहिओ वि तह वि जोण्हं पयासेइ ॥

१४१

जो विसमे वि [य?] कजे कजारंभं न मुंचए धीरो ।

अहिसारिय व लच्छीं निवडइ वच्छत्थले तस्स ॥

१४२

जइ होइ निरारंभो वयंस लच्छी पमुंचए हरी वि ।

फरिओ वि य आरंभो लच्छी पयटोसिया हिट्टी ॥

१४३

तं किं पि कम्मरयणं धीरा वरसं(विरचं)ति साहससहाया ।

जे वंभ-हरि-हराण वि लग्गइ चित्ते चमुक्कारो ॥

१४४

तओ तेहिं भणियं विजाहरेहिं परोप्परं—पेच्छामो अन्तरसत्तं ति । तओ
हक्किओ एक्केण विजाहरेण जिणयत्तो । जिणयत्तो वि एगेण हत्थेण तरिउमा-
ढत्तो, अवरो लाइओ कुरियाए सुट्टीए—भो भो! आगच्छह किं मे वाहिं
सुन्नपोक्काराहिं?

मा [मा] जाणह तुंगत्तणेण पुरिसाण होइ सोंडीरं ।

मडहो वि[य] मइंदो करिवराण कुंभत्थलं दलइ ॥

१४५

इयरेहिं चितियं - अहो महाणुभावया एयस्स । भणियं च - 'मा अम्हाणं उवरि कोवं करेह, एयं परिकखणत्थमेव कयं तुम्ह । अम्हेहिं [प० १८.१] गवेस-यंतेहिं तुमं दिट्ठो, न य तुम्हमंतरेण पुरिसरयणं अत्थि अण्णं, ता कुण पसायं, देह आएसं जेण उत्तारिमो ।' कुमारेण भणियं - 'अहं उत्तरामि सयमेव ।

अण्णो कह पत्थिज्जइ हियए माणं समुवहंतेणं ।

सुरए वि पियामुहचुवणस्स अब्भत्थणा हलुई ॥ १४६

तहा वि जइ निवन्धो ता एह ।' तओ उत्तारिओ तेहिं । नीओ महुरज-लासन्नं, कयं अंगपक्खालणं, अप्पियाणि दिव्वत्थाणि, नीओ असोगसि-रिसगासं । विम्हिओ रूयाइसयदंसणेणं चक्कवट्ठी, हरिसिओ हियएणं, पुज्जिया विज्जाहरा । सा वि अंगारमई तं पेच्छिऊण लद्धावसरेण गलेण गहिया मयणेणं, आढत्ता मयणवियारे काउं ति । अवि य -

न जलंति न धगधगंति न सिमिसिमंति न मुयंति धूमवट्ठीओ ।

अंगाइं माइ पियविरहियं इन्दि हुयाइ डझ(ज्झं)ति ॥ १४७

नीसाससरसदोवह्लिमाए नचइ नडो व हयलोओ ।

विरहे मरणेण विणा सणेहरेहा न निविडई ॥ १४८

तओ आणंदेण दिण्णा तस्स । परिणीया य तेणं । आगासगामिणीए विज्जाए आगच्छति(अच्छंति ?) य विसयसुहमणुहवंताइं । अइसंधिया विज्जाहरा परक्कमकलाहि' । दिण्णाओ विज्जाओ असोगसिरेण(रिणा ?) । दसिउं यंतथुउ-वास (?) गरुयत्तणं जिणयत्तेणं । कुणइ य धम्मकहा । अंगा [प० १८.२] रमइ(ई)ए नियडिवज्जए दवउ, तग्गोहंसए(?) सासयाइं जिणाययणाइं । ताव भणियं कुमारेणं - 'सुयणु ! बुट्ठो अम्हाण कुलपरंपरागओ देवो, तहा वि तुज्झ नेहेणं पडिवन्धो मए एस, गहिओ धम्मो ।' तओ जाओ विसेसओ तीए तस्स उवरि पडिवंधो । अण्णया समुहवेइयाभिमुहं गच्छंतेणं दिट्ठाओ नियभारियाओ । 'एगत्थ मिलियाओ' त्ति गहिओ हरिसेणं । उ(न ?) संभासियाओ तेणं । चितियं च जिणयत्तेणं -

सो मित्तो सो सयणो सो चिय परमत्थवन्धवो होइ ।

जो जिणवराण आणा धरेइ साल व सीसेणं ॥ १४९

तओ भणिया अंगारमई - 'भदे ! वच्चासो सायरं' ति । तओ चलियाइं पुण्फविमाणरूढाइं वसंतपुराहिमुहं ति । वट्टए मज्झरत्तं । पत्ताइं चंपं । तओ भणियं जिणयत्तेणं - 'एत्थ अवयरिय सुयामो थेववेलं ।' तीए भणियं - 'एवं'

ति । तओ अवयरियाई जत्थ ताओ अच्छंति । तौ [तेण] वि भणिया
अंगारमई— 'अहं सुयामि, तुमं पि जागरमाणी चिट्ठ ।' तीए भणियं— 'एवं'
ति । तओ पसुत्तओ थेववेलं ति । उट्ठिओ, भणिया य अंगारमई— 'भदे!
सुयसु थेववेलं, अहं अच्छामि ।' तओ पसुत्ता । जिणयत्तो वि न(तं) पसुत्ति
परिचइय अवगओ । पक्खित्ता गुलिया जंघाहिं । जाओ वामणो । सा वि
उट्ठिया संता सहसा अपेच्छमाणी रोविउमाढत्ता । किह ?

जं कइयवेण [५० १९.१] कीरइ चाहुं विणयं च दाणधम्मो य- ।

दासो कज्जसमुल्लो नेहेण विणा विसंवयइ ॥ १५०

सव्भानेहरहिओ जइ वि नरो देइ धणस्स कोडिं पि ।

तह वि न करेइ पीई(इं) तिसियस्स महासमुदो व ॥ १५१

जं जम्मह वि न चितियं, सुविणंतरेण मणेण ।

सज्जणविहडण पियत्रिरहु, तं विहि करइ खणेण ॥ १५२

अकंदंती कलुणं मोभयरोननिय (सोयभरोनमिय ?) मउलियच्छिजुया ।

अणवरयवाहसलिलुच्छलंतधोयंतगंडयला ॥ १५३

आसासिज्जइ चको जलगयपडिचिवदंसणसुहेण ।

तं पि हरंति तरंगा पिच्छह निउणत्तणं विहिणो ॥ १५४

सा ई(पी)ई सो पणओ अणुराओ तारिसा(सो) मम पियस्स ।

हा जह खणेण झीणो धिरत्थु संसारवासस्स ॥ १५५

हा नाह ! कत्थसि या(ग)ओ, एगुम(एगं अ)डवीए उज्झिऊण ममं ।

सा पीई सो पणओ सणु(सो अणु)राओ कहिं वु(तु)ज्ज ? ॥ १५६

हा च(द)इय ! सुसामिय ! गुणनिहाण ! हा जीयनाह ! त्ति(?) ।

कत्थ गओ कत्थ गओ मं मोत्तुं णिक्कियं(वं) रण्णे ॥ १५७

आणेउं नयराओ रण्णे मोत्तूण एक्कियं रहइ ।

मा दइय ! वच्चसु तुमं अहव वरं चेव मे(मं?) नेसु ॥ १५८

ता जह तुमं परोक्खे पडिही मे अयसपव्वओ उवरि ।

चुण्णंतो हियय [५० १९.३] घरं जुण्णहुगं विज्जपुंजो व ॥ १५९

गु(तु)ह दोसस्स महायस्स(स) ! थेवस्स वि एत्थ एथि(णत्थि!) संवंधो ।

अइ दारुणाण सामिय ! मह दोसो पुव्वकम्माणं ॥ १६०

अहवा वि अन्नजम्मे वेत्तूण वयं पुणो य मे भग्गं ।

तस्स उदएण एयं दुक्खं अइदारुणं जायं ॥ १६१

अहवा पउमसरत्थं चक्काण जुयं सुपाएसंजुयं भिन्नं (?) ।

पावए परो, तस्स फलं आगतं विउलं (?) ॥ १६२

किं वा वि कमलसंडे विओइयं हंसजुवलयं पुर्वि ।
 अइमिमि(निग्घि)णाएँ संपइ तस्स दलं च मोत्तव्वं (?) ॥ १६३
 अहवा किमिहारत्ते निरत्थयं विलविलेण एएण ।
 किं पुण अणुहवितव्वं जं पुव्वकयं मए कम्मं ॥ १६४
 जइ पइससि पायालं महासमुदं च लंघिमो जइ वि ।
 सेरुम्मि आरुहामो तहवि कयंतो पलोएइ ॥ १६५

पुणो पठियं अंगारमईए -

सुर-मणुयरिद्विसंपय-बंधव-धण-रयण-कणयपरिभोगा ।
 लायण-रूय-जोयण-वलं च जीयं चऽणिच्चाइं ॥ १६६
 विसयाणं सिवियाणं सुट्टु वि प[उ]राण हियय [प० २०.१]हारीणं ।
 अयच्छ(पत्थ)भोयणाणं परिणामो दारुणो होइ ॥ १६७
 अइवल्लहम्मि रोसो माणो ईसा य तामसो होइ ।
 पियमूलियं च दुक्खं अलाहि अम्मं पियजणेण ॥ १६८

सुओ अम्भतरत्थाहिं विमलमइ-सिरिमईहिं सद्दो । निग्गयाओ ताओ 'हा किमेयं?' ति । तीय वि उग्घाडिए समाणे दिट्ठं वीयरागाण देहरयणं । 'हा मिच्छा दुक्कडं' ति कुणमाणीए उवसंहरियं विमाणं । पविट्ठा निसीहियं कुणमाणी । वंदिया देवा । पुच्छिया य वुत्तंतो ताहिं । कहिओ जहाविहो अवगओ सिरिम[ई]ए मम भत्तार त्ति जाव कहियं ईईसो त्ति, मम उवरि पडिवंधो आसि जेण कुलकमागयं पि बुद्धधम्मं परिच्चइय पडिवन्नो जिणधम्मो त्ति । संपयं पुण एवंविहं कयं ति जेण परिच्चइय गओ त्ति । पुणो वि पठियं अंगारमईए -

अच्चंतमणहरस्स वि सहि दीसा उवरि दहूपेम्मस्स ।
 जं तणतणुएण वि विपि(प्पि)एण गिरिस[प० २०.२.]न्निहं दुक्खं ॥ १६९
 असरिसजणम्मि नेहो जइ कीरइ कहवि विहिनिओएण ।
 नवनलिणीदलठियपाणिय व्व किं सो थिरो होइ ॥ १७०
 जो वडइ दुज्जणो सज्जणो य कहकह वि जइ सुलग्गेणं ।
 तो तक्खणं विरज्जइ तावेण हलिद्वरागो व्व ॥ १७१
 सबभावनेहमइए रत्ते रच्चिज्जइ त्ति रमणीयं ।
 अणहियए पुणु हिययं जं दिज्जइ तं जणो हसइ ॥ १७२
 जो पुण सिणेहस(सं ?)ताणमलगपायडियविप्पिओ निसय(?) ।
 यम्मिकरेतो(?) पणयं भूयाणं वायए वंसो ॥ १७३

ता एवंविहा नेहा पुरिसाणं । सिरिमईए भणियं -

किं काही सो पुरिसो सवत्थामेसु उज्जमतो वि ।

पुवि(विं) कयंतमहेण जस्स वग्गाइ (वंगाई?) भग्गाई ॥ १७४

नणु सो महासावओ आसि, जेण अहं पि साविगा कय त्ति । ता अनो को वि एस, जेण अणेयरूयभरिया वसुंधरा । तओ परिसंथवणिया ताए कहिओ निययवुत्तंतो । भणिया ताहिं - 'साहम्मिणी समाणदुक्खा य, ता भगिणी तुमं अम्हाण, अच्छामो ताव एत्थ, पडिच्छामो कयवयदियहे, पुणो कुसलाणुट्ठाणं काहामो । अन्नं च -

पियविप्पओगमइयं कोवसमुत्थं व परिहववासवो(वसं वा ?) ।

जे चिय सहंति दुक्खं सुहाइं ते [प० २१.१] चेव पावंति ॥ १७५

ता एत्थेव द्विया चेव पडिगा(च्छा)हि ताव, एगागिणीए कुलहरगमणं न बहुमयं' ति । तीए भणियं - 'एवं' ति ।

— जिनदत्तस्य वामनकरूपेण स्वचरितकथनम् । —

तओ सो वि जिणयत्तो अणेगवयंसयपरिवारिओ गायमाणो य कहाणयाइं कहेमाणो चिद्धइ जाव कओ सवो नयरलोओ हयहियओ । गया राइणो वत्ता । हकारिओ राइणा, दिण्णं च से जीवणं, अच्छए य राइणो सयासे गंधवाइविणोएण । जाया य नयरे वत्ता राइणो सयासे - भो ! एत्थ नयरे तिन्नि सोयासिणीओ अपडिरूवदंसणाओ सिरि-हिरि-लच्छीणं उवहमाणीओ उ(रू?)यं अच्छंति, न ताओ को वि देवो वि हसाविउं वोलाविउं वा सकइ । राइणा भणियं - 'अणेगरयणभरिया नयरी ।' एत्थंतरम्मि जिणयत्तेण भणियं - 'भो भो ! एवंविहाओ तुम्मे जेण माणुसमेत्तेसु एवं एयंविहासि(हि?) गारं आरोवेह ।' रायलगेहि भणियं - 'एवंविहाओ चेव तीओ ।' तओ तेण भणियं - 'भो भो ! पेच्छंतु भवन्तो, पेसउ अप्पयारए पुंसरा(पुरिसे?) य राया जेण ताण पुरओ वोल्लावेमि सा(ताओ?) । तओ राइणा पेसिया पहाणपुरिसा । जिणयत्तेण वि निययवसं(यं)सया भणिया - 'तत्थ गया मं कहाणयं पुच्छे [प० २१. २] ज्जह । एवं ति । पुणो वि भणिया - 'चरियं कप्पियं?' ति चरियं पुच्छेज्जह । भणिरुण गया तत्थ । ताओ विचं(चिद्धं?) ति । आढत्तो जिणयत्तो खलियारेउं - 'भो भो वा[म]णय ! ता किं पि कहाणयं कहेहि, जाव राउले वेला भवइ ।' तेण भणियं - 'भो ! ताव किं चरियं कहामो अहो कप्पियं?' इयरेहिं भणियं - 'चरियं' ति । तओ आढत्तं चरियं अत्तणो, आबल्लप्पमीइं कहिउं जाव गओ चंपं, उज्जाणा निग्गओ य पणट्ठो । तओ

भणियं तेहि—‘उस्स(स्स)रं वट्टए, अइक्कमइ य राउले वेला, गच्छामो ताव ।’ तओ विमलमईए संजायपच्चयाए सहसा भणिओ वामणगो—‘भो वामणग! तओ पुण कहिं गओ? त्ति, ता कहंसु मणत्तं सोहणयं ति ।’ वामणगेण भणियं—‘किं तुज्झ गच्छए हत्थाओ? मम राउले वेला उवगच्छइ ।’ तओ गओ । वीयदियहम्मि आगओ । पुणो भणियं वयंसएहिं तहेव जाव आढत्तो अत्तणो चैव यवलंभोओ (?) जाव समुदपडणं ति । तओ वीयाए तहेव सहासं जंपियं ति । तइयदियहे चंपगमणपज्जन्तं कहियं । तओ तइयाए तहेव सहासं जंपियं ति । तओ तहेव बहु(पण्हु)त्तरं [प० २२.१] दाऊण अवगओ । कहिया राइणो वत्ता । विम्हिओ राया । पूइओ वामणगो ।

— जिनदत्तस्य चम्पाराजपुत्र्याः पाणिग्रहणम् । —

इओ य छुट्टो रायहत्थी, गओ उम्मूलिय खंभो, भंजमाणो घराइं, विणासेमाणो लोगअट्टारिउ त्ति । निवेइयं राइणो । दवाविओ राइणा पडहगो—‘भो भो! जो हत्थी गिण्हइ तस्स रज्जं दिज्जइ दिक्करिगा य ।’ एवं हिंडेमाणो छित्तो पडहगो वावणगेण । धाविओ गयाभिमुहं । हक्कारिओ हत्थी, नियसिकाए नियत्तो वेगेण । तओ महंतं चैव वेलं खेलाविओ हत्थी, करणदक्खयाए गहिओ त्ति । अट्टालिओ कुंभे, आढत्तं गवव(गंधवं?), ठिओ निच्चलकुणो (कण्णो?), लोगेहिं [कओ] साहुकारो । आणीओ य हत्थी आलाणखंभं । आरोविओ मिंठो, अंदुइयओ । गओ रायसगासं । जाओ राया चिंतावरो न याणिमो किं पिक (करि?) हामो, मया एवं पडिवण्णं । एसो अणण्णसरीरो विण्णाणं च एवंविहं जेण हत्थी अकंतो त्ति! ता एएण कि (के) णावि पच्छण्णरूविणा सिद्धउत्तेण होयवं ति । एयं चिंतिउं भणिओ कुमारो—‘भो! नाओ मए तुमं जहा ‘पच्छन्नरूवधारी को वि सिद्धउत्तो तुमं’ ति तो संपयं उवसंहर एयं; जेण महया विभूर्इए करेमो विवाहो, केण वा पओगेण एयं परिवक्कं (त्तणं?) ति एयं च कोउयं [प. २२.२] मम फेडेह, अहं गुरु तुज्झ, अणइक्कमणीयवयणो हवति गुरु । तओ ‘अहो हं नाओ एएणं’ [ति चिंतेऊणं?] सविणयं कहिओ सबो वुत्तंतो जिणयत्तेण—‘एयाओ मम भारियाओ भवन्ति ता हक्कारेह ताओ, जेण ताण पुरओ फेडेमि एयं रूवं’ ति । तओ पेसिया महंतया ताण सयासे । भणियाओ—‘राया भणइ तुमं भत्ता आगओ ता आगच्छह एत्तियं भूमिं; पच्चिहाणह (पच्चहिण्णाह?) त्ति । तओ ताओ सपरिवाराओ समहल्लगाओ आगयाओ । दिन्नाइं आसणाइं । भणियाओ राइणा—‘भवतीओ! एस वामणगो एयं भणति ‘मम एयाओ भारियाओ हवन्ति’ ता एत्थ पमाणं तुम्हे ।’ ताहिं भणियं—

‘जाणेइ अम्ह भत्तुणो चरियाइं, न उण एस’ त्ति । तओ फेडिया जिणयत्तेण एना गुलिया । अवगयं से वामणत्तणयं । जायं सिरिमति-अंगारमती [णं] पच्चभिन्नाणं । उट्टियाओ ससंभंताओ, निवडियाओ चलणेसु । भणियं च— ‘सामि ! अम्ह एस भत्तारो ।’ तओ हरिसिओ राया । समवसरियाओ कुमारीओ पडिवन्नाओ तेणं । निसण्णाओ तस्सासण्णे । विमलमतीए भणियं— ‘ममावि भत्तुणो घडइ सवमेयस्स, सत्ति (किं तु ?) वण्णेण विसंवओ’ त्ति । तओ कहिओ वुत्तंतो । समप्पिया सिरिमती-विमलमतीओ राइणा (णो) । उप्पइयाइं दो वि [प० २३.१] जिणयत्तो अंगारवती आगासेणं वेयडुं । कहिओ वुत्तंतो असोग-सिरिणो अंगारवतीए । ता संस(प?)यं फेडेह एस(य)वन्नपरावत्तं । ता पच्चक्खी हो (हू) ओ । तओ हरिसवसुब्भिन्नपुलइओ उट्टिओ आसणाओ । पयट्टो पहाणपरियणसमेओ । सिंघलनयराओ मज्जेण पुहविसेहरं गयणेणं घेत्तूण आगओ चंपं । अब्भुट्टिओ राइणा । कओ महंतो उवयारो असोगसिरी-पुहविसेहरमहारायाणं । फेडिय(या) वण्णपरावत्तिणी जिणयत्तेण गुलिया । तओ तं उत्तत्त-कणयसप्पहं उइयमिव सहस्सकिरणं रविं, कामदेवं व रूवगुणगारवग्घवियं विभिया सब्बे विजाहरा राया का(रा)यकुमारा य । पडिवन्नो सओसं विमलमईए । चितियं च—

तुह विरहतावियंगं सुसइ य जलवज्जियं व आरोप्पं ।

दंसणजलेण सिंचह ओमुंचइ जेण संतावं ॥

१७६

इ(त ?)ओ य राइणा कन्नाए कओ महापमोएणं विवाहो । पूजिऊण विजाहरचक्कवट्टी गओ सनयरं । बहुमन्निओ पुहतिसेहरो राइणा । पराणीओ कुमारेणं, पच्छा कइवि दियहेहि अंगारवतीए सह नयरं । राइणा कओ महासामंतो । पसाहियाइं रजंतराइं । अच्छए ताण समं अउवविसयसुहमणुहवंतो । [प० २३.२] वद्धाविओ जीवदेवसेट्टी । पेसियाओ छप्पन्नकोडीओ कुमारेण ।

— जिनदत्तस्य स्वगृहे पुनर्गमनम् । —

पच्छा कइवयदियहेहिं चउभारियासमेओ महया पड(रि ?) यरेणं गओ वसंतपुरम्मि जिणयत्तो । तओ महाविभूर्इए पविट्टो सगिहं । समाइच्छिओ पिउणा बहुमन्निओ । निग्गया गिहाभित्तराओ जणणी । तओ सुयसिणेहेण पभूयकालदंसणेण य रोविउं पयत्ता । समासासिया जिणयत्तेण । तओ ताए समाइच्छिऊण अग्घाइओ उत्तमंता(गे) । कयं च वद्धावणयं जीवदेवेण । पवत्तियं महादाणं । कारावियाओ पूयाओ जिणाययणेसु । एवं सुहंसुहेण वच्चए कालो । समुप्पन्ना जिणयत्तस्स चउण्हं पि भारियाणं पुत्ता ।

अन्नया वसंतउरउज्जाणवरे^१ समागओ सुहंकारो नाम आयरिओ । सो य
चउनाणी भयवं । गच्छन्ति वन्दणवत्तियाए नागरलोगा । कहियं उवरोहिण
जिणयत्तस्स जहा—समागओ उज्जाणम्मि भयवं सुहंकरायरिओ । चितियं जिण-
[५० २४.१]यत्तेण—गच्छामि भयवओ समीवं, पुच्छामि पुव्वभववइयरं,
केणेरिसं दुक्खं अणुहवियं पुणो पत्ता महारिद्धी । तओ [निग्गओ] विमल-
मती-सिरिमती-अंगारवती-विलासवतीसमेओ बहुपरियणेण । दिट्ठो भयवं ससि
व्व साहुगणपरियरिओ साहूहिं । तओ पाहिणी काउं सवेहिं वंदिओ, पच्छा कयं
सयलसाहूणं वंदणयं । उवविट्ठाइं रिसिपुरओ । पारद्धा भयवया धम्मकहा—

भूएसु जंगमत्तं तम्मि य पच्चिदियत्तमुक्कोसं ।

तत्तो वि य माणुस्सं माणुस्से आरिओ देसो ॥ १७७

आरियदेसे वि कुलं^२ कुले पहाणम्मि जाति मुक्कोसा ।

तीए रूयसभिद्धी रूए वि वलं पहाणयरं ॥ १७८

होति वले वि य जीयं जीए वि पहाणयरं विण्णाणं ।

विण्णाणे सम्मत्तं सम्मत्ते सीलसंपत्ती ॥ १७९

सीले खाइयभावो खाइयभावे वि केवलं नाणं ।

केवलिए पडिपुत्ते पत्ते परमक्खरे मोक्खो ॥ १८०

ता दुल्लहाणि एयाणि पन्नरसं ठाणाणि । अपरं—

जातिविसुद्धं भुवणम्मि पाय[२४.२]इं गुणसएसु सुमहग्घं ।

माणिकं पि व लब्भति कहिं पि मणुयत्तणं दुलहं ॥ १८१

मणुयत्तणे वि दुलहा धम्मायरिया । जेण—

न हि तत् कुरुते माता न पिता न कलत्र-बन्धुजनवर्गाः(र्गः) ।

यत् कुर्वन्त्याचार्याः हितोपदेशेन सत्त्वानाम् ॥

१८२

ता तुम्हेहिं पत्ता एस सामग्गी । तथा चोक्तम्—

सम्प्राप्य मानुषत्वं संसारासारतां च विज्ञाय ।

हे जीव ! किं प्रमादाद् न चेष्टसे शान्तये सततम् ॥

१८३

ननु पुनरिदमतिदुर्लभमगाधसंसारजलधिप्रपतितं(°जलनिधौ पतितं ?) ।

मानुष्यं खद्योतक-तडिल्लताविलसितप्रतिभम् ॥

१८४

आहार-संज्ञा-भय-मैथुनं च सामान्यमेतत् पशुभिर्नराणाम् ।

धर्मो नराणामधिको विशेषो धर्मेण हीनाः पशुमिश्र तुल्याः ॥

१८५

धनदो धनार्थिनां प्रोक्तः कामिनां सर्वकामदः ।

धर्म एवापवर्गस्य पारम्पर्येण साधकः ॥

१८६

खणभंगुरे असारे मणुयत्ते चवलअब्भसारिच्छे ।

सारं एत्तियमेत्तं जं कीरति सोहणो धम्मो ॥

१८७

सो य दाण-सौल-तव-भावणामइओ ।

सत्पात्रं महती श्रद्धा काले देयं यथोचितम् ।

धर्मसाधनसामग्री धन्या सेयं प्रजायते ॥

१८८

शील-चारित्र्यवृत्तानां दीक्षितानां तपस्विनाम् ।

गृहारम्भनिवृत्तानां यतीनां दत्तमक्षयम् ॥

१८९

सर्षपत्रिभागमात्रं वटस्य वीजं महीतले न्यस्तम् ।

आपःस्नेहितमूलं जनयति विपुलान् महास्कन्धम् (न्धान्?) ॥

१९०

तद्वत् कडच्छुभिक्षा नियोजिता [२५.१] ब्रह्मचारिणः पात्रे ।

श्रद्धास्नेहितमूले जनयति विपुलान् महाभोगान् ॥

१९१

अपि तद् वटस्य वीजं वाता-ऽऽतपशोषितं विनश्येत् (तः) ।

न हि दक्षिणा विनश्यति नियोजिता ब्रह्मचारिभ्यः ॥

१९२

काले सुपत्तदाणं सम्मत्तविसुद्धिं बोहिलाभं च ।

अंते समाहिमरणं अभवजीवा न पावंति ॥

१९३

दिण्णं सुहं पि दाणं होइ कुहम्मेण असुहफलमेव ।

सप्पे वि दिण्णखीरं तं चैव विसत्तणमुवेइ ॥

१९४

तुच्छंमि(पि) सुपत्तम्मि उ दाणं नियमेण बहुगुणं होति ।

जह गावीए दिन्नं तणं पि खीरत्तणमुवेति ॥

१९५

मा मा मारेह जिए अलियं पर(रि)हरह मुय[ह] परदवं ।

वंभयं च धारह परिग्गहे मुयह अणुवन्धं ॥

१९६

अयसाऽभिओयसंतावियस्स पुरिसस्स सुद्धहिययस्स ।

होइ वहंतस्स फुडं चंदणरससीयलो अग्गी ॥

१९७

अलियं न भासियवं अत्थि हु सच्चं वयं न वत्तवं ।

सच्चं पि होइ अलियं जं परपीडाकरं वयणं ॥

१९८

ता भो ! न हिंसियवा पाणिणो, न भासियवं अलियं, न गेण्हियवं परधणं, परिहरियवं परदारं, संवरियवो परिग्गहो, न भोयवं रयणीए, दारुणो एएसिं विवागो त्ति । कायवो महातवो ।

वरमरसविरसकयसणगोयरविहिविहिए(य)सुद्धभावेण ।

अप्पाणेण य कवलो गहिओ छुहवेयणासमणो ॥

१९९

मा नरयवालविहियं संडासविडिं चवियं वयणे[ण] । [प० २५,२]	
उक्कत्तिऊण सयलं मा मे मांसं रसंतस्स ॥	२००
वरमुसिरखारतित्तयकडुयं विलअरसविरसपाणेहिं ।	
अप्पाणेण य अप्पा खविओ अवि यप्पणो चेव ॥	२०१
मा नरयवालविहियं आवत्थियकढकढेंतकढयंतं ।	
जाल-फुलिंगमुयंतं नरयजलं मा हु या(पा?)इयसि ॥	२०२
वरमायं विल-छट्ट-डट्टमेह मासद्ध-मासखवणेहिं ।	
अप्पाणेण य अप्पा खविओ अवि यप्पणो चेव ॥	२०३
मा पिट्ठि-खंधव(वह?)णं ताडण कसघाय अंकुसनिरोहो ।	
तुह खलण नासवन्धण उहणं कणवेयणसयाइं ॥	२०४
धम्मणेण य धम्मंतं ताविज्जंतं तवेण विउलेण ।	
जीवस्स गलति पावं जह किट्ठं काललोहस्स ॥	२०५

भावियवाओ भावणाओ -

एकोऽहं न मे कश्चिद् नाहमन्यस्य कस्यचित् ।	
न तं पश्यामि यस्याहं ना[सौ] यो मम विद्यते ॥	२०६

तओ भणियं जिणयत्तेण - 'भयवं! इमं भावयंतस्स किं हवति?' भयवया भणियं -

एगग्गया य नाणे इंदियमलणं कसायमलणं च ।	
जयणापरो य सावय ! सज्झायसमो तवो नत्थि ॥	२०७
जावइयं सज्झाये कालं चिट्ठति सुहेण भावेण ।	
ताव खवेति पुराणं नवयं [प० २५.१] कम्मं न संचिणति ॥ २०८	

ता भो ! एस चउरंमे धम्मो आयरो कायवो ।

दीहयरवाससहपंथिएण धम्मणेण कुणह संसग्गी(ग्गं?) ।	
सवो जणो नियत्तति तुमए सह तेण गंतवं ॥	२०९
धम्मणेण धणं विउलं आउं दीहं सुहं च सोहग्गं ।	
दालिदं दोहग्गं अकालमरणं अहम्मणेण ॥	२१०
आरंभाण सयाइं करेति रिद्धीए हारणे मूढो ।	
एकं न कुणति धम्मं जेण पलोएं(इं?)ति रिद्धीओ ॥	२११
धम्मु करेज्जह एक्कु पर, किं अत्तिं बहुएण ।	
जं जं चंघउ एत्थु जगि, होइ असेसु वि तेण ॥	२१२

तओ भणियं सवेहिं - 'भयवं न कुणति धम्मं, एवमेयं ।'

— जिनदत्तस्य पूर्वभवकथाश्रवणम् । —

तओं कहाणयावसाणे सविणयं जिणयत्तेण भणियं—‘भयवं ! किं मे अन्न-
भवे समायरियं ति, जेण एरिसा रिद्धी, अवंतराले य तुच्छदुक्खं ? ति, केणावि
(केण य ?) चत्तारि भारियाओ ?’ ति । भयवया भणियं—‘सुदाणफलं’ ति ।
जिणयत्तेण भणियं—‘कहिं सुदाणं ?’ तओ साहिओ पुव्वभववइयरो—दसउरनयराओ
जाव गयाणि उज्जेणि । तत्थ तुमं वच्छवालो आसि सिवदेवो नाम । वच्छगाएणं
दिट्ठो तए रिसी उज्जाणे । जाओ तस्सुवरि बहुमाणो । तओ मासपारणए धम्म-
कम्मजोएण पविट्ठो तुज्ज गेहे । तम्मि दियहे ऊस*वो बहुमन्निओ तए अत्ताणयं ।
तओ उवाइयं भत्तसूपमल्लयं । तओ अणुमन्निओ जैणणीए । दिन्नं जाव साहुणा
निसिद्धं । तओ उवज्जियं सुहकम्मं ति । एयाओ पुण विमलमई सिरिमई अंगार-
वई विलासवई तम्मि काले तत्थेव आसि इव्वकन्नगाओ । तओ पहेणयमागयाहिं
पसंसिओ रिसिं पारावयंतो तुमं । तओ एयाहिं पि वद्धं सुहकम्मं ति । तओ
आउक्खएणं तुमं मरिउण उप्पन्नो वसंतउरे । एयाओ पुण दुवे चंपाए, एगा
सिंघलदीवे, अवरा वेयड्ढे असोगपुरम्मि । ता भो एयाओ तए पुन्नोदएणं
परिणीयाओ ।

तओ संवेगपराणं पंचण्ह वि जायं जाईसरणं । दिट्ठो सयमेव पुव्व[भव ?]
वइयरो । तओ संजायसंवेगेणं भणियं जिणयत्तेण—भयवं !

अनित्यं यौवनं रूपं, जीवितं द्रव्यसञ्चयम् ।

अनित्या प्रियसंवासा, वरं सुचरितं तपः ॥ अहवा— २१३

एसेव गतो जम्मो असारसंसारकारणरयाण ।

परमत्थकारणं कारणण न हु सिक्खियं किं पि ॥ २१४

ता भयवं ! एवं भावेमाणस्स उव्विगं मे चित्तं संसारवासाओ, ता जणणि-
जणएसु अणुण्णविय गिण्हामि भगवओ सयासे वयं ति । भयवया भणियं—भो
सुकुमालसरीराणं दुक्करं वयधारणं ति, जेण भक्खियवो निरासाओ वालुयाक्खलो,
तरियवो वाहाहिं समुदो, तोलेयवो महागिरी, संचरियव्वं खग्गधाराए, पढममेव
सिक्खियव्वो किरियाक्खलो, उप्पाडियवा ससोणिया केसा, भुंजियव्वं परगिहे
लद्धावलद्धं कयसणं, सोयव्वं च कक्कसपुढवीए, सहियवा वावीसपरीसहा, धारिय-
वाणि पंचमहवयाणि, साहियवाणि इंदियाणि,

रक्तः शब्दे हरिणः, स्पर्शे नागो रसे च वारिचरः ।

कृपणपतङ्गो रूपे, भुजगो गन्धेन तु विनष्टः ॥ ता भो ! २१५

पञ्चसु रक्ता पञ्च विनष्टा यत्रागृहीतपरमार्थाः ।

एकस्तु पञ्चसु सक्तः प्रयाति भस्मान्ततां मूढः ॥

२१६

अपरं च तिगुत्तिगुत्तेण होयव्वं, निवारियवा चत्तारि क्कत्ताया, होयव्वं च पंचसमिइसमिण्णं, रक्खियव्वो छव्विहो जीवन्काओ, न कायव्वो सयणाइएसु अणुवंधो, एवमाति, किं बहुणा ?

बुव्वंति नाम भारा, ते च्चिय बुव्वंति वीसमंतेहिं ।

सीलभरो वोढव्वो जावजीवं अविस्सामो ॥

२१७

अहवा न दुक्करं इमं भावेमाणस्स,

नरएसु सायणाए तिरिएसु कुमाण्णसेसु दुक्खाणि ।

देवेषु य दोगच्चं लहंति विसयाउरा जीवा ॥

२१८

पेक्खंतो ऊरुत्थलमुहकुहरुच्छलियरुहिरगंडूसे ।

करवत्तुक्कत्तदुहा विरिक्कविवइन्नदेहद्धा ॥

२१९

जंतंतरभिजंतुच्छलंतसंसदभरियदिसिविवरे ।

मुक्ककंदकडाहुक्कढंतसंसददिसिविवरे ॥ किं बहुणा ?

२२०

अच्छिनिमीलियमित्तं नत्थि सुहं दुक्खमेव संतत्तं ।

नरए नेरइयाणं अहोनिंसिं पच्चमाण्णं ॥

२२१

नरएसु जाइं अइक्कक्खडाइं दुक्खाइं परमातिक्खाइं ।

को वन्नेही ताइं जीवंतो वासकोडिं पि ॥

२२२

ता भो सोहणमभिलसियं,

यावच्चित्तं च वित्तं च, यावन्न स्वलते मनः ।

तावदात्महितं कुर्याद्, धर्मस्य त्वरिता गतिः ॥

२२३

ता भो ! करेहि सिग्घमेव अत्तणो समीहियं ति ।

तओ वंदिऊण भयवंतं सह वयंसएहिं भारियाहिं च चलिओ गि*हाभिमुहो जिणयत्तो ।

गच्छंते भणिया वयंसया - 'भो सोहणो एस आयरिओ ।

तं पेच्छिऊण चिंता जाया अम्हाण एस लोयम्मि ।

सफलो जीवइ एक्को चत्तो जेणं घरावासो ॥

२२४

घरिणी यत्थो सयणो माया य पिया य जीवलोयम्मि ।

मायिंदजालसरिसं तह विजणो पावमायरति ॥

२२५

जा य उवयारबुद्धी घरिणीपमुहेसु सा वि मोहफला ।

मोत्तूण जओ धम्मं न मरणधम्मीण उवयारो ॥

२२६

सो पुण संपाडेउं न तीरए आसवाऽनियत्तेहिं ।

आसवविणियत्ती न य गिहासमं आसमंतेहिं ॥

२२७

नियमा तत्थारंभेण वड्ढई पावबंधणा हिंसा ।

हिंसावओ य धम्मो उदिट्ठो सत्थयारेहिं ॥

२२८

वज्जंतो चिय एसो सव्वेणं चव जीवलोयम्मि ।

नियमेण उज्झियव्वो ता अलमेएण पावेण ॥

२२९

एयं च चिंतयंतो संजायचरणकरणपरिणामो गुरुपामूला स्वयंसो पत्तो नियधरं कुमारो । तओ चलणेसु निवडिऊणं जणणि-जणयाणं साहिओ पुवभव-वइयरो । संविग्गाणि एयाणि । तओ भणियं जिणयत्तेण [प० २७. १]—‘करेमि अहं परलोयहियं ।’ जणणि-जणएहिं भणियं—‘वच्छ ! तया विणा अम्हाणं पाणधारणं पि न होइ’ कुमारेण भणियं—

अनाद्यनन्तसंसारे कस्य केन न सङ्गमः ।

सम्बद्धो जन्तुना जन्तुः केयं स्वपरकल्पना ॥

२३०

तओ जाणिओ निवन्धो, अणुण्णाओ माया-वित्तेहिं । तओ सोहणे तिहिवार-नक्खत्तकरण [पत्र ६९A] जोए पवत्तियं महादाणं, कारावियाओ जिणाययणेसु पूयाओ । तओ आरुहिऊण सिवियं गओ आयरियसयासे । तओ समं भारियाहिं वयंसेहिं य महाविभूईए पवइओ एसो ।

तओ करेइ उग्गतवचरणाइं । जेण—

जाव न सोसहि निययदेहु विविहिहिं तवचरणिहिं,

छट्ट-ऽट्टम'चंदायणेहिं ता(मा)सिय-छम्मासिहिं ।

ता किं पाविहिं सिद्धिसोक्खु जरमरणविवज्जिउ,

सासउ अयल्ल अणंतु जीव-कम्मक्खयवज्जिउ ।

तत्र न जन्मं न मृत्युर्न जरा न व्याधयो नेष्टवियोगो नानिष्टसंयोगो न च क्षुत्तृष्णे न कामरोषौ ॥ तत् सुखमव्यावाधं सर्वज्ञानां त्रिलोकमूर्द्धस्थितानां आत्यन्तिकमेकान्तिक-मनित्यसंसारकं भवति सिद्धानाम् । तओ काऊण महातवं आराहिऊण मरणयाळं गओ सुरलोयं । तओ पारंपरेण निव्वाणं ति जिणयत्तो ॥

॥ इति जिनदत्ताख्यानं समाप्तम् ॥

संवत् ११८६ अद्येह श्रीचित्रकूटे ।

लिखितं माणिभद्रेण यतिना यतिहेतवे ।

साधवे वरनागाय स्वस्य च श्रेयःकारणम् ॥

मंगलमस्तु वाचकजनानाम् ॥ ॥

स्थितआत्मानन्दजैनज्ञानमन्दिरवडोदरास्थ'व'संकज्ञप्रतेः पाठभेदाः ।

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
४१	१३	अणुपालंताइं	अणुपालेमाणाईं	४२	१५	वोलेंति	वोलीणा
"	१४-१६	सिवधणो	सिवधम्मो	"	१७	दिक्करंगं	डिक्करंगं
"	१५	"नाम भारिया" अनन्तरम्- ताणं पुत्तो सिवदेवो नाम ।		"	"	समासाइरण	समासासिक्कण
"	१७	'ताव य' स्थाने जाव		"	१८	वच्छवालत्तण- ए(ते?)ग	वच्छवालत्तणेणं
"	१८	लच्छीण	लच्छीए	"	"	तस्स गेहे कम्मं	तस्सेव किइकम्मं
"	"	खयं । [...]ताह	खयंति । न य एत्थ	"	२०	वच्छगएणं	वच्छत्राले गएणं
"	२०	वासाण	साहवासाण	"	२२	जाव...अहो	जाओ बहुमाणो- अहो
"	२०	तथा च	पढियं च	"	२३	°निवज्जो	°निसज्जो
"	२२	अम्हं पु [ण...] अम्हं [...]इमाईं		"	२४	एकादशीगाथापश्चात्-'जेण'इति	
"	२४	डूण विहव°	नट्टाईं । घेतूण विहव°	"		अधिकः पाठः ।	
"	२४	अणुहरइ विओओ	अणुहवइ विओओ	"	२६	द्वादशाङ्कपद्यपश्चादयमधिकः पाठः-	
"		रोरवस्स	रवरवस्स	"		तथा चोक्तम्-वेत्त्यङ्गारसमं विकारिणि	
"	२५	सगू(ग्ग)णरया	सगगनिरया	"		कुमुदं पश्यललातं विसं, चन्द्रं वह्नि-	
"		समप्पंति	पहुप्पंति	"		मिवेक्षते ग्रहणं तद्वत् फुलिज्जोपमम् ।	
"	२६	भायणं	भायणो	"		उच्चिद्रो निशि चक्रवाकविहगस्तोयेऽपि	
"	२७	मेलयं	मेलयं	"		सन्दह्यते,गदधमनसां वहे (ह्ये)	
"	"	चतुर्थगाथापश्चादियमधिका गाथा-		"		कहपं जगत् ॥	
"	"	पंडियए दारिइं, वेहव्वं तरुणियाण देतेण ।		"		चञ्चूखण्डितमुज्झितं कथमपि त्यक्तं	
"	"	किं ते कयंत लद्धं,		"		ग्रहीतं पुनः, कण्ठं नो विशति प्र.....	
"	"	अमयं व(म्मि) विसं छुहंतेण ? ॥		"		खादितं जिह्या ।	
४२	६	°पयाव[य]स्स	°पयावइस्स	"		चक्राङ्गस्य उंचा मृणालसकलं प्राणैः समं	
"	८	व(वि)	वि	"		ध्यायतो, नानादुःखशतानि चेह लभते	
"	९	'अन्नं च-' स्थाने 'पुणो वि पढियं'		"		प्रेमार्द्रचेतो जनः ॥	
"	"	सयणं	सरणं	"		तीरात् तीरसुपैति रौति करुणं चिन्तां	
"	१०	अष्टमगाथापश्चादिममधिकं पद्यम्-		"		समालम्बते, किञ्चिच्छ्यायति निश्चलेन	
"		कंतु विहुरि कंतु कंतारे कंतु पुण		"		मनसा योगीव युक्तेक्षणः ।	
"		आवइंहिं कंतु होइ विरहे विसहिज्ज ।		"		खां छायामवलोक्य कूजति पुनः कान्तेति	
"		विणु कंति सोक्ख क.....		"		मुग्धः खगो,	
"		सयणमज्जे कह होंति लज्ज ।		"		धन्यास्ते भुवि ये निवृत्तमदना धिग्	
"		जावहिं विहुरि समावडिए मज्झि एइ		"		दुःखिताः कामिनः ॥	
"		अणत्थु । तावहिं क.....ण्णु विडाविड		"	२७	चोलियाखप्पड-	
"		सत्थु ॥		"		एण°	
"	"	छणु	धणु	"		चोलियाफरक्कएणं	
"	१२	कंति...दीसइ	विणु कंति एक्कं- णं दीसइ	"		चलणा । यिओ	

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
४३	१	महाकल्याण०	महापुत्रवंतो [सु]क- यभायणो अत्थि ता अवस्सं वंदणीओत्ति, जेण—		३०	द्वाविंशतितमीगाथापश्चादियमधिकः पाठ— अहवा—उचभुंजिउं न याणइ, सिद्धिं पत्तो वि पुत्रपरिहीणो । पउरं पि जलं तिसिओ, वि मंडलो लिहइ जीहाए ॥	
"	३	जु	जु				
"	६	सुपत्तेहिं०	सुपत्तह देहु जण बहुं	४४	१	जेण०	जेण अज्ज मम गेहं महातवस्सिरिसिच- लणेहिं अकंठं ।
"	८	सोतासिणीणं	सोवासिणीणं				
"	"	बहुएहिं	बहुताहिं				
"	९	सोयासिणीहिं	सोवासिणीहिं	"	२	दाणं विभवो०	दाणविभवो ता पडिलाहेमि एयं सविभवेणं
"	"	मंडओ	वंदओ				
"	"	पइट्टो०	पविट्टो अपुव्वपुत्र- याए विसुद्धकम्मसु- हवीयपाउउभवाओ य वणियं	"	३	विविहरिद्धिल्लो	विहरिद्धिल्लो
				"	४	दुक्खिओ	दुग्गओ
				"	"	त्रयोविंशतितमीगाथापश्चादियमधिका गाथा— सो दियहो जत्थ सुहं, सा राई जा गया सह पिएण । सो अत्थो जो दिओ तं जिमियं जं न एकेण ॥	
"	१३	दिट्टो य० एतदप्रे इदमधिकम्— दिट्टो य पहड्डलोयणेण सिवदेवेणं । पडियं च— उत्तमस्य च वर्णस्य, नीचोऽपि गृहमागतः । वालो वा यदि वा वृद्धो, सर्वस्याभ्यागतो गुरुः ॥ जेण न किंचि		"	९	सक्करोपगव्भा	सक्करोयगव्भा
				"	१०	सव्वरसपुत्ता थाली	सव्वरससंपुत्तथाली । धन्नया । धन्नयाए !
"	१९	अष्टादशमीगाथापश्चादियमधिकः पाठः— उट्ठंति मणोरहकं— दलीउ सरसाउ विविहरेहाओ । असमत्तकज्जदालि- इयस्स हियंए समप्पंति ॥ उप्पज्जंति तहिं चिय विहसंति तहिं तहिं समप्पंति । रत्तसरे कमलाइं व मणोरहा रोरहिययम्मि ॥ चित्थियं च—		"	११	देह	देहि
				"	१२	भणियं च-अणुं	पडियं च तीए-अणुं
				"	१३	खिज्जइ	झिज्जइ
				"	१५	गहाविओ	गिण्हाविओ
				"	१८	पडिलाभिओ	पडिलाभिओ त्ति
				"	१९	जिणचलण [कमल]	जिणचलणजुयल- सेवा० सेवा०
				"	२०	पाविज्जहिं	पाविज्जइ
"	२०	धेज्जाणं०	धेज्जाणं ! अहो मे सुहकम्मपरिणइं ! अहो जम्मस्स ! अहो मे लाभसंपा- वणत्थं खीणो	"	२१	पूरंति	पूइंति
				"	२२	ताणं च	तेसिं च
				"	"	सप्तविंशतितमीगाथापश्चादियमधिका गाथा— दे देह धणं पूए- ह गुरुअणं मा करेह रे गव्वं । दंडाहयविसमभुयं- गभंगुरो दिव्वपरिणामो ॥	
"	२४	साहुस्स०	साहूण य आगमणं				
"	२५	वंहुं (बहुययं) पि	बहुविहं पि				
"	२६	निप्पज्जए	निप्पज्जए				

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
४४	२७	वरह्य०	वरह्वसत्संपय- गुणश्रुया	४५	२०	'जम्मेण' इति पाठस्यान्वयमधिकः पाठः- पढियं च-जररोग वाहिरयमल- किलेसवहुलम्मि नवर संसारे । कतो अन्नत्थ सुहं अव्वो ! पियसंगमा रहियं ॥ जेण-	
"	२८	°वासुदेवा०	°वासुदेवा हवंति पत्तप्पयाणेण	"	२१	न मरइ ? ति० न पव्वइओ ? ॥ जइ एरिसरूवावय- वसुंदरिं सुंदरिं न पावेमो । ता किं निरत्थएणं इमिणा चवळेण जम्मेण ॥	
४५	१	एत्थंतरम्मि०	इओ य निग्गओ रिसी । ताओ य	"	२४	व नंदपुरिसेणं ॥... व इट्टपुरिसेणं ॥ धम्मो अत्थो कामो	
"	"	वहुमञ्जिऊण	वहुमञ्जिय	"	२६	निरइसयाइं निरयासयाइं	
"	३	मओ०	मारिऊणं इओ य	"	"	चतुत्रिंशत्तमीगाथान्तेऽयमधिकः पाठः- उक्तं च-स्वर्गद्वारकपाटपाटनपटुर्धर्मो न चीणो मया, द्वारापेक्षणधूलिधूसर- मुखा नैवार्थिनस्तोषिताः । कामं चारुविलासिनी मदवसा स्वप्नेऽपि नाखादिता, हा कष्टं विफलीगतो मम भवोऽरण्ये यथा मालती ॥	
"	६	°सयाइं	°सयपयच्छमाणाणं उववन्नो जीवजसाए कुच्छिसि पुत्तत्ताए जाव नवहं	"	"	कामसेवणं की० कामसेवणं पि की० "तह कीरति वो...न चेच्छया" स्थाने सह कीरति न अन्नेणं ति । जइ किजइ विट्ठालडउं, गंजिजइ अप्पाणु । ता वरि गहिलियतेण सह, जो दंगर्डइ पहाणु ॥ इन्द्रियाणि न गुप्ताणि लालितानि न स्वेच्छया ।	
"	९	तओ०	तओ जायसिणेहेणं मायावित्तेणं	"	२७	उत्तरार्धं यथा-दुर्लभं प्राप्य मानुष्यं न भुक्तं न च शोषितम् ।	
"	१०	°काणणुजाणं	काणणुजाणवाविवे- साणवरघरेसुं च आययणदीहियति- त्येसु महापहपहेसु आढत्ता हिंडिउं	"	३०	चित्तेमाणो नि० चित्तेमाणो तं चेव पलोयमाणो नि०	
"	१२	°सिगारवे (वि)- यार०	°सिगारवियार०	"	"	'मयणावत्थार्हि' इत्येतस्य पश्चादयम- धिकः पाठः- अवि य-एक्रेण विणा पियसं- गमेण बहुयाइं होंति दुक्खाइं । आलस्सं रणरणओ, नीसासो विन्भमो पुल्लओ ॥	
"	१३	°पइट्टेणं	°पविट्टेणं	"	"		
"	"	पुराणनिक्कु०	दुवारनिक्कुट्टियं दिट्ठं पुत्तलियारूवं	"	"		
"	१४	'तं च केरिसं' एतत्पाठपश्चादियमाधिका गाथा- समउत्तुंगविसाला, उम्मत्थियकणयकल्लसंकासा । कामनिहारणं व यणा, पुन्नविहूणाण दुप्पेच्छा ॥		"	२९		
"	१५	भेतूण	हंतूण	"	२९		
"	१७	निहनि (वि) या०	निरुवियं च जिण- दत्तेण । तओ ससि- णेहं	"	३०		
"	१९	द्वात्रिंशत्तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा- ताव च्चिय गणइ फुडं, कुल्लवएसो (सं ?) नरो समत्थो वि । जाव न निवडइ हियए, मयरद्ध [प] मुक्कसरनिवहो ॥		"	"		

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
		सुपइद्विए वि पियमा- णुसेण मा पुत्ति ! बहसु आसंघं । अमुणियपरमस्थगुणो, न सुंदरो पेम्मपरिणामो ॥		४६	१७	ताव...सहिओ, ताव चिय गुरुय- णम्मि आसंका । जाव य विलास- सहिओ,	
४६	१	रसेण वा० रसेण भावितं । मारैइ विसं व विणो- सहेण पेम्मं		”	१९	संवासेह आवस्सयाइ [यं] जीवदेवो...चि- त्तएणं-भो!	समासासेह आवस्सयाइ जीवदेवसेट्ठी तमाय- यणं । दिट्ठा सा पुत्तलिया । हरि- सिओ चित्तेणं-भो !
”	५	आडत्तो म... आडत्तो मयणविया- हारो रेण गाढं उव्वहिउं, चित्तिं च-		”	२१	‘कुमारस्स’ इति पाठस्य पश्चादयमधिकः पाठः-‘पढियं च सेट्ठिणा- होइ गुरुवे पेम्मं, होइ विरुवे वि कम्मि वि जणम्मि । मा होइ र्ववं ता, पेम्मस्स न कारणं र्वं ॥ जत्तो विलोलपम्हल- धवलाइ वलंति नवर नयणाइ । आयन्नपूरियसरो, तत्तो चिय धावइ अणंगो ॥ अणुरायतंतुआय- ट्ठियाइ जणसंकुले वि नयणाइ । वल्लिण सणिय सणियं, जत्थ पियं तत्थ वच्चंति ॥	
”	६	चंदणपंकु० चंदणपंको जलं ज- ल्हाए सीयलो वाओ		”	२२	एव(य)रुव० एयरुव०	
”	७	तावियस्स य अहिं तावियाणं अहिं		”	”	सा से	
”	”	कुणइ सो दाहं हवइ से दाहो		”	२३	तां तं...यस्स ता तं चिय सिप्पियं- पुच्छामि । तओ तस्स सिप्पियस्स	
”	९	“राग...विसयविमोहियं” स्थाने- रागवसओ,पियजणविरहम्मि संतत्तो ॥ स चिय रेवा ते सर- सपल्लावा ताइ विंझगहणाइ । करिणिविओए जूहा- हिवस्स न कुणति परिओसं ॥ न चरेइ वणं न चरे- इ नंदणं पाणियं न पुंडेइ । करहो करहिविओए, मुणि व्व ज्ञाणट्ठिओ नाइ ॥ अत्यक्कं [च] अगम्मं, दुग्गम्मं मञ्जुभयविणांसं च । धम्मविरुद्धं जणहा- सयं च कामी न पिच्छेति ॥ न गणेइ पच्चवायं, धम्मं न सुणेइ उज्झए लज्जं । विसयविमोहियं		”	२५	कारवण...रुवं० कारवणबुद्धी, जं पुण तत्थ तं पुत्त- लियारुवं तं पुण न नज्जए सयमेव पया- वइणा निम्मियं ति ।	
”	१२	गविट्ठो जीव० गविट्ठो य जीव०		”	२७	हत्थलक्खणं ति हत्थलक्ख ति	
”	१३	सेट्ठिणा...विरहवि० सेट्ठिणा-साहिपंति न कस्स वि वोत्तुणं नेय पायडिजंति । विरहवि०		”	२८	भणियं...सिप्पिएण भणियं-कहं चिय ? तओ कहियं सिप्पिएण	
”	१६	जहोवल्लो वुत्ततो तओवल्लवुत्ततो		”	२९	चंपागएण चंपं गएण ‘दिट्ठा’ इत्येतस्य पश्चादयमधिकः पाठः- अवि य-सा वल्ल खल्ल वेवइ	

पत्रस्य	पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
	सेयजलं फुसइ वंधए लक्खं ।		४८	१ हारियं ति	कट्टियं ति ।
	सुरयपडुय व्व वाला		"	२ सामी,	सामिणी,
	कंडुयलीलाए वट्टंती ॥		"	३ जावडत्थ कट्टि०	जाव तत्थ वि कट्टि०
४६	३१ पुच्छिओ०	पुच्छियमसेसं । दाउं	"	४ तेण चितियं	तेण वि चितियं
		च पारिओसियं	"	५ वं(वि)क्खेवं	क्खेवं काऊण पु-
४७	२ चतुर्थचरणस्थाने	विष्पियकरणं च		काऊण०	च्छामि सामिणी ।
		सत्तूर्णं			तओ
"	३ वुत्तंतो से भारियाए	वुत्तंतो नियभारियाए	"	६ भणित्तं निसिद्धो	भणित्तं निसिद्धं
"	५ आसन्नट्टियाए	आसन्नत्थाए	"	ताव	ताव
"	६ मयणाए (णेण)	मयणेण	"	७ काले ण जमिह	काले जाण न
"	८ मन्ने०	मन्ने जणस्स नय-		दिज्जति	दिज्जइ
		णाइं होंति लोयम्मि ।	"	१० उत्तरार्धं यथा-	कालो जाण गमि-
"	१० झाएइ निययहि-	झाएइ हिययमज्झ-			जइ ते होंति विस-
	ययम्मि	म्मि			जिया पुरिसा ।
"	१२ पेच्छइ अलद्धलक्खं	पेच्छइ य अद्धलक्खं	"	११ 'धणं ति' इत्येतस्य	पश्चादयमधिकः
"	१३ जंपइ य अपुव्वत्थं	जह जंपइ अफुडत्थं		पाठः- 'पढियं च-मानोपहतचित्तस्य,	लाभोऽपि न सुखावहः ।
	तह	तह		पौरुषं मानमूलं हि,	माने म्लाने कुतः सुखम् ॥
"	१४ पढियं से सक्खियाए	पढियं च सयक्खि-			
		याए	"	१२ पडिवन्नं सुहयं०	पडिवन्नसुहं तं थेवं
"	१५ ऊससियं ग ति०	ऊससियं किं ति			पि बहुत्तु
		कह वि लक्खेहि	"	१३ तो वि न लेयण	तो लेयणह न जुत्तु
"	१६ विलवि(व)उ	विलवउ		जुत्त	
"	१७ सेट्टिणा रुवाइसयं,	सेट्टिणा रुवं,	"		द्विपञ्चाशत्तमीगाथापश्चादिमे द्वे गाथे
"	१८ रुवाइसएण ।	कलाइसयाओ ।			अधिके- 'इच्छापडिवन्नसुहं,
"	१९ जत्थाकिइ (इ)	अविय-जत्थाकिइ			काले थोवं पि होइ रमणीयं ।
"	२० अष्टचत्वारिंशत्तमीगाथापश्चादियसविका				परिमल्लियसाणभंगो,
	गाथा-				पच्छा पुहईण वि न कज्जं ॥
	संता वि गुणा गुणवं-				लक्खं पि तं न वहुयं,
	तयाण दालिहत्तमभरकंता ।				जं दिज्जइ माणिणो परिभवेण ।
	अत्थुज्जोवेण विणा				वाया वि ससम्माणा,
	पयडा वि न पायडा होंति ॥				जा दिज्जइ सा सुहावेइ ॥
"	२५ ता-उच्छुगामे	अविय-उच्छुगामे	"	१५ त्रिपञ्चाशत्तमीगाथापश्चादयमधिफः श्लोकः	गुरुपत्नीव सा ज्ञेया, या श्रीर्वशक्तमागता ।
"	२७ इट्ठा य	एक्का य			स्वभुजोपाजिता या तु,
"	२९ अनया य	इओ य			सा च सत्त्ववतां मतां ॥
"	" आढत्तो क्रीलाविणो-	आढत्तो पासयकीला-			
	ओ । जाया	विणोओ । जाव य	"	१६ किं इमिणा	किं मे इमिणा
		जाया	"	" ०खयंकरेणं	०खयंकरेणं
"	३१ वसणं । आढत्तो	वसणं । तओ आढत्तो	"	१७ पराणिऊण विमल-	पराणोमि विमल्लमई
"	" अणवरयं ति	अवि [र] यं ति		मई, ता ग०	ग०

पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
४८	२०	चतुःपञ्चाशत्तमपद्यपश्चादयमधिकः पाठः— अर्थेन [तु] विहीनस्य, पुरुषस्याल्पमैधसः । व्युच्छिद्यन्ते क्रियाः सर्वाः, ग्रीष्मे कुसरितो यथा ॥ अन्नं च—छड्डइ लज्जा परिहर- इ पोरुसं तह धरेइ मज्जायं । दीणत्तणं पवज्जइ, डज्जइ मित्तं कलत्तं च ॥ नीयघरेसु वि भत्तं, भामइ लंघेइ उच्चियमायारं । कं कं न करेइ नरो, लोए उयरग्गिणा तविओ ॥	४८	३०	'इमिणा दब्बेणं' यावत् 'दिट्ठो विमणसो' स्थाने—इमिणा दब्बेणं आरामत्तडाग- देवभवणाइयं करावेहि, देह दीणाणा- हाण महादाणं, कारावेह सत्तागारे, कारावेह जिगाययणाइं जिणपडिमाओ जिणपूयाओ, किमेएणं जूयवसणेणं ? जिणयत्तेण भणियं—न उणो उवल- मिस्ससि त्ति । दिट्ठो विमणसो
"	२१	'जिणयत्तेण' इत्येतस्य पश्चादियमधिका गाथा—'विट्ठो गएहिं सोहइ, विट्ठो च्चिय होइ तेहि पासुक्को । अन्नत्थ गया वि गया, तह वि हु लक्खेहिं लब्भंति ॥	४९	८	विरहे आरासंघट्टणं विहुरे आरापरिय- ट्टणं सप्तपञ्चाशत्तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा—'अहवा मरंति गुरुवय- णलंधिया कट्ठिऊण नियजीहं । न वि गंतूण खलाणं भणंति दीणं महासत्ता ॥
"	२३	पञ्चपञ्चाशत्तमीगाथापश्चादिममधिकं पद्यम्—'ताहइं छेयउ वरसरह, जे हंसिहिं मुंचंति । ते पुण्णच्छिरपाणिए वि, महिमंडंत भमंति ॥	"	१०	य वि
"	२४	जु(जू)यं जूयं	"	११	'थेवं पि माणमलणं' यावत् 'गमणव- क्खेवेणं' स्थाने—थेवं पि खुडइ हियए अवमाणं सुपुरिसाण विमलाणं । वायालीहयरेणुं पि पेच्छ अट्ठि दुहावेइ ॥ अहवा—जत्थगओ तत्थगओ सामणिसीहो न जुप्पइ हलम्मि । सप्पुरिसा वि तह च्चिय फुसि नयणा किं व र्त्तेणं ॥ तहा वि ता निययनयरविक्खेवेण
"	२५	जं निवारियं, जं धरियं,	"	१५	तओ विसज्जा ^० तओ तेहिं विसज्जा ^० सेट्ठिणा—मं ^० देवसेट्ठिणा, अवि य—मं ^०
"	२६	त्ति । चिन्तियं च त्ति । भणियं जीव- सेट्ठिणा—मं ^० देवसेट्ठिणा, अवि य—मं ^०	"	"	सेट्ठिणा समालोचिं ^० सेट्ठिणा तमेव आलोचिं ^०
"	२८	षट्पञ्चाशत्तमीगाथापश्चादयमधिकः पाठः तथा च—काव्यशास्त्रविनोदेन, कालो गच्छति धीमताम् । व्यसनेन तु मूर्खाणां, निद्रया कलहेन च ॥ मूर्खत्वं हि सखे ममापि रुचितं तस्यापि चाष्टौ गुणा, निश्चिन्तो बहुभोजनो वठरताभावो दिवा सुप्यते । कार्याकार्यविचारणान्धवधिरो मानाप- माने समः, कृत्वा सर्वजनस्य मूर्ध्नि [ख]- पदं मूर्खः सुखं जीवति ॥	"	१६	निय पुरिसे सहाए नियपुरिसा दाऊण दाऊण सहाया
"	२९	सिट्ठजणगरं ^० सिट्ठल्लोयगरं ^० जि० ६० ११	"	१७	जायं अणुकूलं जायं, अणुकूला ग- तओ (गा)मछट्ठि त्ति । तओ
"			"	१९	'उवरोहं' यावत् उवरोहसीलया 'एस' एत्तियं काउं पेसेइ अम्हे एस
"			"	२०	करेमो काहामो
"			"	२३	कीलत्थं कीलणत्थं

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
४९	२४	०णियाए परावत्तिय	०णियाए मूलीए परावत्तिय	५०	१५	‘एएणं’ यावत् ‘जर-वाहि’	एएणं विलविएणं ‘निरत्थएणं ? जं होउ तं होउ । जर-वाहि’
”	२५	०दुक्खेण पीडिय०	०दुक्खपीडिय०	”	१७	जि[ण] वयणं	जिणवयणं
”	२६	किंच	पढियं च	”	”	‘एकोनसप्ततितमीगाथापश्चादयमधिकः	पाठः-‘जेण-जिणसासणम्मि भत्ती, पंडियगोठ्ठी विसिट्ठसंसग्गी । मुणिवरदाणपसंगो, न होइ थेवेहिं पुजेहिं ॥’
”	२८	पष्टितमीगाथाप्रान्ते इमास्तिस्सो गाथा अधिकाः-‘सग्गसरिसो वि देसो पियविरहे कुणइ दारुणं दुक्खं । रत्तं पि सग्गसरिसं जायइ पियसंगमो जत्थ ॥ जसु दीवहु रवि उग्गमइ, पुणु अत्थमणइ जाइ । तहि विच्चालिहि(?), चंपिजंतु न माइ ॥ आरामघरनिवेसा, भमियऽच्छियरमियजंपियुहेसा । दीसंति ते पएसा, ते चिय पुरिसा न दीसंति ॥		”	१८	‘ता’ यावत् ‘चर-माणी’ स्थाने-	ताव इत्थ द्विया चेव पढमाणी पव-सियभत्तावयं चर-माणी
५०	१	‘अन्नत्थ’ यावत्, अन्नत्थ पिया अन्नत्थ ‘वन्थवा’ परियणो बंधवा		”	१९	‘ति । चित्थियं च-असरिसविहंग’ स्थाने-ति । आगओ विमल्लसेट्ठी । भणियं च तेण-वच्चाओ घरं ति । चित्थियं च ताए-एवं च ताव एवं । भणियं च-परत्तित्तग्गयमणो, दुस्सीलो अलियजंपओ चवलो । जत्थ न दीसइ लोओ, वणं पि तं चेव रमणीयं ॥ असरिसविहंगं	
”	२	एकषष्टितमीगाथापश्चादधिकमिदमार्या-चतुष्टयम्-‘बहुपक्खसंधिघडिओ, धेप्पइ चंदो वि राहुणा संयलो । देव्वम्मि पराहुत्ते, किं कीरइ सयणविह्वेहिं ॥ जइ कारणेहि कुप्पइ, तह वि न छेइइ मोहियं सुयणो । न हु राहुमुहसत्थो, सोममियंको मुयइ कंतिं ॥ दुज्जणदुक्खयणकिला-मिओ वि पयइं न सज्जणो सुयइ । पज्जरइ राहुमुहसं-ठिओ वि अमयं चिय मियंको ॥ सुजनो न याति विक्कतिं, परहितनिरतो विनाशकालेऽपि । छेइेऽपि चन्दनतरुः, सुरभयति मुखं कुठारस्य ॥		”	२१	माणसभरिएहि	मारब्भरिएहि
”				”	२२	मेळ्जिजउ	मेळ्जिजइ
”				”	”	दै(दि)वे	दिव्वे
”				”	२३	‘अम्हं’ यावत् ‘दहिपुरं नाम नयरं’ स्थाने-अम्हं कूडवगो मत्थए चलणं । एवं चित्तेमाणी ठिया अज्जाण सगासे विमल्लमइं । उज्जाणाओ सो वि जिणयत्तो गओ दहिपुरं नयरं ।	
”				”	२६	फुल्लति सो विसिट्ठा०	फल्ल ‘एसो अउव्वो विसिट्ठा०’
”				”	२७	किं फलोवायं ?	किं पि फलणोवायं?
”				”	२८	‘दंसिओ’ यावत् ‘तुट्ठो’ स्थाने	दंसिओ डोहलाइणा फलाविओ फुल्ला-विओ य । तुट्ठो
”	११	०कलंक्रदूसियाओ	०कलंकदुक्खतवि-य । याओ ।	”	२९	पुत्तणेणं	पुत्तणणेणं
”	१३	मह	मम	”	३०	विहिं सिणेहेणं ।	विहिं । सिणेहवहुमा० वहुमा०

पत्रस्य पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
५० ३१	'जिणयत्तेण' इत्येतस्य पश्चादयमधिकः पाठः- 'अवि य-धम्मो अत्थो कामो, पुरिसत्था तैस्सि निम्मिया लोए । ताणं जस्स न एकं, पि तस्स जीयं अजीयसमं ॥	पुहवी इ होइ निय- पाउय व्व धीरेहिं अक्कंता ॥ गुरुबंधवसयणुक्कं- ठिया वि गरए वि वसणपन्भारे । अगहियववसायफला कत्तो धीरा नियंति ॥	
५१ १	अहलाइं [ताइं] अफलाइं जाइं दुरु- दुरुहल्लियाइं फुल्लियाइं	५१ २२	'भणियं' यावत् भणियमेवं । एवं 'पवहणं' । भणंतेण संजत्तियं वहणं ।
" २	जनकरं मणकरं	" २३	'आड(ड)त्तिया, यावत् 'भंडाई' याइं परतीरजोगगाईं नाणाविहभंडाईं
" "	०ति॥ धर्माथं ०ति ॥ तथा च- धर्माथं	" २४	धेत्तूण गहिऊण महाघरे महानयरे
" ६	कामो अत्थेण विणा कामो वि अत्थर- अत्थो हिओ अत्थो	" २६	पूर्वार्धं यथा— सीसं पलियपलित्तं ठाणंतरवियल्लिया मुहे दंता ।
" ७	'अत्थस्स' यावत् अत्थस्स ता उवाया 'दिसिगमणं' दिसिगमणं	" २७	अशीतित्तमीगाथापश्चादयमधिकः पाठः- वंकालोय[ण]सद्ध- च्छिपेच्छियं महुरमम्मणुल्लवं । आयणसोहहि(?)णवारि पुत्ति पल्लिए समुच्चिन्ने ॥ गयल त जोव्वणु वप्पडउ, आवासडा डहेवि । एव्वहिं जर आवासिड, धवडा धयवड देवि ॥
" ८	उत्तरार्धं ईदग्- नरवइसेवा कुसल- तणं च माणावमाणेषु ॥	" २०	जरधोइयाए जरधोव्वियाए द्वशीतित्तमपवस्य पश्चादियमधिक्रा गाथा वदन्नं दशनविहीनं वाचो न परिस्फुटा न गतिशक्तिः । नितरामिन्द्रियवृत्तिः, पुनरपि वाल्यं कृतं जरया ॥
" ९	च पि	" २	'भणिया' यावत् गहिया य सा तेण 'तम्मि नयरे' जणणी । तम्मि य नयरे
" ११	विज्झ(जा)० विजा०	" ५	जो [ए]इए आसन्नो जो तीए आसन्नो
" १३	'एवं' यावत् 'अन्नं च-' एवं चित्तिऊण भणियो सिट्ठी-ताय । गच्छामो सिंघल्लदीवं दव्वोवजणत्थं । अवि य- विद्वत्त्वं च नृपत्वं च, नैव तुल्यं कदाचन । स्वदेशे पूज्यते राजा, विद्या सर्वत्र पूज्यते ॥ अन्नं च-	" ६	'नयरे' यावत् नयरे परिवार्डीए 'सोयएणं' स्थाने एक्केणं सोवएणं
" १६	सप्तसप्ततित्तमीगाथाप्रान्तेऽयमधिकः पाठः- अक्खुडियालउ अणु वडघाएहि हुयल न जस्सु । तसु संपइ ल्मंगति य वि फेळुत्ति पडइ अवस्सु ॥ अपरं च-उज्जमंतह धीरे साहसिए वोळंतए साहसिए (?) को वि कालु संसए चडंतहु । जिह रामह तह नरहु होइ लच्छि उज्जम करंतहु ॥ पडियं च-	" ७	वारा(र)ओ वारओ
" २०	कुब्बंति साहंति		
" "	एक्रेनाशीतिगाथापश्चादयमधिकः पाठः- अन्नं च-मेरं तणं व सत्तं (रजं) धरंगणं गोपर्यं व मयरहरो ।		

पत्रस्य	पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
५५	४ तुम्ह पसाएण सुहं ति	तुम्ह चलणाणुभा- वेण सुहं ति			तिरिमई । संठाविया य सेट्टिणा-अहं ते
"	९ सामल्लिया	समल्लिया			तस्स ठाणे होहामि ति । तओ आढत्ता
"	" अहो	अहवा			ताया चेव
"	११ सो नवारि	न हु नवारि	५६	२३ तुच्चे चेव	
"	" य	वि	"	१ 'अकरणीयं' यावत्	'सामिणि ! सुण'
"	१९ षण्णवतीतमीगाथापश्चादियमधिका गाथा-				अकत्तव्वं च सुमहि- ल्लानं । भाणियं च तेण-सामिणि ! सुण
	उवहासेण व मित्तो त्ति जंपियं ताइं दोन्नि वयणाइं । टंक्कुक्किन्नाइं वज्जपत्थरे ताइं सुयणाण ॥		"	४ अहिभवेति	अभिद्वइ
"	२४ अंतरगओ	अंतरगओ	"	५ उत्तरार्धं यथा-	
"	२८ जहाविहवेणं	महाविहवेणं			वम्महसरपसरपरा- जिएण लज्जा मए चत्ता ।
"	२९ विणिइयं	विणिओइयं	"	६ पञ्चोत्तरशताङ्कमती गाथेदशी-	
५६	२ सयलजणे हसणीया	सयलजणहासणिज्जा			ता मे कुण्डु पसायं सायं अणुहोमि ता तुमे समयं । पायाण निच्चकालं सुस्सुसकरो य ते होहं ॥
"	३ ताए	तीए	"	९ उत्तरार्धं यथा-	
"	३-५ अन्नदेसम्मि	अन्नरजम्मि			जाओ भारद्वाओ सा जाय महासई नाम ॥
"	६ शताङ्कमतीगाथापश्चादियमधिका गाथा- विन्नाणं लच्छी पो- रुसं च चाय(इ)त्तणं च नियदेसे । जह वंधूखु वि रज्जइ न तहा कइया वि परविसए ॥		"	११ प्रथमपादं यथा-	पावो हु इमो धम्मो
"	७ विसजाविया राइणो	विसज्जिया राइणा	"	१२ सुण्हाहि	सुण्हाइ
"	९ पुच्छिय	आपुच्छिय	"	१४ साहसेक्कल्याण	साहसिक्कनिरयाण
"	१३ वाहियं	पवाहियं	"	१५ उत्तरार्धं यथा-	
"	१४ ओ विसयाणं, उवलद्धो	ओ मयणस्स, अइ- विसमतणओ विस- याणं, लद्धो	"		परिणामविरसविसया- भिलासविमुहं मणं जाण ॥
"	१५ तावमं एयाइच्छइ त्ति	ताव इमा ममं इच्छइ त्ति	"	१७ नवोत्तरशतगाथापश्चादियमधिकः पाठः-	
"	१६ नियपुरिसा-जइ	नियपुरिसा, भणि- या य-जइ			अहवा-ते कह न वंदणिज्जा जे ते दइण परकलत्ताइं । धाराहय व्व वसहा वच्चति महिं पलोयंता ॥ ता जीवियं गणिज्जइ नरिद ! पुरिसस्स महिल्लियाए वि । सरयससिनिम्मलगुणं जाव य सीलं न खंडेइ ॥
"	१७ किंचि महग्घं	किंचि अच्चंतमहग्घं			
"	१९ तीए(तेहिं)	तेहिं			
"	२२ 'भूमिभागं । आढत्ता' स्थाने-	भूमिभागं । तओ महयाए वेलाए कओ कोलाहलो ज- हा-जियत्तो गओ त्ति । तं च सोऊण आढत्ता विलविउं	"	१९ दशोत्तरशतगाथापश्चादियमधिकः पाठः-	
					जेण-परदारै हवगुण- त्रिए वि निकामया सकामे वि ।

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
		एयं महव्वयं न उ-		५९	८	निग्गया सणियस-	निग्गयाओ सरी-
		ण रद्धिसुद्दासमुव्वहणं ॥ तथा च—				णियं ।	याओ य ।
५७	२३	द्वादशोत्तरशतगाथान्वयमधिकः पाठः—		”	११	विहरमाणसहु-	साहुणीओ
		पुणो वि पढियं				णीओ	
”	२५	तं न [पुणो] ॥ तं न पाविहसि ॥		”	१२	आसि, बहुमयाओ	आसि, ता बहुम-
”	”	त्रयोदशोत्तरशतगाथापश्चादयमधिकः				अज्ज°	याओ एयाओ अज्ज°
		पाठः—कतो मरुम्मि सल्लिं		”	१४	तत्थ तीए विमल-	तत्थगयाए विमल-
		हे हरिण ! हयास ! मूढ ! मा वच्च ।				मतीए सुओ	मतीए सुणिओ
		मायन्नियाय नडिया		”	१५	°भंताए सागयं	°भंताए भणियं तीए
		अन्ने वि मया मया इत्थ ॥ अहवा—				सागयं	
”	२६	पायालपवद्ध°	पायालावद्ध°	”	”	अउव्वलावण्ण°	अउव्वरुव्वलावण्ण°
”	२७	°कालम्मि	°काले वि	”	१६	‘पडिहारीहिं’ यावत्	पडिहारिसहिया ।
५८	२	उरु	थण			‘दिञ्जाइ’	गहियं कलप्पल्लयं
”	३	तुर्यं चरणं यथा—	हरइ कु जीवंतस्सु ?				(करपल्लयं?) दिञ्जाइं
”	४	‘निवंधेण’ यावत्	निवंधेण पयारिउं ।	”	१७	‘वंदिया’ यावत्	वंदिया देवा साहु-
		‘ताव’	भणियं च ताए—ताव			‘साविगाए’	णीओ । कयं वंदणं
”	६	[वुच्चति ?]	वुच्चइ				साविगाए
”	८	आद्यचरणं यथा—	देवेहि परिग्गहिओ	”	१८	सरीरपउत्ती । तवो	सरीरपउत्ती सील-
”	१३	वाधियसरीरो	तावियसरीरो				पउत्ती य । तओ
”	२०	तृतीयचरणं यथा—	विसयविमोहियम-	”	१९	सया(वा)ह°	सवाह°
			णसा	”	२०	राओ	नेहो
”	२१	पुणो पढियं	पुणो वि पढियं	”	२१	उज्झियरायं	उज्झियनेहं
”	२२	जे किर वि रक्खग्गा जे चैव रक्खगा		”	”	पड्विशत्युत्तरशतगाथापश्चादियमधिका	
”	२३	चतुर्विंशत्युत्तरशतगाथापश्चादयमधिकः				गाथा—ता छेओ पुत्ति ! जणो	
		श्लोकः—जत्थ राया सयं चोरो,				जाव न नेहस्स गोयरें पडइ ।	
		भंदिओ य पुरोहिओ ।				नेहेण पुणो छेयत्तणस्स खम्मंति मूलाइं ॥	
		विस्संभघायया चोरा,		”	२३	नेहनियलेण	नेहनियलेहि
		जायं सरणओ भयं ॥		”	”	सप्तविंशत्युत्तरशतगाथापश्चादियमधिका	
”	२४	कयाइ अन्नं पि	कयाइ किं पि अवरं पि			गाथा—तणकट्टेहि वः अग्गी	
”	२८	°ध्वनुवर्तनं बहुविधं	°ध्वनुवर्तना बहु-			लवणजलोहो नईसहस्सेहिं ।	
		विधा				न इमो जीवो सक्को तिप्पेउं कामभोगेहिं ॥	
५९	१	साढं	सट्ठं	”	२४	जय(ण)स्स	जियस्स
”	”	केणावि ओयरें-	केणावि उव्वरणं	”	२५	अष्टाविंशत्युत्तरशतगाथापश्चादिमे अधि-	
		यव्वं ।	कायव्वं ।			के गाथे—जित्तिमित्तो कीरइ-	
”	३	मोत्तूण मम	मोत्तूण अन्नो मम			मणोरहो नवर अत्थकामेसु ।	
”	३	करणगाइं	करणीयाणि			तत्तियमेत्तो पसरइ ओहट्टइ संवरिज्जंतो ॥	
”	४	इओ य उत्तर°	तओ उत्तर°			वरिः विसु खद्धउ मं विसय	
”	६	कोसिल्लियादि	कोसल्लियाइं			एक्कसि विसिण मरंति ।	
”	”	‘कम्माराणं’ यावत्	कम्माराणं पिय-			विसयामिस पुणु धारिया	
		‘पमत्तं’	णियं । तवो पमत्त°			नरः नरइहिं निवडंति ॥	

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
५९	२८	त्रिंशत्युत्तरशतगाथापश्चादियमधिका गाथा—खणदिदृनट्टविहवे खणपरियदृतविहसुहदुक्त्वे । खणसंजोगविओगे संसारे रे सुहं क्तो ॥		६०	२६	पडिच्छामि	पडिक्खामो
						कइचि वरिसाणि	कइवयवरिसे
						०ययणे सुस्सुस(सं)	०ययणेसु सुस्सुसं
						पेच्छिय विगयचो-	पेच्छइ विगयचोहि-
६०	२	समागमो दारिइ समागमो य दारिइ उव्वेवया भवुव्वेवया				हित्थं प०	त्यप०
	३	०वसएण ०दोसएण				वाहाहिं	वाहाहिं समुइं
	४	०पउरम्मिं यावत् 'संगलति पुणो' स्थाने ०पउरम्मि । जे होंति सुहपसंगा अच्छ- रियमिणं सुधम्मणीं ॥ उक्तं च— चला विभूतिः क्षणभङ्गि यौवनं, कृतान्तदन्तान्तरवर्ति जीवितम् । तथाप्यवज्ञा परलोकसाधने, अहो नृणां विस्मयकारि चेष्टितम् ॥ मणुयाणमेव पियसहि ! एयाइं होंति चडणपढणाइं । इय जाणिऊण धीरा विहुरे वि न कायरा होंति ॥ अवि य—संगलइ पुणो				तरिउं	तरिउं
	६	संगलति विय० संगलणविय०		६१	६	दाहिणपव्वसेडीए	दाहिणसेडीए
	७	पि य त च्विय पि तह च्विय				असोयत्तिरि(री)	असोयत्तिरी
	८	प्रथमं चरणं यथा—सामन्नाणि य लोए				अंगारमइं	अंगारवइं (एवं सर्व- त्र० '०मइं' स्थाने '०वइं')
	९	न(त)न्नत्थि च्छेरयं न नत्थि अच्छेरयं				रुवेणं कलाहिं य । रुवकलाहिं ।	
	१४	आद्यं चरणं यथा वारियवामा सच्छंदं				चित्तं रमइ त्ति । चित्तं भरेइ ।	
	१५	पदत्रिंशत्युत्तरशतगाथापश्चादियमधिकाः पाठः पसरइ अप्पिरुव्वेती महिला मइलि व्व भाणसे इच्छा । गुणतंतुनिवद्धा पर वयंसि ! दुक्कहिंया होइ ॥ ता वर पढमयरं चिय अणंतदुक्खुव्वभा महापावा । इच्छा मणे निरुद्धा पसरंती दुद्धमहिल व्व ॥ जेण पुणो वि भणियं पुणो पडियं				तरइ ? आसन्नेहिं तरइ ? तओ आसन्ने 'निह्विओ' यावत् निह्विओ जाव रुवेण 'भणियं' कामदेवो व, हणुय व्व धीरयाए । तवो तेहिं भणियं	
	१८	पुणो वि भणियं पुणो पडियं				त्ति । परि० त्ति । अवि य—परि०	
	२१	०वुत्तं [तो] ०वुत्तं तो				साहुसाइं(हसाइं) साहसाइं जुत्तिविही- जुत्तिविह(ही)णाइ णाइ	
	२२	'तओ' यावत् तओ जाया से अव- 'सामो' गइ सो चैव एस मे भत्ता जाव कहिओ वण्णेण सामो				नवर बहुवीरा नवर न हु वसणे वि तह वि तह वि हु विसमे वि [य] विसमम्मि वि मुच्चए मुच्चइं	
						उत्तरार्धं यथा— फुरिए चिय आरंमे लच्छीए पेत्तिया दिट्ठी ॥	
						वरसं(विरचं)ति व्वसंति	
						पेच्छामो पेच्छामो से	
						'०राहिं' यावत् ०राहिं ? पडियं 'तुंगत्तणेण' च—मा जाणह जह तुंगत्तणेण	
				६२	१	'महाणुभावया' यावत् 'अम्हाणं' स्थाने महाणुभावो को वि एस, अविगला सव्वसामग्गी, उच्चिओ एस अम्हाण सामिणीए । तओ भणियं—अहो महाणुभाव ! मा अम्हाणं	

पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
६२	३ कुण	कुणलु	६३	१४ १५३ तमीगाथापश्चादधिकः पाठः-	
"	४ देह	देसु	"	पठियं च तीए-	
"	" उत्तारिमो	उत्तारेमो	"	१५ दंसणसुहेण	दंसणखणेण
"	" सयमेव । अण्णो	सयमेव । पठियं च-अण्णो	"	१७ ई(पी)ई	पीई
"	६ हलुई	लहुई	"	" तारिसा(सो)	तारिसो
"	७ एह	एवं	"	१८ इीणो	छिणो
"	९ विम्हिओ ह्याइ	विम्हिओ य ह्याइ	"	१९ 'कथसि' यावत्	कथसि गओ इहं
"	" पुजिया	पूइया	"	'उज्झिऊण'	अयंडम्मि उज्झिऊण
"	१० 'तं' यावत् 'गहिया' तप्पेच्छणवावडा	लद्धावसरेणेव खलेणं गहिया	"	२० सुणु (सो अणु)	सो अणु
"	११ 'अवि य-' इत्येतस्य पश्चादिममधिकं पद्यम्-खणि पासिज्जइ पुल्लइ य, खणि रोयइ खणि सोयइ । हियइ पइट्टउ कामएउ, हरिसविसायहि जाइ ॥		"	" तु(तु)ज्ज	तुज्ज
"	१४ नीणाससरसं	नीणासरोसं	"	२१ पूर्वार्धं यथा-	हा हा दइयय ! सामिय ! गुणनिहि ! जियनाह ! नाह ! नाह ! ति ।
"	१६ आणंदिण	साणंदिण	"	२२ आचं चरणं यथा-	आणेऊण घराओ
"	१७ आगच्छंति(अच्छंति) अच्छंति		"	" रहइ	इण्ह
"	१८ 'तिरेण (रिणा)	'तिरिणा	"	२४ तुमं	तुज्ज
"	२४ उ(न)	न	"	२६ गु(तु)ह	तुह
"	३० अवयोरिय सुयामो अवयोरामो थोव-थेववेले ।	थोव-थेववेले ।	"	" महायस्स(स)	महायस
६३	१ 'ताओ' यावत् 'तुमं' ताओ दो वि अच्छंति। स्थाने भणिया अंगारवइ जिणयत्तेण-अहं सुयामि ताव तुमं		"	" एत्थि(णत्थि)	नत्थि
"	४ सुयानु थेववेले	सुयानु तुमं थेववेले	"	२८ य मे	मए
"	" न(तं)	तं	"	२ अइमिमि(निविघ)-णाए	अइनिविघणाए
"	६ 'भाणी' यावत् 'वीरइ' स्थाने पयत्ता, अवि य-जं कइए वि न कीरइ		"	३ किमिहारजे	वि इहारजे
"	८ 'वृत्तियचरणी' कथा-	तं कथकम्मत्ता पुणो	"	१० प[उ]राण	पवराण
"	१० पीई(ई)	पीई	"	१५ 'समाणे' यावत् 'दुक्कडं'	कयाडे व्हिं वीयरा-यदेवहरयं 'हा मिच्छा मि दुक्कडं'
"	११ 'विदिं' सुविदिंरेण विदिंउं सुविदिंरेण वि		"	१८ 'तिरिमं' यावत् 'उवारं'	तिरिमइए सो चेव एस मे भत्तारो ति जाव कहिओ एरिसो मम उवारि
"	१३ भोसदयेनदिय स्येगयेनदिय (स्येगयेनदिय !)		"	२४ जइ	जं
"			"	२६ राजणो य	राजणेण
"			"	२७ सो	सो
"			"	२९ १७२ तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा-जो अणुक्खे रवइ पाठिक्खे विविधं समायरइ ।	

पत्रस्य पङ्क्तिः	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य पङ्क्तिः	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
	पदिदिक् जात		६६	१ उस्स(स्सु)रं	उच्छूरं
	व्य पस्वणे सो सुहं जियइ ॥		॥	२ सहसा	सहासं
६४	३ पञ्चमं विनयं		॥	३ सोहणयं ति	सोहणं कहाणयं ति
६५	१ 'पुरिसाणं' यावत् पुरिसाणं विसया य		॥	४ 'तुज्ज' जाव 'राउले' तुज्ज एत्थ हत्थाओ	जाइ? मम पुण
	'भणियं' हवंति । सिरिमइए				राउले
	पडियं				
॥	५ अणेरयभरिया अणेरयणभरिया		॥	६ 'वीयाए' यावत्	वीयाए वि तहेव
॥	८ अहं च पडियं च			'तइयं'	संजायपच्चयाए
॥	१० १७५ तमीगाथापश्चादयमधिकः पाठः-				सहासं जंपियं ति ।
	अहं च-कुप्फह कुप्पाविज्जह				तओ तइयं
	जइ इच्छह सासंयाइ सुक्खाइ ।		॥	८ तइयाए	तइयाए वि
	दंता वि य नं विणु चू-		॥	१२ लोगअट्टारिउ ति ।	लोगं, अवसीहूओ
	डियाए रायं न बंधति ॥		॥	निवेइयं	त्ति । तओ निवेइयं
॥	१२ 'तीए' यावत् 'सो तीए वि एणाणिणीए		॥	१५ खेलाविओ हत्थी,	खेलाविऊण करणं
	वि जिणयतो' स्थाने कुलहरगामणं न बहु-			करणं	
	मयं ति । ता एत्थ		॥	१६ गव्व(गंधव्वं)	गंधव्वं
	ठिया चैव पडि-		॥	'निच्चल' यावत्	निच्चलकणो दिओ
	क्खामि ति चित्ति-		॥	'साहु'	लोगेहिं साहु'
	ऊण भणियं-एवं		॥	२० हत्थी	हत्थी वि
	च ताव एवं । सो		॥	°रुविणा	°रुवधारिणा
	वि जिणयतो		॥	२१ 'एयं' यावत्	एयं चित्तिय एगंते
॥	१७ सोयासिणीओ	सोवासिणीओ	॥	'कुमारो'	भणियो तेण कुमारो
॥	१८ उव्वहमाणीओ उ-	उवहासमाणीओ	॥	२६ हक्कारेह	हक्कारावेह
	(रु)यं अच्छंति	रुवेण अच्छंति	॥	२७ भणियाओ-	राया भणियाओ ताओ-
॥	१९ भणियं-अणेगं	मणियं-आमं,			राया
	अणेगं		॥	२८ पच्चिहाणह(पच्चहि-	पच्चिहाणह ति
॥	२० एत्थंतरम्मि जिणं	एत्थंतरम्मि हसिऊण		णाह?) ति	
		जिणं	६७	१ उण एस	उण स एस
॥	२३ पुंसंरा (पुरिसे)	पुरिसे	॥	३ चलणेसु	सामिचलणेसु
॥	॥ बोल्लवेमि सा(ताओ)	बोल्लवेमि हसावेमि	॥	४ °सरियाओ कुमा-	°सरियाओ ताओ
	तओ	य । तओ	॥	रीओ पडि°	कुमारं । तओ पडि°
॥	२४ °वसं(य)सया	°वयंसया		६ सत्ति (किंतु)	किंतु
॥	२५ पुच्छेजह ।	पुच्छेजह । तेहिं	॥	७ राइणा (णो)	राइणो
	एवं ति	भणियं-एवं ति ।	॥	८ °वती आगासेणं	°वती य आगासेणं
॥	॥ 'चरियं' यावत्	चरियं कपिय्याणं	॥	वेयह्वं	गयाइं वेयह्वं
	'भणिऊण'	चरियं पुच्छेजह ।	॥	९ संस(प)यं फेडेह	संपयं फेडेइ एस
		एवं ति भणिऊण	॥	एस(य) वन्नं	वन्नं
॥	२९ इयरेहिं	तेहिं	॥	१० °वसुब्भिन्नपुल्लइओ	वसवहलपुल्लइओ
॥	३० 'आबल्ल' यावत्	आइल्लप्पभिइ कहिउं	॥	११ गयणेणं	रायाणं
	'जाव'	वसंतउराओ जाव			

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
६७	१३	फेडिय(या)	फेडिया	६९	७	१८९ तमपद्यपश्चादिममधिकं वृत्तम्-	
"	१४	°कणयसम्पहं	°कणयसम्पहं			दंतं बह्वपि नैतदेव सफलं यत् पात्रहीने	
"	१५	विमिया	विमिहया			धनं, क्षिप्तं इत्त्वजकष्टकाकुलनले क्षेत्रेऽ-	
"	"	का(रां)यं	रायं			खिले बीजवत् ।	
"	१७	सुसइ य	सूसइ			रागद्वेषतमोमलव्यपगते पात्रे गुणा-	
"	१८	१७६ तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा-				लङ्कते, दानं स्वल्पमपि प्रयाति बहुधा	
		तुह सोहृगगुणिधण-				न्यप्रोधबीजं यथा ॥	
		वद्वियजलणावलीं महं कामो ।		"	९	आपःक्षेहित° अद्भिः क्षेहित°	
		तह कुणसु सुयण । जह सो		"	१२	विनश्येत् (त) विनश्येत	
		पसमिजइ संगमजलेण ॥		"	१३	१९२ तमीगाथापश्चादियमधिकः पाठः-	
"	१९	पूजिरुण	पुच्छिरुण			मा मंस्था क्षीयते वित्तं वीयमानं	
"	२२	ताण समं अउव्व°	ताहिं समं अउव्वं			तपस्विनाम् ।	
"	२३	वद्धाविओ	तओ वद्धाविओ			कूपारामगवादीनां ददतामेव सम्पदः ॥	
"	२९	उत्तमंता(गे)	उत्तमंगे			अहवा-	
"	३०	°सुहेण वच्चए	°सुहेण अच्छंतस्स वच्चए ।	"	१६	कुहम्मणेण	कुपत्तम्मि
६८	१	'अन्नया' इत्येतस्य पूर्वमयमधिकः पाठः-		"	१७	उत्तरार्धं यथा-	जह सम्पत्स विदिञ्जं
		तओ अणेगाइं वरिसलक्खाइं रजसुह-				खीरं पि विसत्तण-	
		मणुहविऊ(हवंताणं) तओ		"	२०	पर (रि) हरह	परिहरह चयह
"	"	वसंतउरउज्जाणवरे	वसंतउरवरुज्जाणे	"		मुय [ह]	
"	२	उवरोहिण	च पुरोहिण	"	२१	१९६ तमीगाथापश्चादियमधिकः पाठः-	
"	६	°परियणेण ।	°परियणेण गओ ।			जेण-यो यत्र जायते जन्तुः	
"	८	वंदणयं	वंदणाइ			स तत्र रमते चिरम् ।	
"	"	रिसिपुरओ	सूरिपुरओ			यतः सर्वेषु सत्त्वेषु दयां कुर्वन्ति साधवः ॥	
"	१०	वि य	च्चिय			अपरं च-एकस्स कए नियजी-	
"	११	आयं चरणं यथा-	देसे कुलं पहाणं			वियस्स बहुयाओ जीवकोबीओ ।	
"	१७	ठाणाणि । अपरं-	पयाणि । अपरं च-			दुक्खे ठवंति जे के	
"	१८	भुवणम्मि	लोकम्मि			वि ताण किं सासयं जीयं? ॥	
"	२०	°वर्गाः (गंः)	°वर्गः			सच्चवयणस्स इहलोए परलोए य पच्चओ	
"	२५	°जलधिप्रपतितं	जलधिविभ्रष्टं ।			त्ति । जेण-	
"	२६	°प्रतिभम्	°प्रतिमम्	"	२६	अल्लियं	अल्लियवयणं
"	२८	°नराणां यावत्	नरेष्वभ्यधिको विशेष-	"	२८	महातवो ।	महातवो । जेण-
		'पशुमि'	पस्तस्माच्च भ्रष्टा	"	२९	वरमरसं	परमरसं
			पशुमि°	"	"	°विहिए(य)°	°विहिय°
"	२९	प्रोक्तः	धर्मः	"	३०	°वेयणासमणो	°वेयणापसमो
६९	१	द्वितीयचरणं यथा-	मणुयभवे अन्वप-	"	७०	२ सयलं	सवलं
			डलसारिच्छे	"	३	°मुत्तिर°	°मुत्तिण°
"	५	धन्या सेयं	धन्यसेयं				

पत्रस्य	पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
७०	४ अप्पा खविओ अवि अप्पणो	तप्पा खविया अवि अप्पणा	७०	१९ २०७ तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा-	सज्जाएण पसत्थं
”	५ द्वितीयचरणं यथा-	आवट्टियकडकडेंतत- उतंनं ।	”	”	झाणं जाणइ य सव्वपरमत्थं । सज्जाए वट्टंतो खणे खणे जाइ वेरगं ॥
”	६ या(पा)इयसि	पाइहिसि	”	२१	संचिणति अज्जिणति
”	७ यप्पणो	यप्पणा	”	२२	‘कायव्वो ।’ इत्येतस्य पश्चादियमधिकः
”	९ ताडण कसघाय	तोत्तयकसघायअंकु-	”	”	पाठः-जेण-जीयं जलविंदुसमं
”	अंकुसनिरोहो	सनिरौहं	”	”	संपत्तीओ तरंगलोलाओ । सुमिणयसमं च पेम्मं
”	१० ‘वेयणं	‘छेयणं	”	”	धम्मम्मि य आयरं कुणह ॥
”	”	२०४ तमीगाथापश्चादियमधिकः पाठः-	”	२४	‘गंतव्वं ॥’ इत्येतस्य पश्चादधिकम्-
”	अहवा-वरि मे अप्पा दंतो संजमेण	तवेण य ।	”	”	तथा च
”	मड्डं परेहि दम्मंतो बंधणेहि वहेहि	य ॥ भणियं च-	”	२७	प्रथमचरणं यथा-
”	”	विट्ठेण नियमेण	”	३०	एत्थु किं पि
”	१५ ना[सौ]	नासौ	”	३१	‘भयवं !’ यावत् भयवं ! एवमेयं । ‘भेयं !’
”	”	२०६ तमश्लोकपश्चादियमधिकः श्लोकः-	”	२	कहाणयावसाणे कहावसाणे
”	एको मे सासओ अप्पा नाणदंसणसंजुओ ।	सेसा मे बाहिरा भावा	”	३१	मरणधम्मीण ठाणधम्मीण
”	सव्वे संजोगलक्खणा ॥	”	”	१६	आयरियसयासे आयरियसमीवं
”	१६ जिणयत्तेण-	जिणयत्तेण सविणयं	”	१८	जेण- पढियं च-
”	१८-१९ द्वितीयतृतीयचरणे इंदियमलणं कसाय-	इंडियमलणं कसाय-	”	२०	‘छट्ठं’ यावत् छट्ठमदसमदुवाल-
”	यथा-	दंडाणं । अंजइ	”	”	‘सिद्धिं’ सेहिं मासिहिं छम्मासिहिं । ता किं पावइ सिद्धिं
”	”	पसरो सावय ।	”	”	”

अशुद्धविशुद्धफलकम्

पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोध्यम्	पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोध्यम्
२	१८	पायारोरमणीओ	पायारो रमणीओ	४५	१८	वियसिरी सरायमु-	वियसिरीए अणुरा-
३	५	कयंत	कयंत ।			हो(?)पसंत°	यमुहोपसंत°
”	१५	जीवणोवाओ	जीवणोवाओ ?	”	२०	हिययं(य)	हिययं
”	१९	कहमहयं	कहमहयं ?	४७	१५	सि	से
४	७	मलिएहि	म(मि)लिएहि	४८	५	सामी ।	सामिणी ।
”	१०	य सोवासिणि	यऽसोवासिणि	”	७	कालेण	काले ण
१२	४	कहं चि	कहंचि	”	८	वि रहे	विरहे
”	२२	वंभण	वंभण (कं भण्णइ?)	५०	१८	जर-मरण-वाहि°	जर-वाहि°
”	”	गइंद	गइंद । ?	”	”	बहुलम्मि संसारे	बहुलम्मि नवरि
”	२३	सोहं	सोहं ?	”	”	संसारे	
१३	६	‘सारसो’ इत्येतस्यावगन्तव्येयं टिप्पणी- “प्रथमप्रश्नोत्तरः सा=लक्ष्मीः, द्वितीय- प्रश्नोत्तरः सरसः=रसविकलः, तृतीय- प्रश्नोत्तरः सारसः=पक्षिविशेषः ।	टिप्पणी- “कुंकुमुपं (प्यभ)° कुंकुमुपं (मप्यभ)°	”	२०	पविसिय°	पविसिय°
”	२९	°कुंकुमुपं (प्यभ)°	°कुंकुमुपं (मप्यभ)°	”	२८	तओ	मए
१९	२२	सिवा सत्या	सिवासत्या	५२	१४	चित्ति	चित्ति
२०	३	किं कायव्व°	किंकायव्व°	”	२७	तणल्लगम्मि सम-	तणल्लगविसमसंठि-
२४	७	°राजकुमार°	°राजकुमारी°	”	”	दिएण पवणा°	यपवणा°
”	१७-१८	धूयाविओ यं विसं- दुल°	धूयाविओयविसं- दुल°	”	२८	जीएणं	जीएण
२६	३१	१ तेन मध्यं=पप्मा- सान्तरम्	१ तेन महाम् ।	५३	१०	अदरिसिणी°	अदरिसणी°
३४	१२	°भारद्धो	°भारद्धो (?)	”	११	चित्तमाणो	चित्तेमाणो
३६	२७	लद्धा घण्णा	लद्धा(द्ध)घण्णा°	”	२७	वयणमेयं	वयणामयं
३८	१६	अणु जाणाविय	अणुजाणाविय	५४	१०	वीसत्य	वीसत्यं
३९	१९	मायामित्तेहिं	मायामि(वि)त्तेहिं	”	११	°सवणविउद्धा	°सवणा विउद्धा
४१	१८	खयं । [...]ताह वासाण	खयं ति । न य एत्थ साहवासाण	”	१३	वि सत्यो	वीसत्यो
४२	२	दप्पणछायं समं	दप्पणछायासमं	५५	१४	कुसीलाण°	कुलीणाण
”	१२	नारि	नाइ	”	२९	°प्यारं विसय°	°प्यारविसय°
”	३१	निच्चंसुति°	निच्चं सुति°	५६	१७	भारमोल्लो	सारमोल्लो
४३	९	जसवतीए	जसमतीए	५७	८	पंडवोहिं	पत्थेहिं
४४	७	उवाइयं	उच्चाइयं	”	२१	कंठट्टिएण	कंठट्टिए वि
”	२२	सुलद्धी	सुलद्धो	५८	२२	रक्खिउं	वच्चिउं
४५	१	गया	गयाओ	”	२४	कुणयति	कुणइ ति
”	८	गहिया	गहियाओ	५९	६	कोसिल्लियादि	कोसिल्लियादि
”				”	१०	दिट्ठा	दिट्ठाओ
				६०	१	प्रथमपङ्केः पूर्वं	‘पियविप्पओगदुब्बिसह-
						बहुक्खिसया’ इत्यात्मकं प्रथमं चरणम-	
						धिकं वाच्यम्, ततश्च चतुष्पादात्मकं	
						पर्यं जातम् ।	

पत्रस्य पङ्क्तिः	अशुद्धं	विशोधयम्	पत्रस्य पङ्क्तिः	अशुद्धं	विशोधयम्
६०	१ शीणत	शीणतण	६२	२८ ति । तओ	ति । तीए भणियं
"	२६ षडिच्छामि	षडिच्छमि(मो)	"	२९ पुप्फविमाणं	पुप्फगविमाणं
६१	२ फलई	फलयं	६३	२ तुमं वि	तुमं पुण
"	३ कडीओ कहिचि	कडीए कहिचि	"	" अंगारमई	अंगारवई
"	पट्टीओ	पट्टीए	"	३ पसुत्तओ	पसुत्तो
"	७ अंगारिणी	अंगारवई	"	९ जइ वि चरो देइ	जइ देइ नरो
"	१३ ईईसा	ईईसा	"	२१ मोत्तुं णिकियं(वं)	मोत्तुणिकियं
"	१६ वाहिराई	वाहिराई	"	२२ रहइ	इहइ
"	१८ सरो	चदो	"	२५ जुण्णदुगं	जुण्णदुमं
"	२१ लच्छी पमुंचए हरी	लच्छीए मुंचए हरी- (रि)	"	३०-३१ द्वितीय-तृतीयचरणे यथा- चक्राण जुयं सुपीइसंजुत्तं । भिन्नं पात्राए पुरा	
"	२७ कुरियाए	छुरियाए	६४	२ दलं च भोत्तव्वं(?) फलं चैव भोत्तव्वं	
"	३० वि [य] मईदो	वि मईदो	"	३ विलविलेण	विलविएण
६२	२ 'तुम्ह' इत्येतस्य पश्चादयं पाठोऽधिको वाच्यः- अम्हेहिं ति । आइट्ठा अम्हे असोगसिरि- णामेण विज्जाहरचक्कवट्ठिणा नियधूयाव- रणनिमित्तं पुरिसरयणगवेसणनिमित्तं ।	पाठोऽधिको	"	१० विसयाणं सिवियाणं	विसयाण सेवियाणं
"	१० अंगारमई	अंगारवई	"	११ अयच्छं(पत्थ)	अप्पत्थ
"	१२ १४७ तमी गायेट्ठी वाच्या- न जलंति धगंति न मिसिमिसंति न सुयंति धूसवट्टीओ । निहुयाई मामि पियविरहियाण अंगाई बज्जंति ॥		"	१६ कुणमाणीए	भणमाणीए
"	१८ दंसिउं यं न थुववास (?) गरुयत्तणं	दंसियं च तत्थ उवासगरुयत्तणं	"	१७ वुत्तंतो	वुत्तंतं
"	१९ धम्मकहा	धम्मकहाणयं	"	२२ सहि	सहि !
"	" अंगारमइ(ई)ए	अंगारवईए	"	३०-३१ निसिय(?) । यम्मिकरेतो	निसियं । तम्मि करंतो
"	२० नियडिवज्जए दव्वउ, तमोहंसए (?)	न य पडिवज्जए दव्वओ, तओ दंसए	६५	३ वग्गाइ(वंगाई)भग्गाई	भग्गाई भग्गाई
"	२२ पडिवज्जो मए एस, गहिओ धम्मो	परिचत्तो मए एस, गहिओ तुज्ज संतिओ धम्मो	"	५ परिसंथवणिया ताए	परिसंथविया सा ताहिं
"	२४ एगत्य	दो वि एगत्य	"	७ पडिच्छामो	पडिक्खामो
"	२८ अंगारमई	अंगारवई	"	९ परिहववासओ(वसं वा)	परिहवक्कयं वा
			"	२० एवंविहाओ	एवंविहा
			"	२१ एयंविहासि(हि)भारं	एवंविहं सिंगारं
			"	२६ तत्थ । ताओ	जत्थ ताओ
			६६	४ उवगच्छइ	अवगच्छइ
			"	६ यवलंभोओ(?)	विइओ लंभओ
			"	९ बहु(पणहु)तरं	पडुत्तरं
			"	११ उम्मूलिय खंभो	उम्मूलियखंभो
			"	१४ वावणगेण	वामणगेण
			"	१६ अट्टालिओ	अप्फालिओ

पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोधयम्	पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोधयम्
६६	१९	पिक(करि)हामो	पि काहामो	६९	११	०मूले	०मूले(ला)
"	२०	कि (के) णावि	केणावि	"	१६	सुहं	बहुं
"	२३	विवाहो	विवाहं	"	२४	वयं	पि जं
"	"	परिवर्कं (त्तणं ?)	पडिवर्कं	७०	१	संडासविडि चवियं	संडासविडिचिवि-
६७	२	अंगारमती[णं]	अंगारवतीणं			वयणे [ण]	त्थए वयणे
"	६	विसंवओ	विसंवाओ	"	२	मांसं रसं	मामारसं
"	९	पच्चक्खी हो(हू)ओ	पच्चक्खीहूओ	"	७	०ऽट्टमोह	०ऽट्टमोहि
"	२५	पड(रि)यरेणं	चडयरेणं	"	१०	तुह खलण नासब-	मुहखलण-नासब-
६८	७	साहुगणं	उडुगणं			न्धण डहणं	धण-डहणं
"	"	पाहिणी काउं	पयाहिणीकाउं	"	१४	एकौऽहं	अहमेकौ
"	"	पि वं	पिवं	"	२२	एस चउरंगे	सचउरंगे
६९	९	विपुलान् महास्क-	विपुलं महास्कन्धम्	"	२३	दीहयरवासं	दीहरपवासं
		न्धम् (न्धान्)		"	२७	हारणे	कारणे
"	१०	ब्रह्मचारिणः पात्रे	ब्रह्मचारिसत्पात्रे	"	३०	चंघउ	चंगउ

